

Denizcilüğümüzde İnkişaf İlamlesi

Başvekil, Yeni Şileplerimizi Gezdi

Deniz Nakliyatı Millî İhtiyaçlarla Aynı Seviyeye Yükseltilecektir

Atatürkün Sıhhati

Ahmet Emin YALMAN

Evvelki günkü gazetelerde Anadolu Ajansının bir haberi vardı: Atatürk Ankarada bir gezinti yapmışlar, sonra Orman Çiftliğine gitmişler, öğle yemeğini orada yedikten sonra Çiftliğin muhtelif müesseselerini gezerek akşama kadar vakit geçirmişler ve geç vakit köşklarine dönmüşler...

Beş hafta evvel yine Anadolu Ajansının neşrettiği bir tebliğ, Atatürkün bir grip geçirdiğini, Fransadan gelen mütehassıs bir doktorun bir buçuk ay istirahat ihtiyacı gösterdiğini bildiriyordu.

Bu haber, geçmiş ve nekahat devresine girmiş bir rahatsızlığa dairdi. Buna rağmen bütün Türk milleti Atatürkün sıhhati hakkında gazetemize verdiği izahat, her üzüntüyü dağıtacak kadar açık, katı ve beşaretili idi.

Buna rağmen milletimiz, çok kıymetli bir evladını bütün varlığıyla seven bir anneye mahsus şefkat ve sevgi ile üzülmeğe devam etti. Atatürkün sağlığı Türk milleti için öyle kıymetli bir ışık, enerji ve güven kaynağıdır ki bunun üzerinde en kısıp bir şekilde titrememiz çok tabii bir şeydir.

Biz Atatürkü daima dinç, taze ve faal bir kudret halinde başımızda görmeye alıştık. Bunun embedi surette öyle kalmasını, millî ruhumuz istiyor. Birkaç haftalık istirahat lüzüm gösteren bir hastalık bile bize hep yeni enerji ve kıymetler yaratan yaman bir makinenin, faaliyetine beklenmez bir fasıla vermesi şeklindeki hüznü bir tesir yapıyor.

Istirahat devresinde hükümet bültenler neşretmedi. Edemedi. Çünkü ortada değişen ve bildirilmeye ihtiyaç gösteren bir sıhhi vaziyet yoktu. Rahatsızlığın geçmiş olduğunu ve yalnız doktorların tavsiyesine bir buçuk aylık bir nekahat ve istirahat devresine ihtiyaç olduğunu zaten en açık bir şekilde millete bildirmişti.

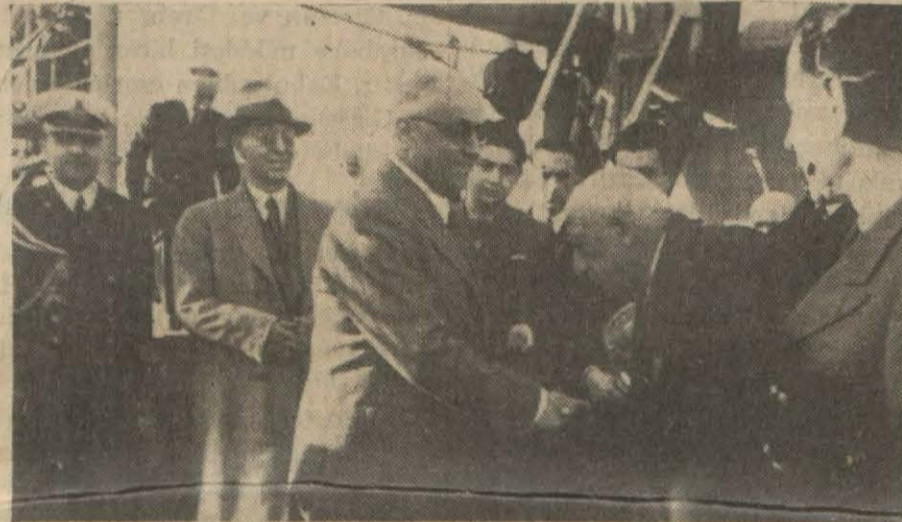
İçimizin tamamiyle rahat etmesi için Atatürkü, zinde ve hareketli halinde aramızda görmeye ihtiyacımız vardı. Buna dair bir haberi hasretle bekliyorduk.

Anadolu Ajansının telgrafı, bize işte bu beşaretili vermiştir. Bundan dolayı bütün milletimiz derin bir ferah ve sevinç duyacaktır.

Bizi Atatürkün sıhhatine bu kadar alaka ile bağlayan âmîl, yalnız mazideki kurtarıcı hizmetlerinin minnetli hatırası değildir. Atatürkün şahsında millî birliğimiz, sağlam bir destek buluyor. Dar ve menfi benlik iddiaları içinde yolunu şaşırıp ve birbirlerine düşen milletler, bizim birliğimizi, bilgi ve kanaate dayanan bir millî siyasete devamla bağlılığımızı gıpta ediyorlar. Bundan başka dünyada kültür bakımından, kendimizi tanımak ve nefsimize güvenmek bakımından, iktisadî in-

(Devamı 8 incide)

B. Celâl Bayar, Bakır Şilebindeki Toplantıda Dedi ki: "Tonajımız Yarım Milyonu Bulmalı ve Geçmelidir,"

Vekillerimiz, Bakır şilebinde karşılanıyorlar

Başvekil, B. Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Doktor B. Rüştü Aras, Belgrada gitmek üzere dün sabah, Ankara ekspresine bağlanan hususi bir vagonla şehrimize gelmişlerdir.

Başvekilimiz istasyonda İstanbul valisi Üstündağ, İstanbul kumandanı Korgeneral Halis, Merkez kumandanı, emniyet müdürü, mall ve iktisadî müesseseler müdürleri ve Yugoslav konsolosları tarafından karşılanılmıştır. Bir askerî kupa ve muzika da selâm resmini ifa etmiştir. Başvekil, askerî teftiş ettikten sonra rihlimaya çıkmış ve etrafı dolduran halk

ile üniversite talebesi tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Başvekilimiz buradan Akayın hususi bir vapurle Topane rihlimaya geçmiş ve oradan Perapalasa giderek istirahat etmiştir.

B. Celâl Bayar ve B. Rüştü Aras, dost ve müttefik Yugoslavyaya iade-i ziyaret için bu akşam hususi bir trenle Yugoslavyaya hareket edeceklerdir.

Başvekilimizin tetkikleri

Başvekilimiz, dün öğleden sonra şehrimizde bazı tetkikler yapmış, (Devamı 10 uncuda)

Arap Gazeteleri Tahrikât Yapıyor

Antakyada Türklere Karşı Ateş Açıldı

Jandarma ile Halk Arasındaki Şiddetli Bir Çarpışmada 2 Kişi Ölmüş

Antakyada Hataylıların yaptıkları büyük toplantılardan biri

Antakya, 6 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Dün gece Antakyanın Dörtayak mahallesinde bir kahvede bulunan Türklere karşı jandarma tarafından ateş açılması üzerine, mühim bir müsademe daha vuku bulmuştur. Bu çarpışmada iki jandarma ölmüştür.

Tesçil muamelesi devam ediyor İskenderun ve Kırıkhan kazalarının

da tesçil muamelesi devam ediyor.

Türk gazeteleri Türk yazılmak istiyen Eti Türklere karşı tehdit ve tazyik hareketlerinin devamından, Çarşamba günü İskenderunda Türklere tecavüz ederek beş Türkü yaralayan Usbecilerin, hâlâ şehirde ve hükümet daireleri koridorlarında serbestçe dolışmalarından, jandarmaların

(Devamı 10 uncuda)

Başvekil Tıbbiyelilerin Balosunda

Dün Gece, Beylerbeyi Sarayında Verilen Balo Çok Neşeli Geçti

Tıp Fakültesini bitirmekte olan 268 genç tıbbiyelinin, dün gece Beylerbeyi sarayında hocalarına verdikleri veda balosu çok parlak ve neşeli geçmiştir. Baloya, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel ve bütün fakülteler dekanları iştirak etmişler ve sayıları 2000 i bulan davetliler sarayın bütün salonlarını doldurmuşlardır. Başvekil B. Celâl Bayar, gençlerin davetini kabul ederek saat 23 te Hariciye Vekili Dr. Arasla beraber bir motörle Beylerbeyine gelmişlerdir. Başvekilimizin rihlimaya çıkışı ve saraya girişleri, sürekli alkışlarla karşılanmış, coşkun tezahürata vesile vermiştir.

Üniversite rektörü Cemil Bilsel, söylediği bir teşekkür nutkunda demiştir ki: "Tıbbiyeliler, bu veda mürası için Beylerbeyi sarayını istiyorlardı. Kültür Bakanlığı marifetle isteklerini Atatürke ilettiler. Büyük Şefimiz, bu müsaadeyi vermek lütfunda bulundular. Kendilerine karşı candan bağlılığımızı, minnet ve şükranlarımızı şimdî buradan bir telgrafla bildirmeyi teklif ediyorum.

(Devamı 8 incide)

Almanya, Triyesteden İstifade Edecek

Balkanlarda Nüfuz Mintakaları Meselesini de Tetkik Ediliyormuş

Roma, 7 (A.A.) — Furbarada yapılacak olan hava nümayişleri ile Santa Marinellada tertip edilen askerî talimler havanın fena olması yüzünden yarına bırakıldığı için Hitler, saatlerini Roma âbidelerinin ziyaretine tahsis etmiştir. Havas Ajansı muhabirinin iyi bir membandan öğrendiğine göre: dün öğleden sonra Kapütülü ziyaretlerinden evvel yaptıkları görüşmeler esnasında Duçe ile Führer pek nazik bir mesele olan Avrupanın cenubu şarkisinde İtalyan ve Alman nüfuz mintakaları meselesini tetkik etmeye başlamışlardır.

Musolini boş vakitlerini Ciano ve Hariciye Nezaretinin eksperleriyle birlikte bugün başlıca meselelerini tetkik etmekte ve bu müddet zarfında etiket icaplarının müsaadesi nisbetinde Hitleri kral ile yalnız bırakmaktadır.

Emin bir İtalyan menbandan haber verildiğine göre, İtalyan ve Alman devlet adamları Tuna ve Balkan meselelerini açıkça konuşmaktadırlar. Malûm olduğu vechile İtalya Roma protokollerine tevfikan Avusturya ve Macaristana iktisadî menfaatler temin etmiştir. Bu menfaatler tekrar gözden geçirilecektir. Çünkü İtalya, Almanya kendisine esashî im-

(Devamı 10 uncuda)

Büyük Şefimizin Orman Çiftliğini ziyaretlerine ait bir intiba

Ankara, 7 (Tan muhabirinden) — Atatürk, bugün şehirde otomobile bir gezinti yaptılar ve Baraja giderek üç saat kadar kaldılar. İnşaatla yakından alakadar olarak izahat aldılar.

Südetler Meselesinin Halline Doğru

İngiltere ve Fransa Teşebbüste Bulundular Çekoslovakyanın Birçok Şehirlerinde Yeniden Hâdiseler Oldu

Londra, 7 (Hususi) — Bugün İngilterenin Prag sefiri, Çek hariciyesine müracaat ederek beklenen İngiliz teşebbüsünü yapmıştır. İngiltere sefiri, Çekoslovakyanın emniyeti ile mütenasip imtiyazları vermek suretiyle Südet Almanlar meselesinin hallini rica etmiştir.

Pragdaki Fransa sefiri de aynı şekilde hareket etmiş bulunuyor. Berlindeki İngiliz sefiri de Almanya hariciyesine müracaat ederek vaziyeti anlatmış ve Pragda alınan tedbirler hakkında malûmat vermiştir.

Pragdan alınan en son haberlere göre, Avusturyanın ilhaki üzerine Südetler partisine ilthak eden eski Ağraryan Alman partisinden yeniden ve ayrıca teşekkül etmeye karar vermiştir. Bu fırka eskiden Çek hükûmetine müzaheret ediyordu.

Dün Pragda büyük bir kalabalık, Alman talebesine ait bir yurt haricinde nümayişler yapmışlardır. Bir şehirde de Almanlar nümayişler yap-

(Devamı 10 uncuda)

Fransız Hariciye Nazırı Jorj Bone

Kuleli Lisesinde Dünkü Merasim

Genç Mezunlar, Dün Mektepten Ayrıldılar

Ayrılış Töreni Çok Parlak Oldu, Merasimden Sonra Spor Şenlikleri Yapıldı

İstanbul Komutanı Korgeneral Halis, mektebi muvaffakiyetle bitiren bir gence hediyesini veriyor

[Yazısı sekizinci sayfada]

TURK CASUSU

M. SIFIRIN MUTAREKE

HATIRALARI

No. 52

Yazan: M. SIFIR

Hermine Yüzünden Bir Tehlike Geçiriyoruz

Mehmet Ali Beyin Hermine hakkındaki gizli raporunu almca derhal Arnavutköyüne gittim. Evin önünde bulunan Yunan gizli zabıtasına mensup olduklarını bildiğim birkaç hafiyenin gezindiklerini gördüm. Bu vaziyette benim eve girmem ve kızı kurtarmaya çalışmam biraz güçleşmişti. Doğruca iskeleye gittim. Bir hamal ile ev sahibi Ohanes Efendiyi kahveye çağdırtım. Adamcağız geldiği zaman korkusundan titriyordu. Dedi ki:

— Birkaç Rum, bir saat evvel evime geldiler. Yunanlıların gizli polislerinden olduklarını söylediler ve vesikalarını gösterdiler. Hermineyi sordular. Birkaç gecedir evde bulunmadığını söyledim. İnanmadılar. İngiliz polisinin gelip evi basacağını ve o zamana kadar bekleyeceklerini söylediler. Hâlâ da bekliyorlar. İyilik yüzünden başıma büyük bir felaket geleceğinden çok korkuyorum. Kızlarım ve Hermine evde ağlaşıp duruyorlar. Ne yapacağız, bilmem.

Kendisine korkmamamı ve ortak kararınıca kadar, hattâ resmi İngiliz polisi de gelse kapıyı açmamalarını söyledim. Gece her halde Hermineyi evden alacağımı ve kendisini de bu suretle belâdan kurtaracağımı vadettim ve ayrıldım. Bir tramvaya atılarak Sirkeciye geldim.

Evet, Ohanes Efendiyi teskin edebilmişim. Fakat şimdi ne yapacağımı Yunan memurları evin önünde buldukları içeri girmek imkânı yoktu. Bu memurları oradan uzaklaştırmak her halde lâzımdı. Fakat nasıl? Herminenin tu zıması, birkaç arkadaşla beraber bizim de ele geçmemiz demektir. Şiddetli bir tazyik karşısında Hermine hiç şüphesiz bütün bildiklerini söylemek mecburiyetinde kalacaktı. Ne de olsa kadını ve koruyacaktı.

Cammin sıkıntısından araba vapuru iskeleye ile Sirkeci istasyonu arasında gezinerek düşünüyordum. Hırsımdan bıyıklarımı yoluyordum. Bu işe bir çare bulamıyor ve bir şey karar veremiyordum. Gittikçe düşünme kabiliyetim de azalıyor. Arkadaşlarla birleştiğim İrhanlın kahvehanesine girdim. Bizim Müştak Efendi orada idi. Yanına oturdum. Getirilen çay bardağına bakarak düşünüyör, düşünüyör, düşünüyordum. Kendimden geçmişim. Vaziyeti çok fena ve ümitsiz görüyordum. Kendi kendime söyleniyordum:

— Yazık, kızı kurtaramıyacağım. Onun da diğer arkadaşlarının da kanlarına gireceğim.

Bu sırada arkadaşlarımdan, şimdi seyyah tercanlığı yapan Sadık Efendi kahveye girdi. Ve yanına oturdu. Sadık, Hindistanda ve bir kampta bizimle beraber esir yaşamış, bir başçavuş idi. Uzun süren esirlik hayatını boş geçirmemiş ordu lisanını ve biraz da İngilizceyi öğrenmişti. Vatana dönüştürme teklifini kabul ile derhal bize katılmıştı. Çoktanberi beraber çalışıyorduk. Bu arkadaş Hintli askerler ile temas ettiriyordum. Düşünce, halim derhal dikatene çarptı. Sordu:

— Sizde bugün fazla bir telâş var.

Saklamadım. Vaziyeti anlattım. Hepimizi bekleyen âkıbetin ağırlığını elbette derhal anladı. Sarardı, ellerini şakaklarına dayadı. Hafif ürpermeler içinde o da düşünceye daldı.

Sadık Efendideki bu değişiklik, ve hele çehresi beni korkuttu. Bu korku benim üzerimde makûs bir tesir yaptı. Beni uyandırdı ve kalbime birdenbire kuvvet verdi: — Sadık, dedim. Senin hintli Abdülkerim Han şu anda nerededir acaba?

Abdülkerim Han, Hindin asil ve kahraman bir evladı idi. Harbiye mektebi karargâhında süvari başçavuşu idi. Sadık Efendi ile, Harbiye binasının arkasındaki bostanlarda sık sık birleşir, dertleşirdi. İştiklerin Sadığı söylerdi. Sualım, Sadık Efendiyi telâşlı düşüncelerinden uyandırdı. Feri kaçan gözlerini kaldırdı ve cevap verdi:

— Harbiyededir.

— Şimdi kendisini görebilir misin?

— Belki akşam geç vakit.

— Daha evvel?

— Hayır, ne yapacaktınız?

— Bir saat için bir kat elbise isteyecektim.

— Ne elbisesi?

— Resmî İngiliz polis elbisesi.

— Nomikostan niçin istemiyorsunuz? Onu görmek daha kolay..

— Haklısın Sadık, Nomikos aklima gelmedi. Haydi şimdi bir otomobil ile karargâha git. Resmî elbisesi ile yarım saat içinde gelip beni görmesini rica ettiğimi söyle ve bekle. Ve yine otomobil ile beraber geliniz. Sizi Halep sokağında evde bekliyeceğim.

Sadık Efendinin telâş ve baygınlığı geçmişti. Derhal kalktı ve bir otomobile atıldı.

Evvelce de anlatmıştım: Nomikos, kumandanlık karargâhında bize hizmet eden kıymetli ve Türk dostu bir vatandaş idi. Resmî polis kadrosunda bulunmamağa beraber çok iyi türkçe ve İngilizce bildiği için halkla temasa memur edilmişti. Karargâhın müracaat servisinde çalıştırılıyordu. Kulağı delik, gözü açık bir genç olduğu için bize faydalı yardımlarda bulunuyordu.

(Devamı var)

HAYVAN BORSASINDA :

Kuzu Satışları Arttı

Evvelki gün hayvan borsasında kasaplık hayvanlardan beş dağlık, elli bir kıvrık, 2973 kuzu, 933 süt kuzusu ile büyük baş hayvanlardan 19 öküz, dört inek, üç dana ve 14 manda satılmış ve mezbahaya gönderilmiştir.

IPEKÇİLİK :

Ipek Ucuzladı

Bursa ticaret odasının şehrimiz ticaret odasına gönderdiği bir mektupta 13—15 denyelik ipek ipliklerinin 13,5 liraya düştüğünü bildirmiştir. İpeğin bu seneki istihsalatı fazla olduğu için fiyatlar biraz ucuzlanmıştır. İhracata da başlanmıştır.

BELEDİYEDE :

Istinye Yolu 400 Bin Liraya Yapılacaktır

Bebek — İstinye arasında yeni den beton asfalt olarak yapılacaktır. Yol bu ayın 25 inde ihale edilecektir. Yolun keşif bedeli 400 bin liradır. Aola rastlıyan ve istimlak edilecek olan binalar için icap eden hazırlık görülmüştür. Yakında istimlak muamelesine başlanacaktır.

Yolun Emirgâna rastlıyan kısmında geniş bir meydanlık yapılacaktır. Bunun için Emirgândaki muvak kithane ile ona mücavir olan binalar istimlak olunacaktır. Bunun için de ayrı bir proje yapılmaktadır.

Floryada Gazino Yapılacaktır

Belediye Floryada içinde her türlü asri tertibatı bulunan yeni bir gazino yaptırmaya karar vermiştir. Bunun için keşif projesi hazırlanmıştır. Bu ay sonunda yaptırılmaya başlanacak olan gazinonun yalnız binasının 49 bin liraya mal olacağı anlaşılmaktadır.

Margarin Yağı

Margarin yağı yapılması hakkındaki talimatname haziran başında tatbik mevkiine konulacaktır.

Diğer yağ imalâthanelerinin de daimi ve esaslı kontrol altında bulundurulması için yeni tedbirler alınmaktadır.

Çöpler Denize Dökülecek

İstanbulun çöpleri haziran başında denize dökülecektir. Bu iş bugünlerde bir müteahhide ihale edilecektir. Çöplerin toplanmaları için muhtelif yerlerde ayrılan iskelelerin tamirleri bu ayın 15 inde tamamlanacaktır.

Belediye muhasebecisi Kemal dün Ankara'ya gitmiştir. Bütçede yapılacak münakaleler, divanı muhasebatta bazı vize işleri ve diğer bir takım işler hakkında alâkadar makamlara izahat verecektir.

Belediye için yeni cenaze otomobilleri alınacaktır.

POLİSTE :

Azılı Bir Hırsız Tutuldu

Zabita memurları bir gecede üç dükkânı soyan azılı bir hırsız suç üstünde yakalamışlardır. Evvelki gece, Balıkpazarında dolanmakta olan devriye memurları bir adamın bir dükkânın damında gezindiğini görmüşler ve hemen yakalamak için tertibat almışlardır. Meçhul adam memurlar tarafından görüldüğünü anlayınca kaçmak istemiş, fakat muvafık olamıyarak yakayı ele vermiştir. Şükürü ismini taşıyan bu azılı hırsız Balıkpazarında 19 numaralı Salamonun, 21 numaralı Dirkanın, 25 numaralı Yaninin dükkânlarındamamları delmek suretile girmiş ve iki saat içinde soymaya muvaffak olmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde Şükürünün daha evvel şehrin muhtelif semtlerinde birkaç dükkânı soyduğu anlaşılmıştır.

İki Genç Kız

19 yaşında Hüsnüye ve aynı yaşta Fatma isminde iki genç kız evvelki gece Fatih'te Sarıgüzeldede Ayşe isminde bir kadının evine bahçe duvarından atlamak suretile girerek evdeki eşyaları çalarlarken suç üstünde yakalanmışlardır. Yapılan tahkikatta, son günlerde bu civarda yapılan birkaç hırsızlığın faillerinin bu iki genç kız olduğu anlaşılmıştır.

Pencereden Düştü

Kadıköyde Tepe sokağında oturan Ahiliyanın 19 yaşındaki kızı Sofya, evin dördüncü katından bahçeye düşerek muhtelif yerlerinden ağır suretile yaralanmıştır. Haydar

MAARİFTE :

Mekteplerde İmtihanların Günleri

Maarif Vekâleti, Lise ve orta mekteplerle muallim mekteplerinin bu seneki ders kesimi ve imtihan zamanları hakkında verdiği kararı dün şehrimize bildirmiştir. Orta mekteplerin birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarında 28 mayısta derslere nihayet verilecektir. Liselerde ise birinci ve 2 nci sınıflarda 28 mayısta, 3 üncü sınıflarda 21 mayısta dersler kesilecektir. Muallim mekteplerinin muallim meclisleri 23 mayısta toplanarak mezuniyet imtihanlarına tâbi olmaları sınıfların kanaat notlarını tespit edeceklerdir.

Muallim mekteplerinin bütün sınıflarında dersler 28 mayısta kesilecektir. Lise ve orta mekteplerde muallim meclisleri 31 mayısta toplanarak kanaat notlarını tespit edeceklerdir. Uç haziranda sözlü imtihanlara girecek olanların listeleri mekteplere asılacaktır. 8 haziranda sözlü imtihanlara başlanarak 22 haziranda nihayet verilecektir. Lise üçüncü sınıflardakilerin kanaat notlarının tetkiki 26 mayıstaki toplantıda yapılacaktır. Lise son sınıflarında imtihanlara 31 mayısta başlanarak 14 haziranda bitirilecektir.

Liseyi bitiren olgunluk imtihanlarına girecek olanların 24 haziranda imtihanlarına başlanacak, 8 temmuzda nihayet verilecektir.

Liselerin fen kolunda matematik, fizik, kimya, tabii ilimler ve edebiyat kolunda ise tarih, coğrafya, kompozisyon yazılı olgunluk imtihanlarına ait sualler Vekâletten gönderilecektir. Edebiyat kolunun felsefe, sosyoloji sualleri imtihan komisyonunca tespit edilecektir.

Olgunluk imtihanında: fen kolunda, türkçe kompozisyon 24 haziranda, tabii ilimler 27 haziran, matematik 2 temmuz, fizik kimya, 8 temmuz; Edebiyat kolunda: türkçe kompozisyon 24 haziran, edebiyat 27 haziran, tarih ve coğrafya, 2 temmuz, felsefe ve sosyoloji 8 temmuzda yapılacaktır. Lise ve orta mektepler talimatnamesine göre, bu sene haziran ve eylül devrelerinde mezuniyet imtihanlarına gireceklerin matematik, tarih, coğrafya, tabii ilimlere ait imtihanlar yazılı olarak yapılacak ve sualleri komisyonlarca tertip edilecektir.

Liselerde eski senelerde imtihanlarda muvaffak olamadığından bu yıla kalmış olanların da imtihanları, olgunluk imtihanlarının yapıldığı bir zamanda icra edilecektir.

Yünlü Kumaş Fabrikaları

Yünlü kumaş dokuyan fabrikaları mızın üç ay evvel İktisat Vekâleti tarafından tesbit olunan yüzde 15 kazançlarının fazla olduğu söylenmektedir. Fakat Nisan içinde fazla yünlü kumaş ithalatı yüzünden fabrikalarımızın zarar gördükleri de iddia olunduğundan bu hususta tetkikata başlanmıştır.

Atina - İstanbul

Tayyare Postası

Yunan hükümeti, Atina ile Selânik arasında yazın yapılmakta bulunan posta ve yolcu tayyare seferlerinin bu yaz Atina — Selânik — İstanbul arasında işletilmesine karar vermiştir.

paşa Nümune hastanesine kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır.

Uç Kişi Yaralandı

Bakırköyde, Baruthane fabrikasında çalışan Mehmet oğlu Şakirle Yakup oğlu Hakkı ve Bakırköy bez fabrikasında çalışan Araçlı Mustafa, Makbule isminde bir kadın yüzünden çıkan kavganın neticesinde bıçaklarını çekerek birbirlerini yaralamışlardır.

Çarşıkapıda bir yük arabasının içinde bulunan Halit kalp sektesinden ölmüştür.

MÜTEFERRİK :

Abideler Juri Heyeti Toplandı

Abideler jürisi Güzel Sanatlar Akademisinde toplanmıştır. Jüriye İstanbul mebusu Salâh Cimcoz riya set emtiştir. İçtimaat Ankaradan gelen Yüksek tedrisat umum müdürü Cevat Dursunoğlu da iştirak etmiştir. Akademî direktörü Burhan Toprak ve Akademi bölüm seflerile muallim Mahir Tomruk ve Celâl Esadın aza olarak iştirak eylediği jüride Nafia Vekâletini mühendis Hilmi Baykal temsil etmiştir.

Kırıkkale âbidesi için heykeltraş Nusretin, Bolu âbidesi için de heykeltraş Nejatla Ratibin maketleri kabul edilmiştir.

Ayrıca Çarşamba ve Nazilli âbidelerinin heykeltraş Hadi ile Zühütye yaptırılması kararlaştırılmıştır. Giresun ve Trabzon âbideleri müsabaka müddeti birer ay uzatılmıştır. Kabul edilen eserler arasında Giresun Cümhuriyet meydanına ait kitabe de vardır.

Londrada Şekspir İhtifali

İngilterede yapılacak olan Şekspir ihtifalinde Türkiyeyi İstanbul şehir tiyatrosu rejisörü Muhlis Ertuğrul temsil edecek. İhtifal Stradford şehrinde yapılacaktır.

Bu ihtifale bizim de çağırılmış olmamız Türkiye ile İngiltere arasında bir dostlukun ifadesine yorumlanabilir.

Sirkeci Garı Meydana Çıkarılıyor

Devlet Demiryolları idaresinin Sirkeci garı önünde açacağı meydan için çalışmalar ilerlemektedir. Bu meydan iki kısımdan ibaret olacaktır. Evvelâ istasyonun giriş kapısı ile rıhtım arasındaki binalar kaldırılacaktır ve buraya bir park kurulacaktır. Bundan sonra istasyonun çıkış yerinde gümrük memurları ve polis tarafından işgal edilen odalar ve cadde üzerinde eskiden postane olan birahane, istasyon avlusunun parmaklıkları kaldırılacaktır; buraya da parkın ikinci kısmı kurulacaktır. Bunun için faaliyete geçmiştir. İlk olarak istasyonun önündeki denize kadar olan binalar yıktırılmaktadır. Bu suretle istasyonu denizden görmek mümkün olacaktır. Bu saha 90 metre genişleyecektir.

Amerika Sefirinin Karısı Geldi

Amerika elçisinin eşi Bayan "Mak Morey", dün sabahki ekspresle Amerika'dan şehrimize dönmüştür.

Amerika sefiri de on beş güne kadar memleketinden şehrimize avdet edecektir. Sefir Geçen sene mezuniyetle memleketine gitmişti. Bu aralık kendisine B. Ruzvelt tarafından Filipinde muvakkat bir vazife verilmiş, avdeti bundan dolayı geri kalmıştır.

MADENCİLİK :

İsveçten Maden İstiyorlar

Stokholmde mühim bir firma Türkiyeden on bin ton krom ile beş bin ton mangan madeni satın almak istediğini Türkofise bildirmiştir. Hindistanda bir firma ise yün, badem, Antep fıstığı, kuru meyvalar, ipek ipliği, Filistin kereste, elma, buğday, canlı hayvan istenilmektedir.

GÜMRÜKLERDE :

Muafiyetle Girecek Mallar

Evvelce yazdığımız gibi nisanın yedisinden evvel gümrüklerimize gelen veya evrakı bu tarihten evvel tanzim edilerek yola çıkarılmış pamuk ipliği, bakır, kalay, jüt iplik ve mensucati, kauçuk, kopa ve kebrako gibi maddelerin gümrük muafiyetine tâbi tutularak ithaline müsaade edilmiş olduğu gümrükler idaresine bildirilmiştir.

Ankaradan

Telefon ve Telgrafla

Tamir Görecek Tarihi Âbideler İçin Tahsisat

Ankara, 7 (Tan muhabirinden) — Âbidelerin tamirlerine sarfedilecek 200 bin lira ile İzmir fuarında vakıflar pavyonu tesis ve idaresine sarfedilmek üzere 20 bin liranın faizsiz olarak vakıf paraları idaresinden istikrazı için vakıflar müdürlüğüne salâhiyet veren kanunun projisinin ilk müzakeresi mecliste yapılmıştır.

Kanunun esbabı mucibesinde, âbidelerin tamiri için ayrılan paranın az gelmesi dolayısıyla, bir kısım âbidelerin tamirinin daima gelecek senelere kaldığı, halbuki bunun daha büyük tamirlere yol açtığı yazılmaktadır. Daha evvel bütçeye konan para ile verilecek olan 200 bin liralık tahsistattan sonra 399,554 lira gibi bir para elde edilecek ve bununla İstanbul'da Yenicami, yeni yapılmakta olan Gazi köprüsünün Azapkapı cephesindeki Sokullu Mehmet Paşa Camii ve imar plânına giren birçok âbideler tamir görecektir.

İspanyadaki Alacaklarımız

Ankara, 7 (Tan muhabirinden) — Vekiller Heyeti, İspanyaya yumurta satışlarından alacaklı olan tacirlerimizin bu alacaklarının ödenmesini temin edecek kararnameye tasdik etmiştir. Bu kararnameye göre alacaklar İspanyol kilinginden ödenecektir. Ödenme, Cümhuriyet Merkez Bankası, İktisat ve Maliye Vekâleti arasında tesbit edilecek şartlar içinde yapılacaktır.

Bir İdam Mahkûmu Ankarada Asıldı

Ankara, 7 (TAN) — Küçük Yozgadin Karaca İsmail oğlundan, İdam mahkûmularından Ali oğlu, 325 doğumlu Osman Akbaş hakkında Ankara ağır ceza mahkemesinde verilen idam hükmü temyizden geçmiş ve Kamutayca tasdik olunmuştur. Osman Akbaş evvelki gece Ankara'da idam edilmiştir. Bu adam, birkaç sene evvel aynı köyden Mehmet oğlu Halili taammüden öldürmekten mahkûmdu.

Emlâk Bankasının Hisse Senetleri

Ankara, 7 (A.A.) — Haber aldığımız göre, emlak ve eytam bankasının umumî heyetinde ittihaz olunan karar mucibince "B", tertibi hisse senetlerini satmak isteyenlerden banka bu hisse senetlerini başa baş satın almaya başlamıştır.

Tutulana Kaçakçılar

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı elli yedi kaçakçı, üç yüz yetmiş kilo gümrük kaçağı, on iki kilo inhisar kaçağı, otuz gram uyuşturucu madde, sekiz bin üç yüz altmış yedi defter sigara kâğıdı, bir tüfek, iki yüz yetmiş altı mermi, üç altın lira, yirmi sekiz Türk lirası, on yedi kesim hayvanı ile altı kaçakçıyı hayvanı ele geçirmiştir.

TAKVİM ve HAVA

8 Mayıs 1938
P A Z A R

5 inci ay	Gün: 31	Hızır: 3
Arabi: 1357		Rumi: 1354
Rebiülevvel: 7		Nisan: 25
Güneş: 4,51	Öğle: 12,10	
İkinci: 16,05	Aksam: 19,11	
Yatsı: 20,58	İmsâk: 2,51	

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun Ege muntakasında ve cenup Anadolu'da hava az bulutlu, doğu, cenup doğusu ve orta Anadolu'da bulutlu, diğer bölgelerde çok bulutlu geçmiş, rüzgârlar Trakya Kocaeli, Ege ve Karadeniz garp kısmında cenubi, diğer yerlerde cenubi istikametten orta kuvvette esmektedir. Dün İstanbul'da hava az bulutlu geçmiştir, rüzgâr cenupdan saniyede 2 ila 3 mil hızla esmiştir. Saat 14 te barometre 763,2 milimetre idi. Hararet en çok 15 ve en az 6,0 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Çekoslovakya

Meselesi

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Bugün, yarın vuku bulması beklenen bir teşebbüs nihayet dün yapıldı ve İngilterenin Prag sefiri Çekoslovakya hükümetine müracaat ederek Südet Almanlar meselesinin Çekoslovakya emniyetini ve bütünlüğünü temin eden şekilde halli için tedbir alınmasını rica etti. Fransanın Prag sefiri tarafından da bu yolda bir teşebbüs vuku bulunduğu anlaşılıyor. Diğer taraftan İngilterenin sefiri Almanya hariciyesini bu teşebbüsten haberdar etmiş ve İngilterenin Südetler meselesinin barış sağlamayıcaz tarzda haline taraftar olduğunu bildirmiştir.

Bu suretle Çekoslovakya'daki Almanların meselesi günün ilk safında ki meseleler arasında mevkiini mak istediklerini, bu yüzden ancak tam muhtariyet ve Çeklerle tam müsavat ihraz etmekle tatmin edilebileceklerini açıkça söylediler.

Çekoslovakya'daki Südetlerin lideri, Almanların bir ekalliyet değil, bir millet olduklarını, ve böyle tanımak istediklerini, bu yüzden ancak tam muhtariyet ve Çeklerle tam müsavat ihraz etmekle tatmin edilebileceklerini açıkça söylediler.

Çekoslovakya hükümeti ise tam muhtariyeti müzakere esas olarak kabul etmeyeceğini hissettirmişti. Acaba İngiltere ile Fransanın teşebbüsü iki tarafı uzlaştıracak müzakere ve anlaşmayı mı takip etti? Meselelerin bir müddettenberi görüşülmekte ve Pragın Londra ve Paris ile temas etmekte olduğu malumdur. Bu temaslara İngiltere ile Fransayı tatmin edecek bir netice vermiş bulunuyor, o zaman Çekoslovakya için, yalnız Fransız müzaheretini değil, aynı zamanda İngiliz müzaheretini kazanmış bir halde Südetlerle müzakereye girişilebilir.

Belki bu müzakereler iyi bir netice verir ve Avrupayı çok dikenli ve çok tehlikeli bir buhrandan kurtarır.

Bir seçim mücadelesi:

İngiltere hükümeti tarafından takip olunan harici siyasetin Avam Kamarasında sık sık münakaşa olunduğu bu sırada bir kaç defadır, inhilâl eden dairelerde mebus seçimi yapılmakta ve bu seçimleri muhalefet partisi kazanmaktadır. Bu sene içinde hâdise üç defa tekrar edilmiş ve muhalefet partileri bunu efkârı umumiyenin hükümet siyaseti aleyhine döndüğüne dair işaret saymışlardır.

Bu ferî seçimler İslington, Ipswich, ve Fulhamda ve en sonuncusu Lisfildde yapılmış ve hükümet kazandı, bütün bu seçim savaşlarında kaybetmişlerdir. Muhalefet partileri hükümetin uğradığı bu kayıplara karşısında İngiltere efkârı umumiyesini yeniden yoklamak, yani umumi seçim yapmak lâzımgeldiğini ileri sürmektedir.

Buna mukabil hükümet mahafili bu münferit vakaların bir esas teşkil etmeyeceğini, hükümet büyük bir teslihat programını tatbik giriştiği ve bütün milli kaynakları bu uğurda âdeta seferber ettiği bu sırada yeniden bir umumi seçim yapmanın sırasız olduğunu iddia ediyor.

Amele Partisinin bu son ferî seçimi kazanması, aynı meselenin yeniden çıkmasına ve münakaşa edilmesine vesile teşkil edecektir.

News, Chronicle gazetesi son ferî seçim yapılmadan bir gün evvel yazdığı makalede şu sözleri söylüyor:

"Amele namzedinin Lisfild intihap dairesinde ekseriyet kazanarak muhafazakârların namzedini mağlûp etmesi, demokrasiye ve Milletler Cemiyetine ihanet siyasetinin memleketi müzaheret görmediğini isbat edecek ve hükümete bir darbe indirecektir."

Bu bir kaç cümle bile iki taraf arasındaki fikir ayrılığının ne derece derin olduğunu göstermeye kifayettir.

HARİCÎ HABERLER

Harbe Ve Faşizme Karşı

Sovyet Sendikaları Tedbirler Alıyor

"Federasyon Bu Hususta Giriştiği Mücadelede Bütün Propaganda Vasıtalarını Kullanacaktır."

Moskova, 7 (A.A.) — Havas Ajansı'nın muhabiri bildiriyor:

Beynelmil Sendika Federasyonunun umumi meclisi 17 den 21 Mayıs'a kadar Oslo'da toplanacaktır.

Ruznamedeki mühim maddelerden birini Sovyet sendikalarının enternasyonale iltihaki meselesi teşkil etmektedir. Resmî rakamlara nazaran bu sendikaların 22 buçuk milyona yakın yani bütün işçilerin yüzde 82 si nisbetinde azası vardır.

Sovyetler Birliği sendikaları Merkez Meclisinin son toplantısında Şvernik sendikaların enternasyonale iltihaki meselesini mevzuu bahsetmiştir.

1 — Beynelmîl sendika federasyonu faaliyetini arttıracak, harp ve faşizme açtığı mücadelede bütün propaganda ve tahrik vasıtalarını kullanacaktır.

2 — Almanya, İtalya, Japonya gibi mütecaviz devletlere karşı işçiler "Zecri tedbirler", ittihaz edecektir. Bu tedbirler mütecaviz memleketlerin gemilerini yüklemekten imtina edilmesi, mütecavizlerin silâhlanması ve teçhizi için çalışan müesseselerde grev yapılması gibi hareketlerden ibaret olacaktır.

3 — İspanya ve Çine fiili yardım, 4 — Sendikaların birleşmediği memleketlerde bunların birleşmesine yardım edilecektir.

5 — Tek amele ve halk cephesi

mevcut olan memleketlerde bu cepheye müzaheret edilecektir.

Sovyet sendikalarının merkez meclisi beynelmil sosyalist federasyonunun fevkalâde bir kongreye davet edilmesini arzu etmektedir.

Bu kongrenin bundan sonra bir Sovyet olmak üzere üç reisi bulunacaktır.

Beynelmil sosyalist federasyonunun statüsü mucibince hisselerin sendika mensuplarının adediyle müteneşip olması lâzım geldiği için Sovyetler tarafından verilen aidat beş milyon Fransız frangını tecavüz edecektir.

*

Amerikada Nazi faaliyeti

NeYork, 7 (A.A.) — Long - Island'da kain "Siegfried Yaphank" nazi kampının şeflerinden altı kişinin tevkif edilmesi üzerine Cermano — Amerikan bund cemiyeti reisi Fritz Kuha nazi kampının gayesi Amerikada bir Alman bloku teşkil etmek olduğunu beyan etmiştir.

Diğer cihetten nazilerin NeYork devletinin kanunlarına muhalif hareket ettiklerini birkaç kere söyleyen Amerika harp malûlleri cemiyeti reisi Ray Monahan açtığı mücadelede daha başlangıcında bulunduğunu ve NeYork devletinde faaliyetinde bulunan daha on iki nazi kampile mücadele etmeğe devam edeceğini bildirmiştir.

İNGİLTERE:

"İyi Arkadaşlık Karakterimizin Şiarıdır!,"

Blakpool, 7 (A.A.) — Beynelmîl Rotari klüpleri konferansı münasebetiyle bir nutuk söyleyen sabık Hariciye Nazırı Samuel Hoare, demiştir ki:

"İyi arkadaşlık karakterimizin şiarıdır. Biz fena bir düşman olduk. Nefret etmeyi bilmiyoruz. Kin bağlayamayız. Bununla beraber çok müsamahakârlık ve nikbinlik gösterdik. Bizim tekrar silâhlanmamızın daha evvel başlaması icap ederdi. Et rafımızdaki memleketlerle iyi komşuluk münasebetleri idame etmek istiyoruz. İngilterenin hakiki harici siyaseti din ve ideoloji harplerinden daima uzak kalmıştır. Ve parolası

BELÇİKA:

Faşist Partisi, Van Zeland'ın İstifasını İstiyor!

Brüksel, 7 (A.A.) — Belçika Faşist Partisi reisi eski Başvekil Van Zeland ile Maliye Nazırı Deman'ın muhakeme altına alınmasını isteyen bir hitabe serdetmiştir.

Bu takdirde eski Başvekil ile eski Maliye Nazırının meclis tarafından kendilerine verilen geniş satıyette ri suistimal ettikleri ve memleketi yalan yanlış ekonomik ve mali vaidlerle aldattıkları ve keza Milli Bankanın hakiki vaziyetini memleketten gizledikleri beyan edilmektedir.

şudur:

"Yaşamak ve diğerlerinin yaşamasına mâni olmamak.. Herkes kendi işleriyle uğraşmalıdır.."

TÜRK GAZETECİLERİ SELÂNİKTE:

Başvekilimizin Atina seyahati münasebetle Yunanistana giden gazeteciler, her tarafta büyük bir sevgi ile karşılanıyorlar ve samimi bir hüsnükubul görüyorlar. Bu resimde, Türk gazetecilerinin Selânikteki ziyaretlerine ait bir intibak tesbit ediyor.

RUMANYA:

Ottaviano Goga

Eski Başvekil Goga Öldü

Bükreş, 7 (Hususi) — Eski Başvekil Ottaviano Goga öğleden biraz sonra Ciucea şatosunda vefat etmiştir.

Goga 57 yaşındadır. Yahudi düşmanlığı ve nazistliğe temayülü ile maruftu. Geçen ilkkânunun sonlarında Başvekilliğe gelmiş ve şubatın başlarında kral tarafından azlolunmuştu.

Demirmuhafızların Şefi Vatana Hıyanet Suçlusu

Bükreş, 7 (A.A.) — Dün akşam burada aşağıdaki resmî tebliğ çıkarılmıştır:

"2 nci kolordu askeri müddeiumu miliginin araştırma, isticvap ve bulunan evrakın tetkiki neticesinde askeri mahkeme huzurunda eski demirmuhafız şefi Korneliu Zelea Kodreanu aleyhine, devletin emniyetini alâkadar eden vesikalar tutmak suretiyle vatana hıyanet cürmiyle bir dava açılmıştır.

FİLİSTİN:

Bir Arap Çetecisi Daha Öldürüldü

Kudüs, 7 (Hususi) — Zazita ve askeri kuvvetlerin iştirakile Hebron muntakasında yapılan tarama hareketi neticesinde Arap çetecilerinin en meşhurlarından olan İsa Battat'ın yaralandığı ve gece yarısından sonra öldüğü anlaşılıyor. Filistin hükümeti bu adamın kellesini getirecek veya tevkifine yarıyacak malûmat verecek olanlara 200 İngiliz lirası mükâfat vadetmiştir.

UZAK ŞARK:

Çinlilerin Yeni Bir Taarruzu Bekleniyor

NeYork, 7 (Hususi) — Uzak Şarktan gelen haberlere göre askeri hareketler yeniden canlanmıştır. Çinliler Pekin — Hankov hattı üzerinden 30 mil ilerlemişlerdir. Bu noktada Tientsin — Pukov hattından iki yüz mil mesafededir.

Şiddetli yağmur Şantungdaki muharebeleri durdurmuştur. Çinlilerin Japon topçuluğunun iş göremeyecek hale gelmesi üzerine umumi bir taarruzu beklenmektedir.

Röyter muhabirinin bildirdiğine göre, Şantungun cenubunda muharebe, Tançeng muntakasında devam etmektedir. Gerek Çinliler gerek Japonlar, bu muntakaya asker sevk etmekte ve tahşidat yapmaktadır.

Taiersvang cephesinde halen nisbi bir sükün vardır. Burada ilk Çin ve Japon hatları arasındaki yüz metrekil mesafe, baştan başa ölü ile doludur.

Japonlar şimdi de Hayçav'dan Lunghay şebekesine doğru hareket ettiklerini bildiriyorlar.

Japonya hariciye nazırı Hirota bu gün iki nutuk söylemiş ve ikisinde de Japonyanın Almanya ve İtalya ile dost olduğunu ve üçünün anti-komintern paktına bağlı olduklarını ve bunun Çine münhasır olmayarak beynelmil mahiyeti haiz olduğunu söylemiştir.

Tiençinde yarı komünist bir idare kurulmuş

Pekin, 7 (A.A.) — Pekin Taymis gazetesi, Pekin — Hankov ve Tiençin — Pukov demiryolları arasındaki muntakada yarıkomünist bir idarenin teşekkül etmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Şimali Çinde Japon kuvvetleri tarafından başlıca o muntakale yollarının işgal edilmiş bulunduğu muntakada takriben on beş bin Çinli komünist asker ve yirmi bin de gayri muntazam Çin gönüllüleri hareket etmektedir. Pekin civarında tahaşşut etmiş olan Japon aleyhtarları kuvvetler de on iki bin kişi tahmin edilmektedir.

Buradaki kuvvetlerin kırk bine çıkarıldığı ve binaenaleyh Çinlilerin Pekine karşı bir taarruzda bulunabilecekleri haberleri tezkip edilmektedir.

İSPANYA:

25 Günlük İtalyan Zayıtı 3000 den Fazladır

Londra, 7 (Hususi) — İspanyadan gelen en son haberlere göre, İspanya harp cephelelerinde, bilhassa Akdeniz muntakasında harp birdenbire şiddetlenmiştir. Dün çok şiddetli muharebeler olmuştur. Fakat, neticede cephelelerde mühim bir değişiklik olmadığı bildirilmektedir. Asi kaynakları Teruelden Akdenize kadar cephenin birçok noktalarında 10 kilometre kadar ilerlediklerini bildiriyor.

Romadan resmen bildirildiğine göre, 9 Marttan 3 Nisana kadar, İspanyadaki İtalyan kuvvetlerinin zayıtı 3000 den fazladır. Yaralıların 600 ü çok tehlikelidir.

İngiliz gemilerinin taarruz uğradıkları doğru.

Londra, 7 (A.A.) — Hali hazırda Barselonda bulunan Stanbrook, Malisea, Hasve Clintonia isimlerindeki dört İngiliz gemisinin kaptanları Loyd Jorja bir telgraf çekerek 4 Mayıs'ta Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Barselondaki hava bombardimanlarının İngiliz gemilerine tevcih edilmemiş olduğunu iddia eden Butler'in bu sözlerini protesto etmişlerdir. Kaptanlar maruz kaldıkları bombardımandan dolayı şikâyet ve İngiliz hükümetini ciddi teşebbüslerde bulunmaya davet etmektedirler.

FELEK

Ucuzluk = Dayanılmaz Kuvvet

[Yazan: B. FELEK]

Bir Bektaşî fıkrası bilirim, güzel şeydir:

Bir gün Eyüp Sultanda hacet pen ceresinin civarında dolaşan bir Bektaşî dervîşi yaşlı başlı bir zatın ellerini açıp niyazda bulunduğunu görür ve tesadüfen:

— Aman Yarabbi, lûtfuna sığındım. Bana şu reisliği ihсан eyle! De-diğini işitir, sokulup:

— Efendi Hazretleri, ne reisliği istiyorsunuz? Diye sorar. Allahla kendi arasına bir üçüncü şahsın girdiğini gören duacı hiddetle:

— Ne vazifen senin?! Mukabelesinde bulunursa da böyle fevranlara boş vermiye almış olan Bektaşî cevabı:

— Kızmayınız erenler! Sizin iyiliğiniz için sordum. Eger ne reisliği istediğinizi söylemezseniz ucuzca dayanamaz tulumba reisi yapar. Ömrünüz oldukça koşmaktan ananız ağlar! Der.

Bektaşinin söylediği ucuzca dayanamamak, hepimizin zâfımızdır.

Bundan on on iki sene kadar evvel bir gün Parisin büyük bulvarlarında aylak aylak gezerken, büyük ağaçların artırdığı akşam loşluğunda ve geniş yayakaldırımı üzerinde bir toplantı gördüm. Herifin biri bir iskemlenin üstüne çıkmış beş franga bir mürekkepli kalem bir de kol saati satıyordu. Sokuldum. Bak tum herkes alıyor. Ve herif ara sıra:

— Rica ederim, burada açmayı nız. Polis görmesin! diye bir de afi kesiyor. Cebimde bir mürekkepli kalemim, kolunda da saatim varken beş frangın ucuzluğuna dayanamadım. Beş frangı sulayıp kalemler satı aldım. Vakit geç olduğundan otele dönüp kutuları açtım. Mürekkepli kalem denilen şey siyahı boyanmış tahtadan bir kalem sapı idi. Saat te çocukların oynadıkları teneke oyuncak. Anladım ki; dolandırıldık.

Lâkin iş isten geçti. Bu vakayı hatıra defterimde "bugün birinci defa olarak dolandırıldım," diye yazmıştım.

Uzatmıyalım. İnsan ucuzca dayanmıyor, pazar yerlerinde sade ihtiyacı temine gelmiş olanlar değil ucuz bir şey almayı koşanlar da vardır.

Bu mülâhazayı nereye tatbik ederssek oraya hücum artar.

Dün gazetelerde Şirket Hayriye'nin bir ilânını gördüm. Şirket Boğazda oturanlara yazlık ve üç aylık kar neler yapmış yüzde 40-50 ucuz olan bu karnelerle müddeti zarfında günde beş defa bile seyahat edilebiliyormuş. Yani seyahat adedile mukayyet bir şey değil. Doğrusu hoşuma gitti. Boğazcının candamı şirketin elinde ve şirketin hayatı Boğazdadır. O sebeple bu milli müessesemizin böyle ucuzluk tedbirleri almasını yerinde buldum. Göreceksiniz ki, bunun büyük faydası olacak ve Boğazda hareket artacak.

Fransanın kalkınma çareleri arasında yeni kabine bir turizm kartları ihdas etmiştir. 30 frank fiyatında olan bu kartları alanlar memleket nakil vasıtalarında ve galibabeniz fiyatlarında tenzilâta hak kazanıyorlar. Güzel bir usul. Çünkü 40 milyondan fazla nüfusu olan Fransasında yüzde beş kişi bu kartı satın alsa iki milyon kart yani 60 milyon frank eder. Hiç yoktan az bir para değil. Buna mukabil 30 frank verip tenzilât kartı alanlar, tenzilâtta istifade etsinler diye her fırsatta seyahat edip dahili turizm hareketini arttıracaklardır. Bu kart münasebetile dahili turizm hareketine bir milyon adam ilâve edilirse büyük bir hacim tutar.

Bizde turizm teşkilâtı yapıldıkça bu gibi noktaların da ihmal edilmesini şayanı temenni bulurum.

Nerede hareket orada bereket. Ve nerede ucuzluk orada hareket!

Profesör Afet Cenevreye Gidiyor

Ankara, 7 (TAN) — Profesör Baysan Afet, bugünlerde Cenevreye bir tetkik seyahatine gidecektir.

Maliye Vekili Şehrimizde

Maliye Vekili B. Fuat Ağralı, dün Başvekilimiz getiren trenle Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Mahkemelerde

Dızdızcılık Suçlusunun Marifeti Liraları Almış, Yerine Helvacı Kâğıdı Koymuş

Polis dün müddeiumumiliğe meşhur sabıkalı dızdızcılardan Vehbiyi verdi. Vehbi Diyarbakırın Camiikebir mahallesinden Musa oğlu Aslan Canerin dızdızcılık suretiyle 34 lirasını almaktan suçlu idi. Meşhur suçlar müddeiumumisi suçluysa sorgusu yapılmak üzere Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesine gönderdi. Polis Vehbiyi hâkimin önüne çıkarırken, Hâkim Reşit:

— Yahu biz senden usandık. Sen bir türlü şu işlerden vazgeçmedin. Yeşir artık tövbe et, dedi.

Bundan sonra sorgusunu yaptı ve sabıkasını sordu. Vehbi alışkın bir ifade ile cevap verdi:

— Beş altı yüz defa polis beni yakaladı. Beş, on defa da mahkûm oldum. Vallahi Bay Hâkim bu işte benim katiyen kabahatim yok.. Sabıka lı olduğum için polis beni yakaladı. Müdüriyette kafamı taştan taşta vurdum. Ölssem daha iyi olacaktım. Artık bu hayattan bıktım.

Hâkim Reşit:

— Vehbi zabıt varakasını okuyorum. Dinle, bak, neler yapmışsın.. Dedi ve okumaya başladı. İddia şu idi: Beyazıtta Zara kilisesi yanında Ahmet oğlu Hüseyinin yanında oturan Aslan Caner evvelki gün Topkapıya gitmiş. Oradan çarşaf almış, dönmüş. Fatih yangın yerinden geçenler eşikâni tarif ettiği bir adam, yol sormuş. Aslan Caner de:

— Ben de Cibaliye gideceğim, demiş, beraber yürümüşler.. Bir aralık bu yol gösteren adam, Aslana:

— Bu yol çamurludur. Şuradan gidelim, demiş ve tenha bir sokağa saptırılmış. Yürürlerken arkadaşın birisi daha gelmiş ve bunları durdurmuş:

— Siz benim kaybettığım paraları buldunuz, sizin üstünüzü arıyacağım, demiştir.

DİLENCİLİK:

Yeni Postane Onünde Yol Gösteriyormuş

Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesi dün bir dilencilik suçlusunun muhakemesine başladı. Suçlu Kadir isminde yaşlı bir adamdı. İddiaya göre Yeni Postane önünde dilenirken cürmü meşhur halinde yakalanmıştır, Hâkim Reşit zabıt varakasını okuduktan sonra kendisine sordu:

— Söyle bakalım, baba neye diledin..

Kadir, zembereği boşanmış bir makine gibi itirazlarını sıralamaya başladı:

— Bay Hâkim, benim yüzüme iyi bakınız. Bende dilenci surati varmı? Beş çocuk babasıyım. Beşini de namusumla çalışarak kazanıp okutuyorum. Ben yurda münevver adam yetiştiriyorum. Yedi senedir İstanbuldayım. Kimse bana dilenci, dolandırıcı demedi. Bu isnat benim çok ağırına gidiyor. Beni mahallemden, polisten sorunuz, hakkımda bir kimse fena şehadette bulunursa cezama razıyım. Ben dün Yeni Postane önünden geçiyordum. İhtiyar bir adam benden yol sordu. Halbuki bu adam dilenci imiş. Polis kendisini takip ediyormuş. Benim Allah rızası için bir adama yol göstermiş olmaktığım başıma felâket getirdi. Beni de dilenci sanarak yakaladılar. 7 senedenberi İstanbuldayım. Bir defa huzuru adalete çıkmış değilim. Çıksam siz de beni elbette tanırınız.

Hâkim dosyanın tetkiki için muhakemeyi başka bir güne talik etti.

ÖLÜM:

Pencereden Düşen Çocuk Öldü

Evvelki gün Tophanede Bay Hayrinin altı yaşında Nigar ismindeki kızı üçüncü kattın yere düşerek yaralandığı için Şişli Çocuk Hastanesi-

Aslan bu itham karşısında cebinde beyaz bir kâğıda sarılmış olan 34 lirasını göstermiş. Bu adam parayı almış, tetkik etmiş ve paketi kendisine iade etmiştir.

Bundan sonra da her iki adam Aslanın yanından ayrılmışlardır. Aslan Cibaliye imiş, simit almak için paketini çıkarmış, paralarının yerinde helvacı kâğıtlarını görünce, polise başvurmuştur. Sabıkalıların fotoğrafları arasında Vehbiyi teşhis etmiştir. Vehbinin eşikâli de kendisinin verdiği eşikâle uygundur.

Polis biraz sonra Vehbiyi yakalamıştır. Fakat, arkadaşı Gafuru bula mamıştır.

Hâkim zabıt varakasını bitirdikten sonra Vehbi söz aldı:

— Vallahi Bay Hâkim, dedi. Bunu ben yapmadım. Siz adliyenin en dirayetli bir hâkimisiniz. Elbette bu karışık iddiayı halledeceksiniz.

Hâkim Reşit suçluya ihtar etti:

— Öyle lâf dinlemem. Sorduşuma cevap ver.

Hâkim celseyi tatil etti. Biraz sonra suçlu tekrar içeriye alındı. Hâkim şu kararı tebliğ etti.

— Şimdilik senin tevkifini icap ettirir bir sebep göremedim. Muhakemeniz gayrimevkuf devam edecektir. İkametgâhın malûm olduğu için seni serbest bırakıyorum.

Ölüm Şüpheli Değil

Bakırköyün Mahmutbey köyünde 95 yaşlarında Hamza isminde bir ihtiyarın başına taş vurularak öldürüldüğü iddia edildiği için cesedi morga kaldırılmıştı.

Morg dün raporunu vermiştir. Hamzanın başında görülen yara ile ölümünün hiç bir münasebeti görülmemiştir. Hamza kalb ve böbreklerinden rahatsız ve tansiyonu yüksek olduğu için marazi bir şekilde ölmüştür.

HAKARET:

Cenazenin Sebep Olduğu Bir Dava

Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesi, dün bir cenaze otomobilinin başında geçen karşılıklı bir hakaret ve dövmeye davasını tetkik etti.

Karşılıklı davaların mevzuu şudur:

Geçenlerde Yerebatan camiinden bir cenaze kaldırılacakmış.. İmam Sait cenazenin teşhiz ve tekfini ile meşgul olacaktı. Şoför Bekirin idare ettiği bir cenaze arabası getirilmiş, İmam Sait şoföre biraz beklemesini tavsiye etmiş, şoför:

— Benim başka işim var, bekliyorum, demiş. Bu suretle başlayan tartışma kavgası, dövüşmeye kadar varmış, nihayet polise aksetmiştir.

İmam Sait vazife halinde hakaret edildiğini ve dövüldüğünü iddia ediyor. Şoför de:

— Ben de memurum. Esnayı vazifede hakaret gördüm, diyor.

Hâkim, geçen celsede, İstanbul Müftülüğünden teşhiz ve tekfinin imamların vazifelerinden olup olmadığını sormuştu. Gelen cevapta: Teşhiz ve tekfinin imamların vazifeleri olmadığı bildiriliyordu.

Hâkim Reşit, lâik bir idarede imamların resmi devlet memuru olmayacağını ve şoförün mezarlıklar müdürlüğünün memuru olduğunu, ve vazifesi de ölü nakletmek bulunduğuna için memur addedilmesi lâzım geleceğini kararlaştırdı. Şahitlerin çağırılması için muhakeme başka bir güne bırakıldı.

ne kaldırılmıştır. Çocuk dün ölmüştür. Müddeiumumilik tahkikata başlamış ve tabii adil Enver Karam da cesedi muayeneye memur etmiştir. Verilecek rapora göre tahkikata devam edilecektir.

PARA CEZASI:

Hafta Tatilinde Dükân Açmış

Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesi, Cumartesi günü öğleden sonra, hafta tatiline muhalif olarak dükânlarını açan iki esnafı beşer lira para cezasına mahkûm etti. Birisi Balıkpazarında Şekercilik yapan İran tebasından Seryye idi. Kendisini müdafaa ederken:

— Ben Cumartesi günü dükânı kapadım. Çocuk, çocuk dükânı gelmişlerdi. Beraber öğle yemeği yiyorduk. Sonra çıkacaktık. Memurlar geldiler. Dükânın açık olduğunu söyleyerek zabıt varakası tuttular, diyordu. Hâkim bu müdafaaı varit görmedi.

İkinci suçlu da ilaç güllacı yapan Sava idi. O da Cumartesi saat birden sonra dükânını açık bırakmış ve güllâc hazırlarken de memurlar tarafından yakalanmıştır. Hâkim bunun da müdafaaasını reddetti, kendisine para cezası verdi.

DOLANDIRICILIK:

Beş Ay Yedi Gün Hapis Yatacak

Asliye Üçüncü Ceza Mahkemesi dün pastacılar musallat olan Yorgi isminde bir dolandırıcılık suçlusunu beş ay yedi gün hapse ve 116 lira para cezası ödemeye mahkûm etti.

Yorgi suçlarını şu şekilde işlermiş:

Yorgi Beyoğlunda zengin ailelerinden pastacılar giderek filân evden pasta istiyorlar. Bir kutu pasta gönderiniz. Evden on liralık vereceksiniz. Çocuk paranın üstünü de götürsün, dermiş. Paket hazırlanır, pastacının çirağı paketi para ile beraber tarif edilen eve götürürken hemen Yorgi önüne çıkar. Parayı ve paketi çiragin elinden alarak savuşturmuş. Böylece, beş, on pastacıyı dolandırmıştır.

KIRŞEHİR ZELZELESİ:

Memleketin Her Tarafından Yardım Yapılıyor

Uşak, (TAN) — Kırşehir ve Yozgat havalisindeki zelzele felâketzedelerine yardım için Kızılay kurumu bir beyanname neşrederek halkı yardıma davet etmiştir. Diğer taraftan parti ve halkevi kuvvetleri de yardım faaliyetine iştirak etmişlerdir. Şimdiye kadar toplanan 500 liralık ilk yardım Kızılay merkezine gönderilmiştir, yapılmakta olan teberru yekûnunun iki bin lirayı geçeceği tahmin edilmektedir.

Kızılay, yirmi liradan fazla teberrularda bulunanlara yazı ile, 20 liradan az teberrularda bulunanlara da isimlerini ilan etmek suretiyle kendilerine teşekkürlerini bildirmektedir.

Sandıklı, (TAN) — Kasabamızın elektrikle tenviri için yapılacak santral binasının temel atma töreni yüzlerce vatandaşın sevinç tezahüratı arasında yapılmıştır.

TEKİRDAĞDA:

Köy Muhtarları Kursu

Tekirdağ, 5 (A.A.) — Halkevinde açılan köy muhtarları kursuna Tekirdağ merkezinden 70 kişi devam etmektedir. Muhtarlara köylüyü alâka dar eden mevzular üzerinde dersler verilmektedir.

★ Tekirdağ, (TAN) — Bugün halkevinde valinin başkanlığında memurin ve yurttaşlar toplanarak Kırşehir felâketzedelerine yardım işini görüşmüşlerdir. Memurin maaşlarının yüzde ikisini vermeyi kararlaştırmış, teşekkül eden bir komite de halkın yapacağı yardım işle meşgul olmaya başlamıştır.

★ İzmir, (TAN) — Vilâyet çevresinde Kırşehir felâketzedelerine teberru devam etmektedir. Bugüne kadar 16323 lira 93 kuruş ve mülhakatta ise 8044 lira 50 kuruş toplanmıştır.

SINDIRGIDA:

Fakirlere Yardım Ediliyor, Yol Yapılıyor

Sındırgı, (TAN) — Çocuk Esirgeme kurumu, 23 nisanda 44 çocuğa elbise, ayakkabı, ve şapka vermiştir. Kurum, inhisarlar müdürü Rızanın başkanlığı altında çalışmaktadır.

Yol Yapılıyor

Sındırgı, (TAN) — Köy yolları yeniden tamir edilme ve yapılmaya başlamıştır. Jandarma kumandanı Natik Poyrazoğlunun gayretile, bir yüzbaşı Natik Poyrazoğlunun gayretile, bir yoldaki büyük taşlar dinamitle uçurulmuş, gidış ve geliş kolaylaştırılmıştır.

Spor Sahası Genişletilecek

Sındırgı, (TAN) — Halkevi yanında istımlâk edilen yeni spor sahasının tesviye turabiyesi yapılmaktadır. Buraya muttasıl ve maili inhidam olan birkaç ev de belediyece istımlâk olunacak ve spor sahası genişletilecektir.

★ Sındırgı, (TAN) — On gündüneri tütün ekilmesine başlanılmıştır. Yağmurların devamı, zeriyaata engel olmakta ve zürra sıklmaktadır.

★ Sındırgı, (TAN) — Müftülüğümüze tayin edilen Halil Topuz, Balıkesirden gelip vazifesine başlamıştır.

TOPLANTILAR DAVETLER

İstanbul erkek lisesi yeşilay gençler birliği âzası tarafından bugün saat 14,30 mektep salonunda bir müsamerelerilecektir.

Hafta İçinde:

Profesör Bay Şekip tarafından salı günü saat 18,30 da Beyoğlunda Halkevinde "Yeni Türk kadını ve ruhi münasebetleri meselesi", mevzulu bir konferans verilecektir.

★ Eminönü Halkevinde salı günü saat 17,30 da Üniversite doçentlerinden Yavuz Abadan tarafından "İnkılâp ve inkılâpçılık", mevzulu bir konferans verilecektir.

Holivudun en güzel iki kadını

Bu hafta **SÜMER** Sinemasının

Göstermekte olduğu iki güzel filmde göreceksiniz.

Büyük maşuka Meşum kadın

Margaret Sullavan **TALA BİRELL**
(Fransızca sözlü)

Sevistiğimiz Zamanlar **TEHLİKELİ KADIN**
Büyük aşk filminde Aşk ve ihtiras filminde

İlâveten: **EKLER JURNAL** dünya havadisleri

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Yarın akşam **SAKARYA** Sinemasında

Edebi ve büyük bir mevzu.. Büyük ve içtimâl mesele...

SİNCLAİR LEWIS'in romanından iktibas edilen ve **MARY ASTOR - RUTH CHATTERTON** ve **WALTER HUSTON** tarafından yaratılan Fransızca sözlü

KIRKLIK KADIN
Filmli başlıyor. Cidden görülmiye sayan bir film

SAKARYA Sinemasında

2 güzel ve büyük filmden mürekkep müntahap bir program:

SON SEYAHAT **RİCHARD TAUBER**
(Fransızca sözlü) tarafından mükemmel bir operet olan

CONRAD VEIDT ve **VIVIAN LEIGH** tarafından oynanmış aşk ve heyecan filmi.

VIYANA SENİ SEVİYORUM
Bir musiki ziyafeti

İlâveten: Kıymetli Başvekilimiz Bay **CELÂL BAYAR** ve Hâriciye Vekilimiz **Tevfik Rüşti Aras**'ın Atina seyahatleri.

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Bugün **İPEK** Sinemasında Senenin en büyük **TÜRKÇE** sözlü filmi

MİHRACENİN GÖZDESİ ve **HİND MEZARI**

Türkçe Sözlü

2 devre birden

İlâveten: Başvekil **CELÂL BAYAR**'ın Atina seyahati bütün tafsilâtile Seanslar: 11 (tenzilâtli), 2 - 5 ve 8 de

BULMACA

Evvelki günkü bulmacamızın Halledilmiş şekli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 **TIMAPHANE**
2 **ESERULAMA**
3 **RIZIKARIF**
4 **ARANKARA**
5 **ZITITAT**
6 **İKŞERSE**
7 **DERECEK**
8 **EDEBİYATCI**
9 **TİRENERAS**
10 **İNEKARENA**

BUGUNKU BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Atsız araba
- 2 - Bir büyük Türk hükümdarı - Saha
- 3 - Bir nevi çalgı - Erkek adı
- 4 - Uzak (eski türkçe) - Kıyak
- 5 - Ellini sokan - Meleğin başı
- 6 - Renk - İsim - Afrika'da bir ülke
- 7 - Hint Prensi
- 8 - Küpile meşhur - Çarpık değil
- 9 - Peygamber adı - İçilmez su
- 10 - Bir nevi çiçek

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

- 1 - Kurabiyesi olur
- 2 - Oturulan yer - Peygamber adı
- 3 - Bir Balkan payitahtı - O memleketin yemini
- 4 - Mümkün - Şöhret
- 5 - Maşanın yarısı - Bir yemiş
- 6 - İstanbul'da - Erenk kadını
- 7 - İstanbul'da bir semt - Kısa
- 8 - Bilgi - Erkek adı
- 9 - Nota - Lâkin - Nota
- 10 - Bir nevi kokulu su

Askerlik işleri

Senelik Yoklama
Fatih Kaymakamından: Fatih As. S. de kayıtlı emekli ve yedek subaylarla askerî memurların kanunu mahsus mucibince mütat olan 938 şehisi yoklamasına başlanacaktır. Yoklama zamanı hakkında hitam bulacaktır. Mükellefler ya bizzat veya mektupla Fatih Askerlik Şubesi ne müracaat etmeleri ve kayıtlarını yap tirmaları.

ODA MÜSİKİSİ:
16 Peşte kısa dalgası: Oda musikisi ve sonra orkestra konseri.

RESİTALLER:
16.30 Berlin kısa dalgası: Mayıs vaları. 18.10 Ostrava: Silezya şarkıları. 20 Bükres Rumen şarkıları. 21.10 Dava. 20 Peşte şarkı - piyano.

DANS MÜSİKİSİ:
19.15 Bükres: 23 Viyana.

MUHTELİF:
17.30 Bükres: Rumen - Yugoslav maçını nakil.

YENİ NEŞRİYAT:

MUĞLA — Muğla Halkevi tarafından çıkarılan bu derginin 13 üncü sayısı tışar etmiştir.

TÖVBE VE ANT — Hayri Sönmez tarafından yazılan bir eserdir. İki kitapta nanlara ibret verecek ve gençleri bu tilâdan nefret ettirecek mahiyette hab bir maceradan bahsediyor.

ADLİYE CERİDESİ — Adliye Vekâli tarafından nesredilen bu mecmuânın 29 uncu sene 4 üncü sayısı çıkmıştır.

ÇUKUROVA'DA ETİLİ SAİRLER — Taha Toros tarafından yazılmıştır. Metin bir tetkik eseridir.

ATATÜRK DİYARBAKIRDA — Kemal Köp tarafından, Atatürk'ün Diyarbakır seyahatleri hakkında nesredilen resiml, güzel bir kitapır.

DENİZ — Türk Ticaret kaptan ve kinistler cemiyeti tarafından nesredilen bu mecmuânın 35 inci sayısı çıktı.

FENER — Doktor Zühtü R. Tinel tarafından bu ad altında çıkarılan mecmuânın üçüncü sayısı da tışar etmiştir.

KEL OĞLAN
Devlerin ve Devrimlerin destanı. Sayfa - 10 Kr. Yazan: Dr. Ziya Karaman. Remzi Kitabevi — İstanbul

Meşhur Opera Lirik şantözü **OLGA SOMOGYI**
Yunan operası tenörü **BAKEA**
ve Tenor **YUNKA NOVOTNI'de**
M. KEMAL orkestrası iştirak

Radyo

İstanbul Radyosu

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi 12,50 Havadis 13,05 Plâkla Türk musikisi 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı SON.

Akşam neşriyatı: Saat 16,30 Taksim stadından naklen Güneş - Beşiktaş futbol maçı (Millî kûmeden) 18,30 Plâkla dans musikisi 19,15 Konferans: Prof. Şahit Murat (Radyo dersleri) 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 Hava raporu 20,50 Ömer Rıza tarafından arapça söylev 21 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat yarı) 21,45 Orkestra: 22,15 Ajans haberleri 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı 23 SON.

Ankara Radyosu

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Karışık plâk neşriyatı 12,50 Plâk Türk musikisi ve halk şarkıları 13,15 Dahill ve haric haberler

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Çocuklar masal (Masal dede) 18,50 Karışık plâk neşriyatı 19,15 Türk musikisi ve Halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları) 20 Saat âyarı ve arapça neşriyat 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Cemal Kâmil ve arkadaşları) 21 Konferans: (Ulusal ekonomi ve arturma kurumu tarafından) öğretmen Süheylâ 21,15 Stüdyo salon orkestrası tarafından muhtelif Sigân 22 Ajans haberleri 22,15 Yarınki program

SENFONİLER:

9,45 Berlin kısa dalgası: Senfonik sahne bah konseri, 17 Berlin kısa dalgası: Brahms'in eserlerinden senfonik konser.

HAFİF KONSERLER:

7,10 Berlin kısa dalgası: Musikili Pazar selâmları, 8,15 Devamı: 11 Berlin kısa dalgası: Plâk konseri, 12,15 Artistik küçük musikisi 11,45 Bükres: Halk musikisi. 13 Berlin kısa dalgası: Eğlence cell konseri. 14,15 Devamı. 13,25 Bükres: Diniko orkestrası. 14,25 konseri devamı. 16,30 Berlin kısa dalgası: Artistik küçük konser. 17,45 Berlin kısa dalgası: Şişli akşam musikisi. 18 Peşte radyo orkestrası. 18,10 Prag: Halk musikisi konseri. 18,35 Brno radyo orkestrası. 18,50 Berlin kısa dalgası: Şişli akşam musikisi. 19,30 Berlin kısa dalgası: Bando muzika. 19,45 Prag plâk konseri. 20 Berlin kısa dalgası: Pazar konseri. 21,35 Peşte plâk musikisi. 22 Berlin kısa dalgası: Artistik küçük konser. 23,40 Peşte Askerî bando. Marş üvertür ve valsler. 23,45 Bükres: Halk musikisi konseri.

OPERALAR, OPERETLER:

20,20 Bratislava: Operet musikisi Viyana: Operet neşriyatı 21,10 Prag: Delsackpfeifer, isimli musikili piyes.

ODA MÜSİKİSİ:

16 Peşte kısa dalgası: Oda musikisi ve sonra orkestra konseri.

RESİTALLER:

16.30 Berlin kısa dalgası: Mayıs vaları. 18.10 Ostrava: Silezya şarkıları. 20 Bükres Rumen şarkıları. 21.10 Dava. 20 Peşte şarkı - piyano.

DANS MÜSİKİSİ:

19.15 Bükres: 23 Viyana.

MUHTELİF:

17.30 Bükres: Rumen - Yugoslav maçını nakil.

YENİ NEŞRİYAT:

MUĞLA — Muğla Halkevi tarafından çıkarılan bu derginin 13 üncü sayısı tışar etmiştir.

TÖVBE VE ANT — Hayri Sönmez tarafından yazılan bir eserdir. İki kitapta nanlara ibret verecek ve gençleri bu tilâdan nefret ettirecek mahiyette hab bir maceradan bahsediyor.

ADLİYE CERİDESİ — Adliye Vekâli tarafından nesredilen bu mecmuânın 29 uncu sene 4 üncü sayısı çıkmıştır.

ÇUKUROVA'DA ETİLİ SAİRLER — Taha Toros tarafından yazılmıştır. Metin bir tetkik eseridir.

ATATÜRK DİYARBAKIRDA — Kemal Köp tarafından, Atatürk'ün Diyarbakır seyahatleri hakkında nesredilen resiml, güzel bir kitapır.

DENİZ — Türk Ticaret kaptan ve kinistler cemiyeti tarafından nesredilen bu mecmuânın 35 inci sayısı çıktı.

FENER — Doktor Zühtü R. Tinel tarafından bu ad altında çıkarılan mecmuânın üçüncü sayısı da tışar etmiştir.

KEL OĞLAN

Devlerin ve Devrimlerin destanı. Sayfa - 10 Kr. Yazan: Dr. Ziya Karaman. Remzi Kitabevi — İstanbul

MEŞHUR OPERA LIRİK ŞANTÖZÜ

OLGA SOMOGYI
Yunan operası tenörü **BAKEA**
ve Tenor **YUNKA NOVOTNI'de**
M. KEMAL orkestrası iştirak

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirdede, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak. Karilın gazetel olmasına çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebl
1400 Kr, 1 Sene	2800 Kr,
750 Kr, 6 Ay	1500 Kr,
400 Kr, 3 Ay	800 Kr,
150 Kr, 1 Ay	300 Kr,

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmayan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 lira dir. Abone bedeli peşinidir. Adres değıstirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilavesi lazımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Türk Şilepçiliği

Dün limanımızda üç yeni şilebimi-ze karşılama töreni yapıldı. Başvekil Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Doktor Aras ta bu törende bulundular. Yeniden iki şilebin de gelmek üzere olduğu bu vesile ile öğrenildi.

Üç millî bankamızın kurduğu yeni şilep şirketinin derhal böyle geniş bir faaliyete geçmesi, iktisadî hayatımız için hayırlı bir çığır açmaktadır.

Mallarımızı Avrupaya kendi şileplerimizle nakletmek yolunda süratle ilerlememiz bir zarurettir. Bir defa döviz meselesi var. Mallarımızın navlunu diye harice pek çok döviz veriyoruz. Bu bize kalır. Komşumuz Yunanistanın en büyük döviz kaynağı şilepleridir.

Sonra mallarımızı vakit ve zamanında taşımakta müşküllerle karşılaşılıyor. İstedığımız zaman şilep bulunmuyor. Mallara ardiye biniyor, bazan bozuluyor.

Tam sıkı zamanımızda bazan takibiciler birleşiyorlar, navlunları yükseltiyorlar. Buna karşı da silâh-sız kalıyoruz.

Türk şilepçiliği hususî ellerde epeyce ileri gitmiştir. İki yüz binden fazla tonluk 37 şilebimiz var: Hususî himmet ve teşebbüsler memnuniyet ve itibarla karşılannıya değer. Fakat memleketin millî malların naklinde bekleyeceği intizam ve emniyeti yalnız bu yoldan temin etmeye imkân yoktur. Devletin ve millî müesseselerin esaslı faaliyetine mutlaka ihtiyaç vardır.

Başvekilimizin Türk denizciliğinin inkişafı hakkında dün (Bakır) şilebinde söyledikleri güzel sözler diğer sütunlarımızda alâka ile okunacaktır. Celâl Bayar Türk şilepçiliğinin ilk merhalasını yarım milyon ton olarak çiziyor. İlerisi için de yeni inkişaf bekliyor.

Üç millî bankanın kurduğu yeni şilep şirketinin ilk tedarik ettiği beş şilep yeni denemek bir haledir. Bu suretle deniz nakliyeciliği hedefimize doğru 25, 30 bin tonluk mühim bir adım atılmıştır. Bunu diğer güzel adımların takip edeceğine ve az zamanda ilk merhaleimize varacağımıza hiç şüphemiz yoktur. Hükümetimiz, ilk ihtiyaç saydığı ve çizdiği hedeflere daima asgari zamanda varmıştır.

ERZURUMDA :

30 Bin Ağaç Dikildi

Erzurum, (TAN) — Havalara yağışlı gitmekte olmasına rağmen yazlık ekim işleri hızla devam etmektedir. Bu sene Ziraat Vekâleti tohum temizleme evi dört yüz ton tohumluğu ilâçlamıştır. Altu, Hasankale ve Aşkaledeki triyörler de tohum temizlemekte dirler.

Vilâyetin her tarafında ağaç bayramları yapılmaktadır. Şimdiye kadar otuz bin ağaç dikilmiştir. Dikilme devam edilmektedir.

Felâket Görenlere Yardım

Erzurum, (TAN) — Kırşehir felâketzedelerine yardım faaliyeti devam etmektedir. Bugüne kadar yalnız merkezde halktan bin ve memurlardan beş yüz lirayı mütecevaz teberru yapılmıştır. Halk yardım faaliyetine büyük bir alâka göstermektedir.

ŞARKIŞLADA :

Bir Mektep Binasının Temeli Atıldı

Şarkışla, (TAN) — Kaymakam Hikmet Ecenin kısa bir nutkundan sonra asri ilk okul binasının temeli atılmıştır. Bunun için tarlası istinlak edilmek istenilen Ahmet, para almamış, tarlasını hediye etmiştir.

Umumî sayımın neticelerini gösteren mühim cilt içinde dün beraberce bir gezinti yaptık. Bugün dolaşmaya devam edeceğiz. İlk düşüncemiz bu ciltten bir, nihayet iki yazı çıkarmaktır. Fakat bu mühim eser her vatandaşın eline varamaz. Umumî sayımın verdiği neticeleri herkesin bilmesi lâzımdır. Bunun için yazı adedine hudut koymıyacağız. Sayımı gösteren cildi sayfa sayfa gözden geçirerek okuyucunun merak edebileceği rakamlar üzerinde duracağız.

Olgun Adamlarımızı Erken Kaybediyoruz

Istatistik Umum Müdürlüğü Tasnif Dairesinde bir memur, makine başında çalışıyor

Hepimiz biliyoruz ki, Türkiye halkının çoğu köylerde, azı şehirlerde yaşıyor. 1935 sayımına göre, her yüz vatandaşın 76,5 i köylü ve 23,5 i şehirdir. Fakat muhtelif vilâyetlerde nisbet başka başkadır. Köylü nüfusun en büyük kesafeti Ordudadır. Burada 92,8 köylüye karşı ancak 7,2 şehirdir var. Sonra Sinop gelir, 92,4 köylüye karşı orada 7,6 şehirdir yaşıyor. Yozgatta 91,7 köylüye karşı 8,3 şehirdir var.

Aksi taraftan İstanbul vilâyeti başlıdır. Burada yüzde 85,8 şehirdir ve 14,2 köylü yaşıyor. Yüzde 48,1 şehirdir ile İzmir ikinci, yüzde 31 şehirdir ile Eskişehir üçüncü, her ikisi yüzde 30,2 şehirdir, Bursa ve Edirne dördüncü gelir. Ankara vilâyetinde şehirdir nisbeti yüzde 28,6 dir.

Nüfusu binden az 48, binden üç bine kadar 122, üç binden beş bine kadar 74, beş binden yedi bine kadar 45, yedi binden dokuz bine kadar 20, dokuz binden on beş bine kadar 46, 15 binden 25 bine 27, 25 ten 50 bine kadar 14, 50 binden 100 bine kadar 4, yüz binden fazla nüfuslu üç şehrimiz vardır. Üç büyük şehrimizin de nüfusu 1927 sayımın danberi mühim miktarda artmıştır. Ankara şehri 74,553 ten 122,720 derecesine çıkmıştır. 927 sayımında Ankaranın erkekleri ile kadınları arasında 24 bin fark vardı. Son sekiz sene içinde artarlardan 22,704 kadın, 25,461 i erkektir. Belediye hududu içindeki İstanbul şehrinin nüfusu 690,857 den 741,148 derecesine yükselmiştir. Artış kadınlarda 20 bin kadardır. Erkeklerde 40 binden fazladır. İzmir 153,924 ten 170,959 derecesine çıkmıştır. İzmirde kadın 12 bin küsur, erkek yalnız beş bin küsur artmıştır.

Köylerimize gelince 34,876 köyümüzden 966 adedinin elliden az, 2903 köyün 51 ilâ 100, 3935 köyün 101 : 150, 4270 köyün 151 : 200, 4092 köyün 201 ilâ 250, 3359 köyün 251 ilâ 300, 5292 köyün 301 ilâ 400, 3293 köyün 401 ilâ 500 ve 6766 köyün beş yüzden fazla nüfusu vardır.

Köy adedi en bol vilâyet Sivastır. Burada 1211 Erzurumda 1172, Ankara 1136, Kastamonuda 1116 köy vardır. Köy adedi en az Burdurdur. Burada 157, Kırklarelinde 188, İspartada 215, İstanbulda 260 köy bulunuyor.

Köylerdeki v a s a t i nüfus

bakımından İsparta başta gelir. Memleketin en büyük köyleri buradadır. Bir İsparta köyüne düşen vasatî nüfus 586 dir. Sonra 561 nüfuslu Trabzon, 527 ile Giresun gelir.

En küçük köyler de Van vilâyetindedir. Van köylerinin vasatî nüfusu 126, Ağrı vilâyetinin 154, Diyarbakırda 178 dir.

Çok merak uyandıracak bir mevzu, nüfusumuzun yaş gruplarına ne surette ayrılmış olduğudur. Bundan vasatî ömrümüz hakkında da bir fikir alabiliriz. Memleketimizdeki nüfusun yüz-

de 56, 2 si 25 yaşından gençtir. Bu yaşla 49 arasında yüzde 30,5, 50 ile 74 arasında yüzde 11,6, 75 ten yukarı yüzde 1,3 nüfus vardır. 95 yaşından yukarı olanlar binde bir dir. Yani umumî nüfusumuzun için de 95 yaşından yukarı 16 binden fazla vatandaş vardır. Binde 4 nüfusunu yaşı meçhuldür.

25 yaşına kadar olan erkekler, memleketin bütün erkek nüfusunun yüzde 60,4 nü tutar. Kadınlar arasındaki nisbet yalnız 52,3 tür. Yani kadınlar daha çok yaşıyor ve yaşlı kadın daha çoktur. Nitekim diğer yaş gruplarında bunu açık bir surette görüyoruz. 25 ile 49 arasındaki kadınlar bütün kadın nüfusunun yüzde 32,4 ü, erkekler bütün erkek nüfusunun yüzde 28,5 tir. 50 ile 74 arasında fark büyüyor. Bütün kadın nüfusunun yüzde 13,5 bu yaşlardadır. Halbuki aynı grup erkeklerden yalnız yüzde 9,5 vardır. 75 yaşından yukarı olanlardan kadınlar yüzde 1,4, erkekler yüzde 1,2 nisbetini tutuyor. Yani her bin erkek arasında 75 yaşından yukarı olanlar 12, her bin kadın arasında 75 ten yukarı 14 kişi vardır.

Yaş gruplarından en kalabalık olanı, dört yaşından küçük çocuklar grupudur. Bu yaşta 2,728,913 yavrumuz var. Aralarında erkekler kızlardan yüzde 2,2 fazladır. 5 ile 9 arasında 2,338,790 yavru buluyoruz. 10 ilâ 14 arasında 1,594,890, 15 ile 19 arasında 1,044,567, 20 ile 24 arasında 1,389,349 nüfusumuz vardır.

Yaş gruplarımızı başka memleketlerle mukayese edecek olursak bir taraftan doğumlarımızın çok olduğunu, diğer taraftan vasatî ömrümüzün geri bulunduğunu ve olgun ve yetişmiş adamlarımızı kâfi derecede yaşatarak istifade edemediğimizi açık bir surette görürüz.

İstatistik Umum Müdürlüğü bu mukayese için kitabın bir eki şeklinde malumat vermiştir.

Memleketimizin 4 yaşına kadar olan yavruları bütün nüfusun yüzde 16,9 nu tutuyor. Bu nisbeti bizden yüksek olan bir tek memleket vardır. O da Meksikadır ki, nüfusun yüzde 18,2 si dört yaşından küçüktür. Bunun bir mânâsı doğum çokluğu, diğer mânâsı vasatî ömrün düşük olmasıdır.

4 yaşına kadar çocukların umumî nüfusa nisbetle en az yer tuttuğu memleket Avusturyadır. Burada her yüz nüfusta 4 yaşından küçük 6,9, İsveçte 7,4, İngilterede 7,5, Almanyada 7,3, Danimarkada 8, Belçikada 8,2, Macaristanda 8,3, Norveçte 8,4, Lıvçyada 8,5, Avustralyada 8,6, Fransada 8,7, Amerikada 9,3, Çekoslovakya 9,6, Yunanistanda 9,7, Holandada 10,5, İtalyada 11,1, yavru vardır.

İtalyadaki nisbet 1921 senesinde 9,3 olduğu halde devamlı surette yükselmiştir ki, fazla doğum hakkındaki teşviklerin bir neticesi sayılabilir. Avrupanın sıhhat ve refah bakımından en ileri giden memleketlerinde nisbet aksine olarak bir düzeye azalmıştır. Bulgaristanda da aynı şekilde bir artış vardır. 1920 senesinde 4 yaşından küçük yavrular bütün nüfusun yüzde 10,2 si iken 1926 senesinde yüzde 14,3 ü bulmuştur. Diğer memleketlerden Japonyada yüzde 14,1 Romanyada yüzde 14,6, Arjantin'de 14,6, Brezilya 15, Rusya 15,2, Hindistanda 15,3, dört yaşından küçük yavru vardır.

5 ilâ 9 arasında yavrular bizde bütün nüfusun yüzde 14,5 nisbetini tutar. Nisbetin yüksekliği ba-

GÖRÜŞLER

Aile İsmi Alabilmek

Güçlüğü 8.5.38

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Yeryüzünde kendinden başka kimsesi olmayan bir genç kız anlatıyor. "Altı yaşında iken anamı, babamı kaybettim. Kimim var, kimim yok bilmiyorum. Bir dayım varmış, beni o zamanlar Beyazıtta memur olan bir adama evlâtlık olarak vermiş. Memur, nüfus kâğıdını beni aldı, Anadolunun birçok yerlerini gezdikten sonra İstanbula geldik. Ben o adamın yanından çıktım. Başka bir kapıda çalışıyorum. Aile ismi almak meselesi çıkınca Kadıköy merkeze müracaat ettim. Nüfusumu elimden aldılar, Beyazıttan tahkik edeceklerini ona göre bana istediğim ismi vereceklerini söylediler. İki senedir, gider, gelirim, ya evrak kaybolur, ya Beyazıttan cevap gelmez, ya nüfustaki ismimi, yarına girdiğim hanımların değıstirmesi yüzünden müşkülât çıkar, bir türlü aile ismi alamam. Şimdi de Beyazıtta nüfustaki ismimle, bugünkü isimim arasında fark olduğu için bana yeniden nüfus kâğıdı çıkartmak istiyorlar. Bu da kimbilir kaç ay sürer. Aile ismi almak bu kadar zor olduğunu bilseydim, hiç müracaat etmezdim.."

Aile ismi almak, herkese kanunun tevhit ettiği bir mecburiyettir. Hattâ hükümet bu hususta muhtelif defalar koyduğu müddeti uzatmış, ceza meselesinde gayet müsamahakar davranmıştır. Maksat herkese aile ismi almasında kolaylık göstermektir. Bazı dairelerde sırf bürokrasi yüzünden gösterilen bu müşkülât kanunun gayesiyle telif edilemez. Bu kızın elinde nüfus kâğıdı var. Üzerinde de "Münevver", ismi yazıyor. Kızın asıl ismi budur. Girdiği kapılarda istiyen ona Gülşen, istiyen Gülçin demiş. Dememeleri lâzım amma, demişler. İnsanın nüfusuna geçen ismi benliği, şahsiyetidir, bunu değıstirmek kimsenin hakkı olamaz. Amma oluyor işte. Şimdi elinde nüfus kâğıdı olan bu kızcağız neden, iki senedenberi bir aile ismi alamıyor? Beyazıtta nüfus kütüğünde Münvever isimli kızın kayıdı yok mudur? Yoksa elindeki nüfus kâğıdı nedir? Nüfus kâğıdı olan bir adam, iki senede aile ismi alamazsa, hâlâ hükümetin kırtasiyeciliğe karşı açtığı mücadelede hiyanet edenler demektir. Hükümet herkesin aile ismi alması için kanun çıkarmıştır. Bu kanuna riayet vatandaşların borcu, vatandaşlara kolaylık göstermek te muvazzaf olan dairelerin borcudur.

kimından dünya rekoru dikkate değer ve tahlil edilmiş lâyık bir şekilde olarak bizdedir.

Bize en yakın olanlar yüzde 12,1 ile Japonya ve Romanyadır. Birbirine benzeyen içtimai şartların verdiği neticeler arasında hayrete değer bir ahenk ve benzerlik vardır. İngiltere, İsveç, Fransa, Almanya, Belçika, Danimarka gibi memleketler hep yüzde 8 ile 9 arasındadır. Rusya, Yunanistan, Lehistan, İtalya, Bulgaristan, Yugoslavya yüzde 10 civarındadır.

10 ile 14 yaşları arasındaki çocukların nisbeti, aynı yükseklikte devam etmiyor. Bu grupta bizim yüzde 9,9 çocuğumuz var. Lehistan 13,8, Rusya 11,6, Japonya 10,5, Bulgaristan 10,3, Norveç 10,1, Amerika 9,8, Yunanistan 9,7, Belçika 9,4, Danimarka 9, İsveç 8,9, Almanya 8,9, Romanya 8, İtalya 7,7, çocuk gösteriyor.

15 ile 19, arasında birdenbire çok geriye kalıyoruz. Bizim bu yaşta gençlerimiz bütün nüfusu -muzun yüzde 6,5 dir. Bu gruplarda hiç şüphesiz harplerin tesiri şiddetle görünüyor. Harbe karşın memleketlerden Fransada yüzde 5,6, Belçikada 6,2, Çekoslovakya 6,4, İtalyada 7,7, İngilterede 8 gibi nisbetler görülüyor. Diğer memleketlerden bu yaş grubunda Brezilyada yüzde 12,8, Rusya 11,6, Japonyada 10,5, Norveçte 10,1, Yunanistanda 9,7, Holandada 9,5 gibi nisbetlere tesadüf ediyoruz.

20 ile 24 yaşları arasında bizim yüzde 8,4 nisbetimiz bütün dünyanin nisbetine az, çok uyuyor. Ekser

(Devamı 6 midedir.)

PAZARDAN PAZARA

Sen Olmasan, Ey...

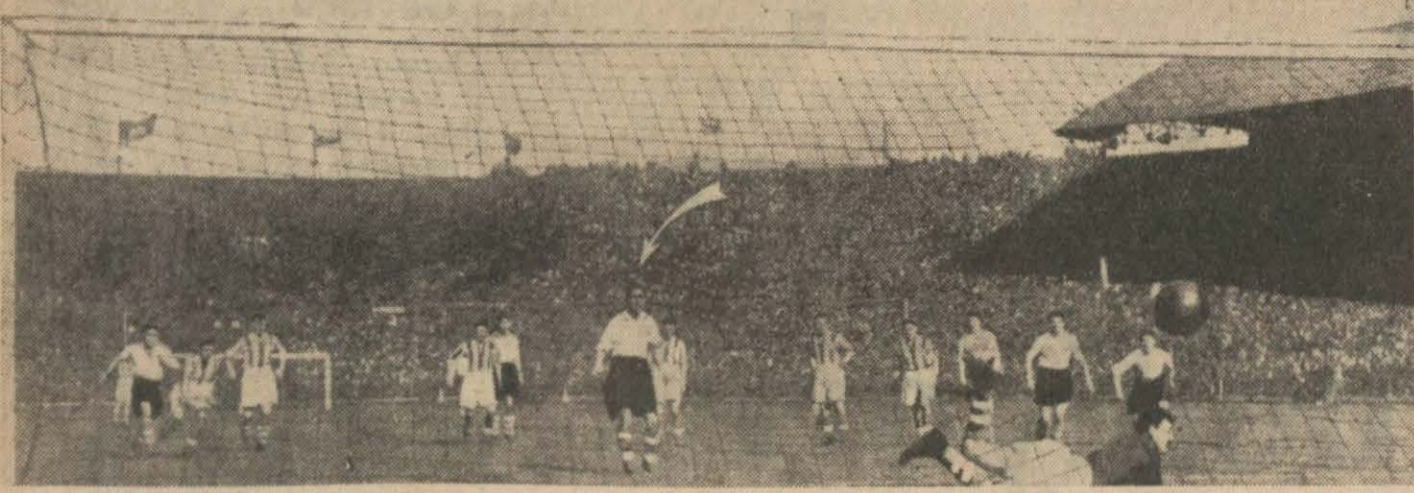
Hadi gel şöyle bir dolaşalım.
— Kör düğüm oluz.
— O endişe, Kinnapzadeye yakışır.
— Nereye gideceğiz?
— Şöyle uzanırız, Maçkaya doğru.
— Tramvaya binelim.
— Yool Biraz yürüyelim de ayaklarımız açılın.
— Yahul Babıılden Maçkaya yaya gidilmez.
— Hele bir köprüyü geçelim de... Şu Postanenin önündeki adayı kaldırırsalar da Dördüncü Vakıf Hana kadar açalar. İki bina karşılıklı, ne güzel olur değil mi?
— Fevkalâde olur.
— Sonra, ben bu Eminönünün açılma sindan da bir şey anlayamadım.
— Neden?
— Kardeş! Milyon sarfediliyor, halbu ki Arpacı caminden sonraki parça kemlerle camie bağılı bir civadira gibi kalacak. Onu da kesseler ne olur?
— O da olur, yavaş yavaş!
— Şöz aramızda şu Valde Haninin da etrafına çektikleri tahtaperde şaheser doğrusu. Bunun daha pisini yapamadılar mı?
— Canım! Bunlar muvakkat şeyler.
— Azizim, estetik denilen şeyin muvakkatı, müebbedi olmaz. Beni indişeye düşüren şey böyle şeylere tahammül edebilmek meselesidir.
— Üç ay sonra buralar cennet olacak!
— Öyle! Lâkin köprünün iki yanına bir şeyler yapmalı. Her yerde meydana köprüleri hunivari birleşirler. Yani köprünün ağız meydana doğru genişler. Ah canına yandıgım, şuraya bir asma köprü yapılırsa idl ne olurdu.
— O da olur aldırma! İste seni karşıya geçiriyor ya! Daha ne istiyorsun!

YAZAN:
Burhan Felek

— Yahul Ne kanaat sahibi adamsın bel Tahta köprü de olsa eyvallah diye cekalin!
— Derim kardeşim! Biz babamızdan böyle gördük.
— Şimdi yeni proje tatbik edilince köprü otuz metre kadar Halçce girecekmış.
Bana sorarsan, tramvayı köprüden çıkar, tünele sokarım. Ve Tünel servisini tamamen kaldırırım, fena mı olur?
— Güzel olur amma pek akilim ermez.
— Olurdu. Ondan sonra Voyvoda cad desinden tramvay hatlarını kaldırır serbest nakil vasıtalarına tahsis ederim. Sonra Gazli köprüsü ille gelen hattı da Meyit yokuşundan dalreye doğru çıkarırım. Karaköyden Tünele girmiyen bir kolla da Azapkapısı yoluyla bu hattı ağağıya da bağlarım. Fena mı olur
— Sen Prost olmuşsun yahul!
— Alayı bırak! Nedir bu tünel meydana. Yık şu tünel fabrikasını, aç orayı biraz. Âlem nefes alsın. Galatasarayın önüne giden caddenin iki yanındaki dük kânları olduğu gibi kes. Orası 25-30 metrelik bir genişlik alsın! Hattâ Galatasaray mektebini başka yere kaldır! Şehir içinde, hele böyle eğlence yerlerinin ortasında yatı mektebi olmaz. Onu eski Harbiyeye, yahut Tağkışlaya naklet. Mekteple eski karakolu birleştir ve orasını açık güzel bir opera binası yapı!
— İş kıyaklaştı!
— Ah, ah! Gözü kör olsun paranın. A-

İlmallah neler yaparım. Operayı oraya yaptın mı?
— Yaptım!
— Hah! Şimdi yürü! Eğer paran varsa şu Balıkazarına giden Tiyatro sokasının İngiliz sefarethanesi tarafındaki adayı kaldır!
— Pek acele mi?
— Alayı bırak! Orası mükemmel bir sey olur.
Şimdi Takasim kadar ilginç! Takasim de yapacağın değışiklik ve bu opera cad deyil düzeltir. Yalnız iki taraftan 3,4 metre nizam çizgisi çizil Esaslı tamirler de kesmek üzere.
Takasim de, her şeyden evvel şu helâyi kaldır. Kışlayı, stadyomu, yıktır. Oraya bir hükümet dairesi yapı Meydanı genişlet. Takasim bahçesini aç... İki tarafa birer küçük çocuk bahçesi yap. Tam deniz tarafına 300 odalı bir otel... Aşağıya doğru da teraslar! Azizim! Seyyah gelsin, seyyah gelsin! Diyoruz. Seyyah gelip nerede otursun Allahakına? İstan bulun güzelliğini gösteren, modern bir otelimiz var mı? Oradan yürü Sürp Ağa ba. Buraya bir sergi sarayı! Bütün te ferruatiile. Arkasına Lünapark. Onun yan tarafına spor yerleri. Basketbol, tenis meydanları falan daha aşağıya doğru bir stat. Bu stat Has ahıra kadar uzanabilsin. Yalnız dikkat edilecek nokta. Ay, ay!
— Ne oldu? Yahul!
— Sormalı Hay. Allah! Dalmışım, kaldırımda çukur varmış, bastım, ayakbim burkuldu. Vay, vay vay! Fena sızıyor... Yürüymeliyeceğim!
— Ne yapalım şimdi... Bari bir tramvaya atıyalım da...
— Evet! Öyle yapalım!
— Yazık oldu! Ne de tatlı tatlı anlatıyordun!
— Evet! Lâkin hayalî tam yaşamak mümkün olmadı...
— Yal Kaldırımda çukur olmasa idl. Aksilik işte! Ah birader sen de biraz önüne bakıp ta hezale dalsa idin ya!..

İNGİLTEREDE KRAL KUPASI MAÇLARINDA:

İngilterede 93 bin seyirci önünde yapılan Kral kupası maçlarında, maçın bitmesine 30 saniye kala. Preston takımının penaltıdan kazandığı gol kaleye girerken

Millî Küme Maçları Alsancak Takımı 3-2 Mağlûp Oldu

Ankara, 7 (TAN) — Şehrimize gelen İzmir Alsancak takımı ilk karşılaşmasını bugün şehir stadyomunda Ankara ikincisi Muhafızgücü ile yaptı ve 3/2 mağlûp oldu.

Saat 16.30 da hakem Galatasaraylı Eşrefin işareti üzerine sahaya evvelâ İzmir, biraz sonra da Muhafızlılar alkışlar arasında çıktılar. Yapılan mutâz merasimden sonra takımlar şu suretle sıralanmış bulunuyorlardı:

İzmir: Hilmi, Cemil — Ali, Fethi, Enver, Necmi, — Sait, İlyas, Saim, Basri, H. Hakkı.

Muhafızgücü: Fuat, Saffet — Salih, — Lütfi, Hüsnü, Ahmet — Naci, İzzet, Rıza, İbrahim, Şahin.

Oyuna Alsancak soldan bir vuruşla başladı. Muhafızın muavin hattında kesilen bu hücum teşebbüsü derhal iade olundu. İlk dakikalar daha ziyade İzmir lehine bir cereyan arz ediyor. Nitekim beşinci dakikada Muhafız kalesini tazyik çemberi içerisinde alan İzmirli muhacimler İlyasın çektiği sıkı bir şütle ilk golü kaydettiler.

Daha ilk dakikalarda yediği golün telafisi için hazırlanmaya başlayan Muhafızın göz açmasına meydan ver miyen İzmir takımı yeniden Ankara kalesini ablukaya almış bulunuyor. Bu esnada Fuat, Saimin sıkı bir şütle ile gelen topu iyi bloke edemediğinden elinden kaçırıldı. Hakkı, bu fırsattan istifade ederek iki beklin arasından sıyrılarak yavaş fakat isabetli bir şütle takımına ikinci bir gol daha kazandırdı.

Çok kısa zamanda arka arkaya yemiş oldukları bu iki golün telafisi için harekete geçen Muhafızlı oyuncular tam bir anlaşma ile İzmir kale sini sık sık ziyarete başladılar.

11 inci dakikada İzmir kale si önlerindeki kargaşalıktan istifade eden İzzet Muhafızın ilk golünü yaptı.

Kazanmış oldukları bu golden sonra bütünü açılan Muhafızgücü ikinci beraberlik sayısını da yapmak için canla başla çalışarak İzmir kalesini iyice tehdiye başladılar. İzmir müdafaası Muhafızın bu bunaltıcı hücumlarına ancak kornere atmakla bertaraf edebiliyordu. Fakat arka arkaya yapılan kornelerde birçok müsait fırsatlar elde edildiği halde Muhafızlı akıncılar bunları da ya dışarıya atmakla veyahut fazla dribling yaparak ayaklarından kaptırmakla istifade edemiyorlardı.

44 üncü dakika: Devreyi 2 — 1 mağlûp bitireceğine muhakkak nazariye bakılan Muhafız birdenbire parlıyarak sağdan sıkı bir hücumla geçti. Şahin karşılaştığı bütün müşkülâtlara rağmen topu İzmir kalesine kadar yaklaştırdı. Ve kaleye çok yakın bir mesafede olduğu halde kendinden daha müsait ve demarke vaziyette bulunan Rızaya güzel bir pasla topu geçirdi. Rıza, bu enfes fırsattan istifade ederek sıkı bir vole şütle takımının ikinci beraberlik sayısını kayde muvaffak oldu. Ve golü müteakip devre 2 — 2 olarak nihayetlendi.

İkinci devrede

İkinci devreye her iki takım da muhakkak galibiyet sayısını çıkar-

mak azmiyle oyuna başladılar. Bu sebeple ilk devreye nazaran biraz daha sert olan bu devrenin ilk dakikalarında beklenmeyen bir kaza oldu.

İzmirin gol ile neticelenebilecek çok tehlikeli bir skımdan kalesini müdafaa etmek isteyen Salih, sağ gözünün üstünden aldığı bir yara ile sahadan çekildi ve bir daha giremedi.

Bir kaç dakika sonra da İzmir aleyhine verilen bir firikik cezasına itiraz ettiğinden dolayı, hakem, sağaçık Hakkıyı sahadan çıkardı. Takımlar arasında bu suretle yeniden tevazün hâsıl olmuş bulunuyordu.

İzmirin, ilk devredeki gibi enerjik oynamayınsından istifade eden Muhafız canlı ve teknik bir oyunla İzmir kalesini fasılasız bir surette ziyarete başladı. Lütfi kaleye kadar yaklaştığı topu yine Rızaya verdi. Rıza bu fırsatı da ganimet sayarak kuvvetli bir vuruşla 35 inci dakikada topu üçüncü defa İzmir ağlarına takıma muvaffak oldu. Bir dakika sonra tekrar kaleci ile karşılaşılan Rıza bir dördüncü gol daha yapıyordu, Fakat kaleci Hilmi, Rızanın ayaklarına atılarak topu yakaladı ve gole mâni oldu.

Son dakikada Muhafız aleyhine verilen firikik cezası da direğe çarptığından dolayı netice üzerinde bir değişiklik husule getirmedi ve maçta bu suretle 3—2 Muhafızgücü lehine neticelendi.

Alsancak takımı ikinci karşılaşmasını yarın yine şehir stadyomunda Harbiye idman yurdu ile yapacaktır.

Barutgücü Sahasında Bugünkü Maçlar

Bugün Bakırköy Barutgücü sahasında saat 9 da: Beyoğlu Yeniöl Rum A takımıyla Barutgücü genç takımları..

Saat 10.30 da Pera A takımı ile Bakırköy A takımları.

Saat 12 de Beyoğlu Yeniöl B takımı ile Bakırköy Rum genç takımları.

Saat 14 te Galatasaray mektebi B takımı ile Barutgücü B takımları.

Saat 16 da Galatasaray lissî ve Barutgücü A takımları karşılaşacaklardır.

Atletizm:

Final Müsabakaları

İstanbul Atletizm Bayramı Tertip Heyetinden:

İstanbul Atletizm Bayramının dokuzuncusu bugün öğleden sonra saat on dörtte Bebekte Kollej sahasında yapılacaktır. Geçen hafta seçilerek finale kalan bütün atletlerin bugün saat on üçte Bebekte Kollej sahasında hazır bulunmaları rica olunur.

Bu sene müsabakalara Atletizm Federasyonun tensibi ile diğer bölge lerden gelecek atletler de iştirak edecektir.

Müsabakalar dühuliyesiz ve herkes davetlidir. İki senedir tatbik edilen yeni program mucibince müsabakalara başlandıktan sonra, ara verilmeyecek, bir müsabaka biter bitmez diğeri yapılacaktır.

Bugünkü Spor Hareketleri

KOLLEJ SAHASI:
İstanbul Atletizm bayramı finalleri saat 14

TAKSİM STADI:
Galatasaray - 6 klüp muhteliteli saat 15
Güneş - Beşiktaş milli küme maçı saat 16.30.

Futbol:

Bir Yunan Takımı Davet Edildi

Galatasaray ve Beşiktaş Klüpleri tarafından Yunanistanın kuvvetli klüplerinden Panatinaikos üç maç yapmak üzere şehrimize davet edilmiştir.

Yunan takımı muvafakat ettiği takdirde 27, 28 ve 29 Mayıs tarihlerinde şehrimizde Galatasaray, Beşiktaş ve alınacak neticelere göre iki klübün muhteliteli ile karşılaşacaktır.

Galatasaray B Takımı ile Çıkacak

Millî küme maçlarından çıkarılan Fenerbahçe yerine kümeye alınan altı klüp muhteliteli bugün Galatasaray ile karşılaşacaktır.

Federasyonun kararına göre, Altı klüp muhtelitinin müsabakaları millî küme puanlarına tesir etmeyeceği için bu takımla yapılan müsabakalara millî küme klüpleri ehemmiyet vermiyorlar. Nitekim geçen hafta Güneş bu muhtelite karşı B takımı oyuncularına çıkmıştı. Haber aldığımız göre, bugün Galatasaray da aynı vaziyeti yapacak ve Altı klüp muhtelitine karşı B takımı ile oynayacaktır.

Gayrifedere Maçları

Gayrifedere klüpler arasında tertip edilen stadyom kupa maçlarına bu bahas Taksim Stadında devam edilecek ve Galatasaray ile Esayan, Arnavutköy ile Kurtuluş karşılaşacaklardır.

Niyazi İstanbula Getirildi

Fenerbahçe Klübünün geçen hafta Ankara'da yaptığı maçlardan bahsederken sağıçık oyuncusu Niyazinin sakatlandığını ve Ankara Nümüne hastanesine yatırıldığını kaydetmiş-tik. Niyazi, evvelki gün Ankaraya giden arkadaşları tarafından şehrimize getirilmiş ve Cerrahpaşa hastanesinde tedaviye alınmıştır.

Bisiklet Yarışları Neticelendi

İzmit, (TAN) — Bölge seri bisiklet yarışlarının sekizincisi 114 kilometre mesafe üzerinde İzmitten Adapazarına gidip gelme olarak yapılmıştır. Bozuk ve arızalı olan bu yolda yarışa iştirak eden beş koşucu da müsabakayı muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Neticede Akyeşil klübünden İbrahim birinci, Kadri ikinci, Mithat üçüncü gelmişlerdir. Bu yarışla mintaka seri bisiklet müsabakaları bitmiş bulunmaktadır. Umumi puan tasnifine nazaran 14 puanla Kadri birinci, 12 puanla İbrahim ikinci, 29 puanla Salih üçüncü, Mithat dördüncü, Şükrü beşinci olmuşlardır.

Vatandaşla Mülakat

Türbede Pis ve Bakımsız Bir Cadde

Bir okuyucumuz şunları anlatıyor:

"Türbedeki belediye dairesinin karşısında eskiden bomboş olan arsalar şimdi birçok apartmanlarla doldu. Burası da Taksim meydanı gibi, şimdi güzel bir manzara arz ediyor. Fakat hemen her cadde ve sokakta karşılaşılan bir çirkin âdet, buradada göze çarpmaktadır. Belediyenin sağına düşen harap bir yerin etrafı bir aptesane halini almıştır. Burada bulunan iki küçük çöp sandığı da günün her saatinde doluyor ve mütemadiyen etrafa pis kokular neşrediyor. Akşam üstleri de bir takım yoksul çocuklar gelip o sandıkların içinden ekme kırıntıları, portakal kabukları vesaire çıkarıp yiyorlar. Burası bir tifo mepdardır. Belediyenin ta yanbaşındaki bu manzara hiç yakışık almıyor.."

OKUYUCU Mektupları

Otobüslerde sigara yasağı
Büyükdere'den N. M. imzasile mektup gönderen bir okuyucumuz diyor ki: "Taksimden geceleri on ikide Yenimahalleye kalkan otobüslerde istiyen sigara içmekte ve buna hiç ses çıkarmamaktadır. Zaten küçük olan otobüslerde 45 dakika süren yolculuk sırasında hava buzulurken sigara dumanları ile bütünü tahammül edilmez bir hale gelmektedir. Alâkadarların bu noktaya üzerine nazari dikkatlerini celbetmenizi rica ederim.

Olgun Adamlarımızı Erken Kaybediyoruz

(Başı 5 incede)

memleketlerdeki nisbet bu civardadır. Ve bizden umumiyetle biraz fazladır.

25 ile 29 yaş arasında bizim yüzde 8,3 nisbetimiz de normal sayılabilir. 30 ile 34 yaş arasında bizde yüzde 7,6, 35 ile 39 arasında yüzde 6,2 nüfus vardır.

Bunlar da, az çok normaldir. İş kırktan sonra aleyhimize dönmeye başlıyor. 40 ile 44 yaşları arasındaki nüfus bizde yüzde 4,9 dur. Yalnız Rusya'da yüzde 4,7 şeklinde bundan aşağı bir nisbet vardır. Diğer memleketlerin çoğundaki nisbet sözleşmiş gibi 6 ile 6,5 arasında değişiyor.

45 ile 49 arasında vatandaşların nisbeti yüzde 3,5 derecesinde düşüyor. Olgun adamlarımızı yavaş yavaş felâketi burada kendisini gösteriyor. Bize yakın yalnız Rusya ile Bulgaristan vardır. Diğer memleketlerde bu faal ve verimli yaşta olanların nisbeti yüzde 6 etrafındadır. İngilterede yüzde 6,4 tür ki, her yüz İngiliz arasındaki 44 ile 49 yaşları arasında olanlar bizim iki mislimiz demektir.

50 ilâ 54 yaşları arasındaki vatandaşların bütün nüfusa nisbeti yüzde 3,8 dir. Yalnız Rumanya, Rusya ve Bulgaristanda bize yakın şartlar vardır. Diğer birçok memleketlerde bu yaşta kişiler yüzde beşten fazladır. İngiltere ve Fransada yüzde 6 yi buluyor.

55 ilâ 59 arasında bizim nisbetimiz yüzde 2,2, dir. Meksika, Mısır ve Hindistan bize yakındır. Dünyanın başka her memleketinde bu olgun ve kıymetli yaşta vatandaşlar bizim iki, üç mislimiz derecesine çıkıyor. Fransada yüzde 5,5, Avusturyada 5,4, Almanya, İngiltere, Belçika ve Avusturyada 5,2 dir.

Altmış yaşından yukarı olanlar bizde bütün nüfusun yüzde 6,9 nisbetini tutar. Bizden aşağı olanlar yalnız Hindistan ve Mısırdır. Nisbet Fransada yüzde 14, İsveçte 12,8, Belçikada 11,8, Almanya'da 11,4, İngilterede 11,6, Danimarka'da 11,2, Yunanistanda 8,9, Bulgaristanda 8,1, derecesinde bulunuyor. İçtimai şartları birbirine yakın olan memleketler arasındaki benzerlik hayret verecek bir derecedir.

Bu yaş grubunun vaziyeti de gösteriyor ki, bizim olgun adamlarımız vaktinden evvel ölüyorlar. Bunun sebeplerini aramak ve koruyucu tedbirler bulmak mühim bir milli dava sayılmalıdır.

HIKAYE

FELÂKET

Türkçeye Çeviren: B. Tok

Yegor İvaniç Glotov isminde bir mujik, beygir satın almak için iki sene para biriktirdi. Nafakasından kesti, kötü yemek yedi. Sigarayı bıraktı. Votkanın tadını bile unuttu. Yani sizin anlayacağınız Yegor İvaniç, para biriktirmekle meşgul olduğu bu iki sene içinde ağzına bir damla bile votka sokmadı.

Halbuki, mujiğin canı şiddetle votka istiyordu. Fakat içmedi, dayandı. Çünkü bir beygire çok ihtiyacı vardı.

"Şöyle bir beygir alayım da, diyordu, ondan sonra doya doya içeriz. Şimdilik biraz dişimiz sıkılamayalım.."

Neyse, Yegor İvaniç, durmacasına iki sene hep para biriktirdi. Üçüncü sene başlangıcında paralarını saydı ve beygir satın almak için şehre gitmeye hazırlandı.

Tam şehre gitmek üzere iken civar köylerden bildik bir mujik ziyaretine geldi ve kendisine bir at teklif etti. Fakat Yegor İvaniç, bu teklifi reddetti. Hatâ bu tekliften korktu bile:

— Aman yahu, dedi, sen ne yapıyorsun? Ben bugünü ipe çektim. Şimdi ben senden beygir satın alacak olursam bu alış, verişim ne kıymeti olur? Tam istediğim gibi bir alış veriş yapmam için muhakkak şehrin pazarına gitmeliyim. Yok kardeş, ben burada at satın almam..

Yegor İvaniç, bunları söyledikten sonra son hazırlıklarını da bitirdi. Paralarını çorabının içine sakladı. Çizmelerini giydi. Eline sopasını alarak şehrin yolunu tuttu.

Şehrin pazarına gelir gelmez derhal gözüne bir at kestirdi.

Bu, alelade bir beygirdi; şiş karınlı bir köylü beygiri. Rengi de bir acayıptı. Kurumuş kil renginde bir şeydi.

Beygirin sahibi de oracıkta duruyordu. Fakat beygiri alıp almamaları ile, hiç alâkadar değilmiş gib bir tavır takınıyordu..

Yegor İvaniç, ayağını çizmenin içinde oynattı. Paralarının yerinde durup durmadıklarını kontrol etti ve hayran hayran ata bakmaya başladı. Kendini tutamadı, sordu:

— Nasıl, şu beygiri satıyorsun, değil mi? İşte şu yanbaşında duran beygiri!

Beygirin sahibi kayıtsızca sordu: — Beygiri mi? Mademki istiyorsun, satalım.. Tabii satıyorum.

Yegor İvaniç te güya beygire ihtiyacı yokmuş gibi bir tavır takınmak istedi. Fakat kendini tutamadı. Adeta heyecanlanarak:

— İki gözüm, dedi, benim bir beygire şiddetle ihtiyacım var.. Ben bir beygir satın alabilmek için üç sene saman yedim. Anla, bak. Beygire ne kadar ihtiyacım varmış! Bu senin beygire ne istiyorsun? Fakat insafı bir fiyat söyle!

Beygirin sahibi muayyen bir fiyat söyledi. Yegor İvaniç, bu söylenen fiyatın hakiki fiyat olmadığını, alış veriş kaidelerine göre, söylenmiş bir fiyat olduğunu bildiği için hiçbir pazarlığa girişmek için beygiri muayeneye koyuldu. Beygirin dışlarına baktı. Dilini çekti. Göz ve kulaklarına üfürdü. Hayvanın ötesini, berisini o kadar kuraladı ki, nihayet uslu ve sessiz hayvan bile ürktü.. Çifte atıya başladı..

Muayene faslı bittikten sonra Yegor İvaniç çizmelri içindeki paraları bir defa daha elledi ve beygirin sahibine döner ek:

— Demek ki, dedi, beygiri satıyorsunuz?

Beygirin sahibi, biraz canı sıkılmış bir halde:

— Satıyoruz, dedik a, diye tekrarlardı.

— Peki, sen şimdi bu beygire ne istiyorsun?

Beygirin sahibi bir fiyat söyledi ve hemen oracıkta pazarlık başladı.

Yegor İvaniç, iki defa çizmelerini çıkardı. İki defa paralarını ortaya döktü. İki defa yine giydi.. Birçok defalar yemin etti. Birkaç defa göz yaşlarını sildi. Bu beygiri alabilmek için altı yıl saman yedi..

Beygirin sahibi bir fiyat söyledi ve hemen oracıkta pazarlık başladı.

— Haydi hayırlısı, dedi, al götür! Doğrusu güzel beygir.. Tüyleri de, rengi de güzel. Bak şu renge: Ne çekici!..

Yegor İvaniç:

— Rengini ne yapacaksın? Beygirin renge mi çift süreceksin? Bu kuvvetli delil karşısında mat olan köylü şapkasını yere attı, onu birkaç defa çiğnedikten sonra:

— Haydi bakalım, dedi, senin dediğin olsun!

Sonra bir taşın üstüne oturdu. Çizmelerini çıkardı. Uzun, uzun paralarını saydı. Başını hafifçe bir yana çevirerek, büyük bir acı ile paraları teslim etti..

Beygir sahibi, paraları koynuna yerleştirdi. Artık "siz,, üzerine konuşmaya başlayarak:

— Beygir sizin oldu, dedi, götürrebilirsiniz!

Yegor İvaniç, beygiri yedeğine alarak götürmeye başladı. Büyük bir sevinç içinde idi. Dilini sapırdatıyordu. Beygire Marusya adını taktı.. Ancak meydana geçtikten ve yan sokaklardan birine saptıktan sonra hayatında ne mühim bir hâdise cereyan ettiğini anladı.

Birdenbire kasketini başından çıkardı. Yere atarak çiğnemeye ve ne kurnazca pazarlık ettiğini düşünerek gülümseye başladı.. Şapkası tekrar başına geçirdi, Yoluna devam etti. Hem gidiyor, hem sevinç içinde söyleniyordu:

— Nihayet benim de bir beygirim oldu.. Yaşadık.. Herifi adama-kıllı kafese koyduk.

Sevinci biraz yatıştıktan sonra sağına soluna bakmaya ve gözleriyle geleni, geçeni, atı seyretmeye, çağırma başladı. Fakat gelen, geçen onun bu davetine aldırmadı.

"Allahım ne olur, şöyle hmşerilerden birine rastlasak!.. diye aklından geçirmeye başladı. Derken, yakın köylerden bildik bir köylü gözüne ilişti. Sevinçle:

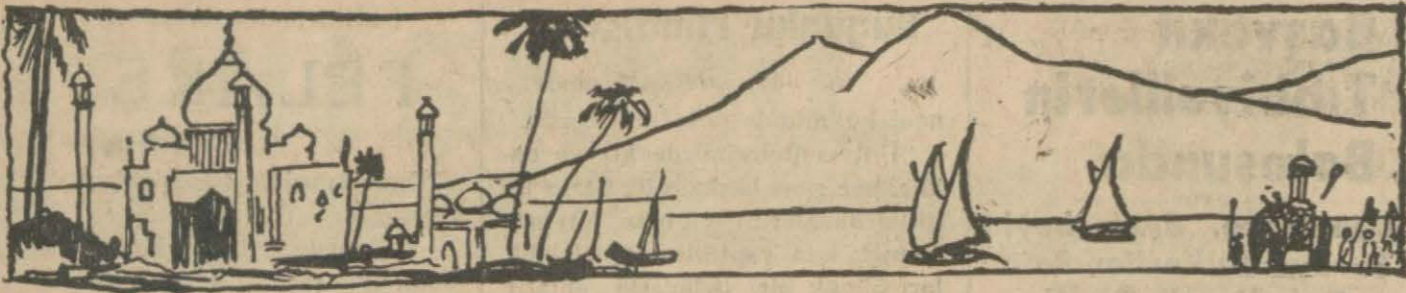
— Hemşeri, hemşeri, diye seslenmeye başladı. Biraz buraya bak-sana!

Esmer mujik, selâm vermeksizin Yegor İvaniçin yanına yaklaştı. Beygiri seyretmeye başladı.

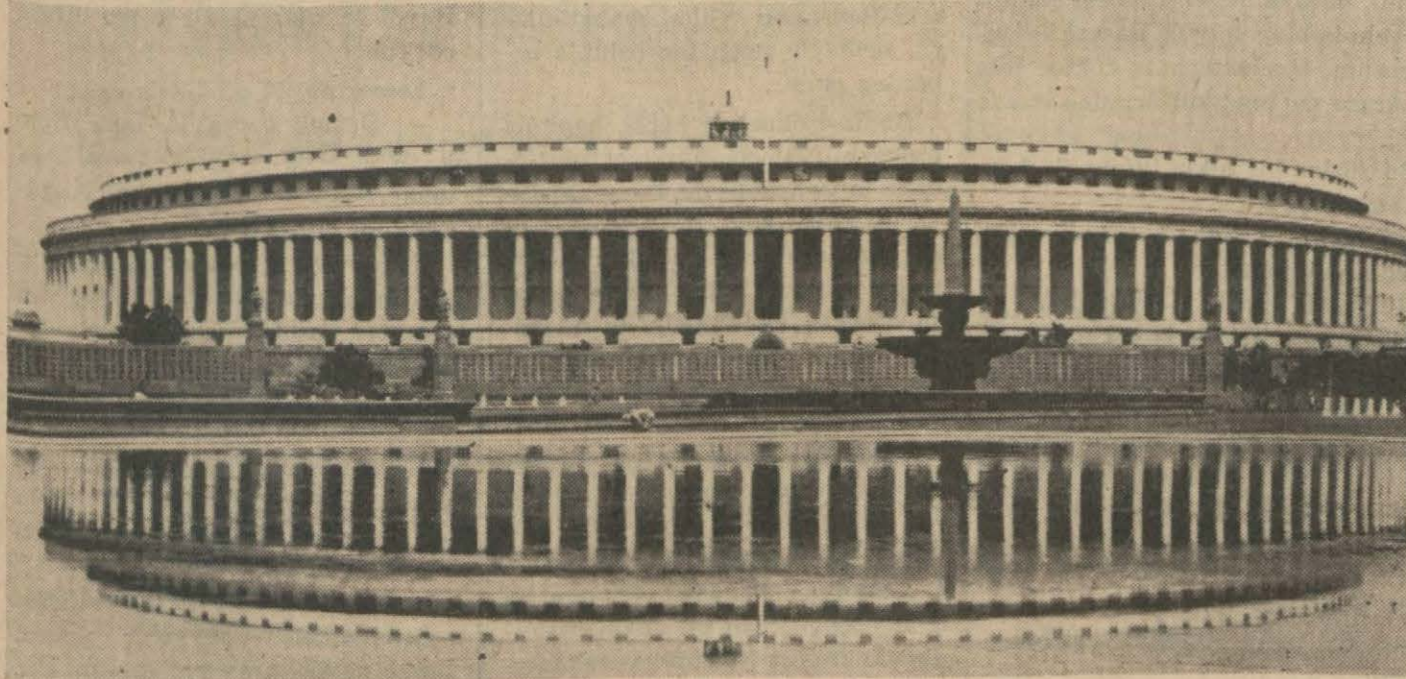
Yegor İvaniç:

— Bak, dedi, işte bu beygiri satın aldım.

[Devamı 8 incede]

Bugünkü Hindistan:

Bugünkü Hint Parlamentosu binasının umumî manzarası

Parlâmentoda Hint İstiklâl Davası

Hint Parlamentosu binasının ne içi ne de dışı İngiliz Parlamentosuna benzer.

Westminster (1) dört köşe, karanlık bir bina. Toplantı salonu müstatildir. Işığı sönüktür. Mebusların kıyafeti hep birbirine benzer. Umumiyetle herkesin içi sıkılıyor zannedersiniz. Azaların bir çoğu ayaklarını, eğer boş ise, karışındaki sıraya dayar. Aksı aks sesler çıkarırlar, az konuşurlar fakat muhaliflerine umumiyetle terbiyeli davranırlar. Hülâsa erkek bir meclis, ve asırlarla yavaş yavaş tekemmül etmiş yerli bir müessesedir.

Hint Parlamentosu yuvarlak bir bina, meclis salonu da öyle. İçi aydınlık, kıyafetler rengârenk, hiçbir yeri (Westminster) e benzemez. Buna rağmen bana burası, girer girmez İngiliz Parlamentosunu hatırlattı. Belki reisin başındaki peruk, hükümet partisinin kıyafeti, belki de müzakere tarzı ve kullandıkları tâbirler. Mütemadiyen "muhterem centilmen", Honorable Gentleman) kelimeleri tekrür ediyor.

Bu meclis bana vaktiyle bir Hintli ahbabım "bir kukla meclisi", diye tarif etmişti. Bana o hissi vermedi. Yerli ve millî fikirlerin şüphesiz İngiliz Parlamentosu müzakere tarzını taklit ettikleri hissediliyordu. Buna rağmen meclisi benimsemişler. Bura da içinden rahatsız olduğunu hissettiğiniz renkli kıyafetlerle yerliler değil, Avrupaî kostümleriyle hükümet partis. Onlarda her ihtiyar imparatorluğun, sayısı fazla yabancı bir halka hükmederken duyduğu emniyetsizliği hissediyorsunuz. Herhalde Hindistanın ilk muasır "demokrasi", sinin haricî bir alâmeti sıfatıyla bu meclis bir yabancıyı alâkadar edebilir.

Misafir localarından aşağı bakarken karşısı kongre partisinin sıraları, ortası ekalliyetlerin sıraları. Bir meclisten ziyade Raca sarayına yaraşacak ihtişamla giyilmiş kırmızı setreli, beyaz sarıklı, süslü hademeler, sıralara kâğıt bırakıp geri geri gidiyorlar. İngiliz Parlamentosunda olduğu gibi burada da meclis reisine arkalarını çevirmiyorlar.

Bugün İngilterenin Hindistana teklif ettiği (Esas Kanun) a kongre partisî namına reisleri Bulabay cevap verecekti. Bir sürü küçük nutuklardan, müzakerelerden sonra karşıdaki sırada oturan Bulabay kalktı. Bir saatten fazla süren bir nutuk söyledi. Meclisin biraz evvelki hafif sunî havası de-

Yazan:
Halide Edip

Hint münevverleri, bir toplantı hazırlığı yapıyorlar

ğişti. Herkes dişlerini sıkmış gibi dinledi.

Bu nutuk Hindistanın iç siyasetine taallük ettiği için tekerrür kimseyi alâkadar etmez. Fakat burada Hint davasını teşrih eden Bulabayla sofrada, salonda konuştuğumuz adam arasındaki büyük farkı derhal sezdim.

Konuşmak üslubu hep o idi, fakat mevzuunu' tanzimî çok dikkate şayandı. Hindistan davasının ana hatlarını birer kalın, salâbetli sütun gibi gözünüzün önünde çizdi. Üstlerini işlemedi. Olanca çıplaklığı ile bıraktı. Ne bir avukatın mantık oyunlarını, ne de halk politikacılarının kullandığı mübalağa, tumturak ve hilelerini kullandı. Vakalar ve istatistikler üzerine kurulan bu davanın can noktaları ehemmiyetlerine göre bu nutukta yer tuttular. İngiliz edebiyatı profesörlüğü yapmış olan bu adam o edebiyattan hiç bir misal almadı. Hindistanda Mahatma Gandinin en çok moda yaptığı sadede hitabet üslubunun zannedersem Bulabay en iyi nümunelerinden biridir.

Yanımda oturan, ve eski romantik hitabetinin kuvvetli örneklerinden olan bir Hindu bana:

"Davamızı zayıf gösterdi, dedi.

Ben kendi hesabıma ilk defa Hint istiklâl davasının kudretini, arkasındaki faciayı anlamadım. Şimdiye kadar Hintliler davalarını hep mübalağa ile teşrih ederler, kelime tumturağı arkasında ruhunu boğarlardı. Bulabay bu acı hakikatin yüzünü kalın bir peçe gibi örten üslup cephesini söktü attı.

Bulabay aynı zamanda bu vakur ve sade üslûbiyle, hitap ettiği adamların ruhiyatını tanıdığını da ispat etti. Yerlere eğilen, hakkını hak diye değil, sadaka dilenir gibi yalvararak istiyen eski Hintliye İngiliz bir dilenci muamelesi eder, Halbuki zavallı adama bu fazla tevuza aldığı eski terbiyeden gelir. Hakkını isterken söğüş sayan, gü lünç tehditlerle İngiliz yüzüne tüküren, yahut yumruk sallayan yeni Hintli, yeni elde etmiye başladığı kudrete henüz alışmadığı için böyle bağırır. Fakat İngiliz bunu zaaf telâkki eder.

İngiliz, büyük şiir yaratmış bir milletin feridir. Fakat şiirlerini ocak başında okur. Onun için siyasiyat herşeyden evvel bir (iş) tir. İş realist temeller ütüne kurulur. Siyasiyata şiir karışınca bunu cid id telâkki etmez. Bana geldi ki, Hindistanın İngiltereye cevabını veren Bulabay, bu süslü aydınlık meclise, yahut Hindistan valisine değil, denizlerin ötesinde Hindin zembereğini elinde tutan karanlık İngiliz meclisine hitap ediyordu. Bu notkadan da Bulabayın hitabesi bir şaheserdi.

Bu nutuktan bir kaç gün sonra Bulabay Luckuow gençliğine bir konferans verdi. Mevzuu "Münevverlerin hezimeti", idi. Burada bambaşka bir lisan kullandı. Hindistanın yabancı bir milletin hükümü altında bu kadar uzun kalmamasında münevverlerin ne kadar mesul olduğunu pek acı bir lisanla anlattı.

Bu konferansı gazetelerden kestim sakladım. Münevver milletine —hattâ bütün şöhretini kaybedeceğini de bilse— her zaman doğruyu söylemekle mükelleftir. Bu vazifesini Hint münevverleri yapmış mı yapmamış mı? Bu nutkun bazı cümlelerini Hindistan münevverleri her zaman yüzlerini ekşiterek hatırlıyacaktırlar. Dünyanın ön safhasında yer alan Hint ilim adamının, şairinin, filozofunun sayısını zikrettikten sonra, insanîyetin betşe birini teşkil eden Hindistanın neden hâlâ ec-

[Devamı 8 incede]

Şu Garip Dünyada:

50 Bin Senelik Bir Fildişi

İngilterede Çiçyık kasabası civarında ameleler bir bahçeyi kazarken, çok büyük bir fildişi çıkarmışlardır. Diş, müzeye götürülmüş ve tetkik edilmiştir. Bir profesör, dişin 50 bin sene evvel yaşamış olan mamut büyüklüğünde bir file ait olduğunu söylemiştir. Kazılan yerde mamut kemikleri de bulunmuştur.

Eyfelin ağırlığı

Paristeki Eyfel kulesi 7 milyon kilogram ağırlığında ve 15 bin çelik kısımdan ibarettir. Bu kısımlar, birbirleriyle 15 milyon vida ile tutturulmuştur.

İnşası için 7,800,000 frank harcanmıştır. Bir kilogramı 1,10 altın franga mal olmuştur.

5 dakika sârebiliyor

Bugünlerde İngilterede, Dorçester şehri hâkimleri, bir öpücüğün kaç dakika sürebileceği meselesile meşgul bulunmaktadırlar. Bu şehirden Vinifred Mey Striklend isimli ve 20 yaşında bir genç kız, bir dava açarak otobüs kondüktörü Artur Sprek'in kendisini zorla öptüğünü ve bu öpüşün 5 dakika sürdüğünü iddia etmiştir.

Mahkeme reisi Morton, bu kadar uzun süren bu öpücüğün filmlerdeki ve genç kızın haklı olduğunu ve bir öpücüğün 5 dakika devam edemeyeceğini söylemiştir.

Mahkemede, bir öpücüğün ne kadar sürebileceğini anlamak maksadile bir tecrübe yapılmış, suçlu Sprek, 5 dakikadan daha fazla bile sürebileceğini isbat etmiştir. Neticede suçlu, mahkeme masrafini ödemek şartile bir sene hapse mahkûm olmuştur.

Unutulmuş bir film

Harkov'da bir müzenin eski galerileri içerisinde 1907 - 1910 arasında çevrilmiş bir film bulunmuştur. Film, Tolstoy'un Yasna Polâna kasa basında ailesi arasında, ve sonra Moskova ve Astopovo'daki hayatını göstermektedir. Filmde, Tolstoy'un ölüm döşeğindeki vaziyeti ve Yasna Polâna'da cenaze merasimini gösteren kısımlar da muhafaza edilmiştir.

Suyu en temiz dere

Avrupada en temiz suyu olan dere İsveçte akıyor. Loka ismini taşıyan bu dere suyunun beher litresinde ancak 9 miligram madeni madde bulunabilmiştir. Avrupa merkezlerinden, suyu en lezzetli olan şehir Viyanadır.

Bir hakaret meselesi

Cenubi Afrikanın Johansberg kasabasında bir polis Margreta Grenberg isimli bir kadını, otomobilini çok süratle sürdüğü ve ayrıca da kendisine hakaret ettiği iddiasile mahkemeye vermiştir. Polisin iddiasına göre, kadına otomobilini çok süratle sürdüğünden dolayı ihtarda bulunmuş, kadın da "İstersen git, şikâyet et! Cehenneme kadar yolun var", demiştir.

Mahkeme, cehenneme gidip gitmemesi hususunu kadını, polisin arzusuna terkettiğini nazarı dikkate alarak, kadın hakkında beraet kararı vermiştir.

SIVASTA:

Kahraman Piyesi Oynandı

Divrik, (TAN) — Nuri Demirağ ortaokulu talebesi "Karaman, piyesi ni temsil etmiş, kalabalık bir seyirci kütleli tarafından alkışlanmıştır.

★ Sivas, (TAN) — İzmir fuarına iştirak hazırlıkları devam ediyor. Sa natler evinde yapılan güzel halılar da fuarda teşhir olunacaktır.

★ Sivas, (TAN) — Hafîğin Karacaviran köyü civarında, başka bir köyde oturan Haydar ve Hasana ait 12738 defter kaçak sigara kâğıdı müsadere edilmiş, bu iki kaçakçı tutulmuştur.

Günlük Hayattan Hikâyeler:

Nane Şekeri ile Eroin Satan Çocuk

Yazan: YALKIN

Beyazıt meydanındaki büyük havuz ile Üniversitenin kapısı arasında bu sevimli küçüğü arasına görür ve acıdım. On üç yaşında ya var, ya yoktu. Temiz ve derli toplu kıyafetle ince boynunu bükür, süzgülün ve sarışın yüzünü kızartır, şahdamarlarını kabartarak haykırırdı:

— Haniya baylarım. Hasiyetli, şifalıdır nane şekeri.

Duruşu, yürüyüşü, söz söyleyişi hattâ haykırışı bile bu yavrunun düşkün bir aile çocuğu olduğunu gösterirdi. Şekeri dilenmekten ziyade aile geçimine yardım için satığı hissini verir ve inandırırda. Bu sebeple birçokları gibi ben de her görüşümde yüz para verir bir tıp nane şekeri alırdım. Bunu, acıdığı bu yavrucağa karşı bir yardım borcu sayardım. Her defasında da bu borcu ödemekten bir zevk duyardım.

Dün, Çafşambaya bir aile ziyaretine gitmişim. Dönüşte yoluma düştüğü için Fatih camisinin avlusundan geçiyordum. Meydan bir spor yeri gibi kalabalıktı. Büyük küçük mektepli çocuklar futbol oynuyorlar, gülüşüp çığırıyorlardı. Durdum yavru ve gençlerimizin bir sevinçli, keyifli vaziyetlerini imrenerek seyrettim. Ben ve ben yaşı takilerin pek fena tarz ve şartlar altında, çok acı ve her şeyden yok sul geçen çocukluk hayatımızı hatırladım. Cümhuriyet devrinin bu bahtlı ve şen çocuklarını gönlüm den kutuladım ve yürüdüm.

Onüçten bir Bay ile sırtında dolu bir deve çuvalı kömür yüklü bir hamal gidiyordu. Hamal Karadeniz kapısının ağzına gelince bağırdı:

— Kız Nazik Para kazanabilirdin mi ki.

Dedi ve geçti Yaklaştığım zaman kapının iki yanında, üzerlerin deki paçavraları da yüzleri gibi pislikten kararmış, bakımsızlık -tan saçları çitleşip dolaşmış, kömür gibi kara kaş ve gözlü iki yavrucağın avuç açtıklarını gördüm. Mıhlamış gibi olduğum yerde kaldım. Yüreğimi sızlattım bu görüğü çığneyip geçemedim ve kız olan büyüğüne sordum:

— Kız, ismin ne senin?..

Gösterdiğim bu alâka kızcığı sevindirmiş olacak ki, pislikten kararmış yüzü yanında daha ziyade göze çarpan ve bembeyaz iki inci dizisine benziyen temiz dişlerini göstererek sırtı Çok koyu bir Siirt şivesile:

— Benim mi? Dedi. Nazik...

— Anan baban çok mu senin?

Bu sualim biraz onuruna dokundu galiba. Başını iki tarafa salladı. Kaşlarını çatı:

— Neye olmayı? Dedi. Anam da var, babam da. Çalışlar bizim kimi. (Başile giden hamalı gösterdi) Ağam da hamallıh edi. Aha ge di...

— Nerde çalışır anan baban?

— Babam mı? Aha orda kömür-cülerin yanında yıkık kapıda oturur. Anam da Maltada pazar yerinde gezi.

Bu çocuk ile görüştüğümü yanımdaya orta yaşlı ağır başlı bir zat ta dinliyordu. Çocuk sözünü bitirince bu zat bana döndü. Açık bir yüzle:

— İştittin mi bayım, dedi. Soyu soppu hep dileniyorlar işte. Bizim bu semtliker belediye yasaklarına hep böyle omuz silkerler. Adam sen de bana ne der ve geçerler. Sirtında koca çuval ile geçen hamal da gözünüzden kaçmadı değil mi? Kabahat kimde?.. Hiç şüphesiz o kömürü alanda ve şu çocuklara para vermeyi savap sayanlarda... Anladım siz de benim gibi biraz me raklısınız. Bunlar bir şey değil. Ge lin size daha yürekler acısı bir şey göstereyim.

Beni meydana doğru götürdü. Eliyle türbe kapısını gösterdi. Yavaşça:

— Görüyor musunuz şu yumurcağı?..

Dikkatle baktım. Her vakit Be-

Çocuğu ile beraber dilenen bir kadın

yazıt meydanında gördüğüm nane şekeri satan çocuktu. Döndüm. Ve:

— Evet tanıyorum. Dedim. Yok luğun ve düşkünlüğün bu yaşta çalışmaya ve kazanmaya zorladığı bir geçim kurbanı. Beyazıtta nane şekeri satar.

Muhatabım gözlüğünün üzerinden dikkatle ve biraz da hiddetle yüzüne baktı:

— Nane şekeri mi?.. Evet. Etrafı aldatmak için onu da satar. Bu küçüçük boyu ile sosyal varlığını yaptığı büyük fenalaktan haberiniz var mı? Bu çocuk, beyaz zehir satıyor, azıms, beyaz zehir! Yaşının küçüklüğüne bakıp nane şekeri satığına acımayın, gösterdiği sağlığı ve suçsuzluğa inanmayın sakın. Bilirim, beyaz zehir satıcılığından hapis olmuş bir habisin oğludur. Sultan Selimde Çukurbostan taraflarında otururlar. Babası simit satardı. Fakat cepleri zehir paketleri ile dolu idi. Çocuklarımızın, yurdun yeni yetişen yarin ki sahiplerinin arasına sokuluyordu. Tıpkı koruluklarda nemli yosunlar, ıslak çimenler arasından sinsi sinsi süzülerek yuvalardaki yavru kuşları gözliyen zehirli engerekler gibi... Fakat var olsun, polisimizin gizli ve koruyucu bir eli bu zehir kusan mahlûku bir gün Üniversite meydanındaki çambıklar arasında ve suç üstünde yakaladı ve lâik olduğu akibete sürükleyip götürdü. İşte o gündemberi bu çocuk babasının yerine geçti.

Bunu bana çok acı bir tesadüf öğretti ve tanıttı. Benim lisenin on birinci sınıfında yetişmiş bir öğrenci idi. Geçen yaz hiç bir sebep yokken gündün güne soldu, zayıfladı ve gözlerinin feri kaçtı. Bay Fahrettin Kerime götürdüm. Doktor oğlumu pençesine kısıran gizli hastalığın sebebi, adını gizlice bana anlattı: Heroin, heroine alışıklığının başlangıcı...

Bir ay süren sıkı bir göz hapisi, devamlı bir tedavi oğlumu kurtardı ve bana kazandırdı. Genç eski sağlığına ve sağlığına kavuştuktan sonra, bir gün ısrarım karşısında dilinin bağımlı çözdü. Hastalığının sebebinin pişmanlıkla itiraf etti. Kendini zehirliyen bu küçük yılanı da Vefa meydanında bana gösterdi. O güne kadar, ben de sizin gibi tanır ve nane şekeri sattığına inanır ve acıdım. O gün polise verecektim. Fakat kinimi, içimden geçeni bakışlarımdan anladı. Yangın yerlerine kaçtı. Çok aradım, bulamadım. Bir gün de Nuruosmaniye camisinin içinde tesadüf ettim. Yine kaçırıldım. İşte bir de bugün ve şimdi gördüm. Herhalde bugün bu sarı çiyani yakalattıracağım.

Yanımdan hızla ayrıldı. Ne çare ki, muhatabımın kendine doğru yaklaştığını bu zehir saçan haylaz uzaktan gördü. Bir sincap çevikliği ile kaçtı. Muhatabım arkasından koşuyordu. Kendi kendime:

— Ah, dedim. Ne olur, bütün balar bu uyanıklığı ve alâkayı gösterseler...

Merasimden sonra, talebe, spor gösterileri yapıyor

Kuleli Lisesinde Dünkü Merasim

Genç Mezunlar, Dün Mektepten Ayrıldılar

Kuleli askeri lisesini bitiren genç mezunların ayrılış töreni, dün mektebin geniş avlusunda yapılmıştır. Merasimde, İstanbul kumandanı kor general Halis, Tümgeneral Osman Fufan, Merkez kumandanı general İhsan İlgaz, Baytar mektebi müdürü Tümgeneral Nurettin ve bir çok askeri erkânla diğer davetliler bulunmuşlardır.

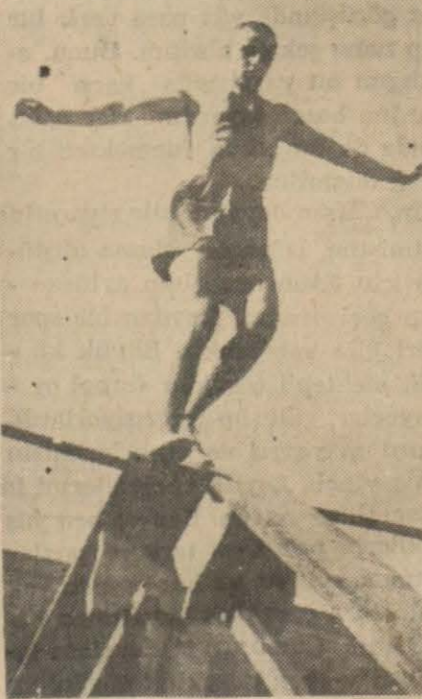
Evvelâ Korgeneral Halis, talebeyi teftiş etmiş, sonra İstiklâl Marşı söylenmiştir. Bunu, mektep müdürü albay Tevfik Topçunun nutku takip etmiştir. Mektep kumandanı bu nutkunda mezun talebeye hitap ederek demiştir ki:

— Dün mektebi bitiren ve olgunluk meyvalarını veren bu gençleri yarın orduya vereceğiz. Harp okulu na giriş günü, ordu camiasına katılış günüdür. Fıllı ordu hayatı bugünden başlar. Ordunun eski bir subayı sıfatıyla kılıç takılan bugünü büyük bir zevkle hatırlamaktayım. O gün verilen kılıç liyakatimizin bir sembolüdür. Yeri ve sırası gelince o silâhın şeref ve namusunu korumak en mukaddes vazifemizdir.

Mektebi bizimle bitiren arkadaşlarımızdan birçoğu şehamet meydanlarında seve seve çanlarını verdiler. Yine böyle bir günde kendilerine verilen silâhın şerefini yerlere düşürmediler. Bu gençlerin de sırası gelince babalarının izinden yürüyeceklerine ve bugünü asla unutmıyacaklarına inancım var..

Bu nutka mezunlar namına 591 numaralı Orhan cevap vermiş ve bilhassa şunları söylemiştir:

— Uzun yılların şerefli hatıralarını, tarihi menkıbelerini taşıyan Kuleli okulu 66 ncı senesini yaşıyor ve ruhunda derin bir sevinç duyuyor. Şu dakikada yüreklerimiz minnetlerle dolu... Ne mutlu bizlere Cümhuriyet ve inkılâbın her nimetinden faydalanıyoruz. Eşsiz rejimimizin

Bir genç, spor gösterisi sırasında

ruhlarımızı okşayan hür ve mesut havasını tenefüs ediyoruz.

Inkılâp ve cümhuriyetin evlâtları, Atatürk devrinin çocukları olan bizlere düşen vazifelerin parolası verilmiştir. Bu şaşmaz istikamette kursuz, duraksız, inhirafsız yürüyeceğiz..

Bundan sonra, Kuleli talebesi namına 200 numaralı Mehmet, söz almış ve ağabeylerine yeni yollarında muvaffakiyetler dilemiştir.

Nutukları müteakip, mektebi bitiren sınıfın birinci ve ikincisine birer altın saat, üçüncüye de bir gümüş saat hediye edilmiştir. Derece alan diğer talebeye de altın kalem ve birer fransızca, İngilizce, ve Almanca diksiyoner verilmiştir. Hediyeleli bizzat İstanbul kumandanı General Halis tevzi etmiş ve genç mezunlara muvaffakiyet temennisinde bulunmuştur. Hediye alan talebenin isimleri birinciden itibaren sırasıyla şun-

(BAŞMAKALEDEN MABAT)

Atatürkün Sıhhati

(Başı 1 incede)

kişaf bakımından inkılâbımızın sonunda değil, başındayız. Engeller üzerinden aşmak, zamanı mağlup etmek ve yüksek ideallerimize biran evvel kavuşmak için (Atatürk) adıyla şekil ve vücut bulan uzağı görmek kudretine, ışıklı rehberliğe, millî birlik kaynağına şiddetle ihtiyaç duyuyoruz.

Bu bakımdan Türk milleti için Atatürkün tam sıhate kavuşmasından ve bu yüzden için için devam eden merak ve üzüntülerimizin dağılmasından daha ferahlı bir haber olamaz. Bu sevincimizi ortaya korkun ve Büyük Onderimize sıhhat ve saadet dilerken, bütün Türk milletinin en derin dileklerini ifade ettiğimize kanıt.

Atatürkün âfiyet haberi, hariçte de büyük bir memnuniyet uyandıracaktır, çünkü barış âleminin nurlu, plânlı ve bilgili bir pişarı sıfatıyla bütün insanlık onu benimsemiş ve sevmiştir.

Ahmet Emin YALMAN

YARDIM LİSTESİ

Dün matbaamıza müracaat ederek zelzele felâketzedeleri için yardımlarını bildiren okuyucularımızın isimleri aşağıdadır:

Lira K.

1573 10	Evvelki yekün
5 00	Toros Gençler Birliği
10 00	Sultanhamamında manafatura tüccarı Leon Semerciyan
9 02	Beyoğlu 3 üncü okul talebeleri
6 83	İnebolu Evrenye ilkokulu muallim ve talebeleri (posta ile)
1603 95	Yekün

lardır:

198 Abdüssamet Kuşçu, 575 Ekrem Atamer, 934 Cihat Akyol, Cihat Uğurluoğlu, 250 Ramazan Gülnar, 90 Süleyman Akın, 63 Osman Sıkıcı, 1472 Cavit Öztürk, 1129 Mecdettin Güzel Türk.

Bu merasimden sonra, Kuleli geçit yapılmıştır. Resmî geçidi muhtelif spor gösterileri takip etmiştir. Jimnastik öğretmeni Hüsamettin Gürellinin nezareti altında yapılan mızıkalı jimnastik, mızıkalı boks, Kuleli güreşçileri, manialı müsabaka, güreş, boks eskrim ve âletli jimnastik, Japon güreşleri, basketbol, voleybol müsabakaları büyük bir heyecanla alkışlanmıştır.

Tören bitince davetliler hazırlanmış olan büfeden ayrılmışlardır. Yeni mezunlara, muvaffakiyet temenni ederiz.

Başvekil Tıbbiyelilerin Balosunda

Dün Gece, Beylerbeyi Sarayında Verilen Balo Çok Neşeli Geçti

(Başı 1 incede)

İkinci olarak, teşekkür ve hürmetlerimi, buraya, neşemize neşe katmaya gelmiş olan büyük Başvekil sunuyorum. Meslektaşımız doktor Rüşü Arasa da teşekkürlerimizi arzederim..

Bu sözler bir alkış tufanı ile karşılanmıştır.

Başvekillimiz, buna karşı şu mukabelede bulunmuştur:

— Neşeli gençler, sevincinize ve heyecanınıza iştirak etmek için aranızda bulunuyorum. Bizim sevincimiz, şüphesiz sizin sevinciniz kadar kuvvetlidir. Fakat aramızda yaş farkı olduğu için heyecanımız sizinki kadar olamaz. Hocalarınıza karşı gösterdiğiniz saygıdan dolayı sizi tebrik etmeyi bir vazife bilirim. Hayatta muvaffak olmanızı ve neşenin daima sizi takip etmesini temenni ederim.

Arkadaşım Arasın ne söyleyeceğini bilmiyorum..

Başvekilin her cümlesi alkışlarla kesilmiş ve söz söylemesi için Rüşü Arasa hazırladığı sürpriz taşkın bir neşe ile karşılanmıştır.

Hariciye Vekilimiz, her zamanki tebsümü ile şöyle konuşmuştur:

— Çoktanberi meslektaşlar arasında söz söylemekten mahrum olan bana, bu fırsatı verdikleri için muhterem Başvekilime çok minnettarım. Hakikaten bu meslek, hayat yolunda insana daima, objektif veremeyi öğretiyor. Yıllar var ki, meslek haricinde çalışıyorum.

Fakat ona olan muhabbetimden hiçbir şey kaybetmedim ve yine doktorluğun şırası olan, memleketimize hizmet vazifesini yapabilmek içindir ki Büyük Şefin emriyle şimdiki vazifemi görüyorum. Ve doktorluğum gösterdiği objektif zihniyetle çalışıyorum. Hasretini çektiğim doktorluk mesleğinde siz arkadaşların ayrılmadan devam etmelerini temenni ederim..

Dr. Arasın bu sözleri yüzlerce genç alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra Başvekil ve Hariciye Vekili büfye davet edilmişler ve orada birçok gençlerle hasbihallerde bulunmuşlardır. B. Celâl Bayar, genç bir Tıbbiyeliye şöyle demiştir:

— Size tammüsihha bir vatan bırakıyoruz. Fakat, sizin vazifemiz bitmiş değil, daha yeni başlamıştır. Köylerimiz ve köylülerimiz, sizin gibi, genç ve kıymetli elemanlara muhtaçtır. Bu memleketimize hizmet için çalışmaya evvelâ köyden başlayınız!..

Balo, sabaha kadar çok samimi bir hava içinde devam etmiş, birçok millî oyunlar oynanmıştır. Başvekilimiz ve Dr. Aras, avdetlerinde de büyük tezahüratla uğurlanmışlardır.

Bugünkü Hindistan

(Başı 7 ncede)

nebi hükmünde olduğunu sordu. "Üniversitelerimizde kız ve erkek, her genç başka milletlerin istiklâl davalarını, ve onu kaybetmemek için yaptıkları fedakârlıkları büyük bir belâgatle anlatır durur.... İngiliz edebiyatında hürriyet mefhumunun mânasını tecessüm ettiren büyük şiirleri, meselâ Bayronun "Şilon mahkûmları..", nı hayli ateşli bir üslûpla ezberden okur..

Bunları okurken hepsi, hepimiz başka milletlerin hürriyet uğrunda mücahedelele heyecan duyarız. Fakat sırf dimağımızca olan bir heyecanla başkalarını hürriyete götüren sebepleri münakaşa ederken kendimizin ne mevkiide olduğunu hiç sorduk mu? Bugün üç yüz elli milyon insanı idare eden yabancıların sayısını düşünürsek, bu kadar sığırı gütmek için lazım gelen çobanın sayısı daha çok olduğunu hiç düşündünüz mü .."

Bütün mânasile Hindistanın hakiki çocuğu olan bu adam hissettim ki İngiliz harsının verebileceği en kuvvetli ve faydalı tesiri almıştır. İstiklâl ve hürriyet ne demek olduğunu, bunları elde edemeyen milletin - ilim ve sanat seviyesi ne olursa olsun - vakarından, insanlığundan birşey eksik olduğunu tamamen anlamıştı. İngiltere geçecek bu canlı yeni Hindistanı kendi başına bırakmaya mecbur olacağını biliyorum. Fakat hiç olmazsa başka emperyalistlerin hükmüne girmek tehlikesinden kurtulmak için lazım gelen his ve fikre sahiptirler. Bir gün Mahatma Gandiye sordum:

"İngilizler Hindistanı fikir olarak ne bırakacaklar?.."

"Millet mefhumu.. dedi.

Yeni bir gün Sera Cino Naydo ile "Hümayun, türbesini ziyaret ederken aynı suali sordum. Arkamızda türbenin şahane cephesi, ayağımızın altında bayraklarını salıyarak, şarkı söylüyor geçen bir Hint köylü alayı vardı. Terasta idik.

"Müslümanların Hinde ne getirdiklerini biliyorum. İngilizler ne getirdi?.."

Tereddüt etmeden cevap verdi: "Millet mefhumu.."

Bu cevap belki zannedildiği kadar İngiliz hâkimiyeti lehine değildir. Belki Osmanlı İmparator-

(Hikâyeden Mabaat)

FELÂKET

(Başı 6 ncede)

Esmer mujik, ne söyleyeceğini şaşırarak: — Demek senin beygirin yoktu, dedi, öyle mi?

— İşi bunda, iki gözüm, iş bunda... Benim beygirim yoktu. Olsaydı ben bunu ne diye satın alırdım? Haydi gel de sana bir votka ikram edeyim!

Esmer mujik gülümsüyerek: — Demek votka içeceğiz, öyle mi? dedi. Olur, neye olmasın! Bile olana, olur deriz. Nereye Yağoda kama mı gireceğiz?

Yegor İvaniç başını salladı. Elini çizmelerine vurarak beygirini çekmiye başladı. Esmer mujik önden gidiyordu.

Bu hâdise pazartesi olmuştu. Yegor İvaniç, çarşamba sabahı köyüne dönüyordu. Yanında beygiri yoktu. Esmer köylü, onu şehrin dışına kadar geçirdi. Ayrılrken Yegor İvaniç:

— Hiç müteessir olma, dedi. Sen şehre gelirken beygirin yoktu. Şimdi de beygirsiz gidiyorsun! Bu, pek te büyük bir felâket değil. Beygirini sattı isen bile adamakıllı kafayı çektin ya. Bari bunu, şuna buna anlatarak övünürsün..

Yegor İvaniç, hiç ses çıkarmadan yürüyordu.

Ancak esmer hemşerisi ayrılrken, Yegor İvaniç yavaşça şunları söyledi: — Ah kardeş ah, demek ki ben boşu boşuna iki sene saman yemişim!

Esmer köylü, can sıkıntısı ile elini salladı ve geri döndü.

Yegor İvaniç birdenbire: — Dur, diye haykırdı. Allah aşkına dur, gitme!

Esmer köylü, sert bir sesle: — Ne istiyorsun, dedi?

Yegor İvaniç, gözlerini kırptırarak: — İki gözüm, kardeşim, bu nasıl olacak, dedi? Bu revayı hak mı? Ben iki sene saman yedim. Bu adalet mi? Bu şarabı ne diye satıyordun?

Esmer köylü, elini salladı ve şehre yollandı.

luğundan ayrılıp birer müstaklil devlet olan Balkanlara da "Osmanlılardan size ne kaldı?.. diye so sanız onlar da "Millet mefhumu, diye cevap verir.

İkimiz de sustuk. Biraz sonra o tekrar devam etti: — Öteki tarafa serbestçe geçebilirim. Ve elile düşman cephesini gösterdi. Buradan daha kolaylıkla:

Cevap vermedim. Serbest bırakılınca nerelere kadar gidip, nerede duracağını bekliyordum:

— Büyük bir iş yapmak büyük bir talidir. Değil mi? Benim cevap vermeme beklemeden yine devam etti:

— Çok zahmet çekmeden büyük bir iş yapmak. Katı kararlı bir adam bir defa da bütün ömrüne yetecek büyük bir iş yapabilir. Meselâ General Molayı öldürerek. Ne dersiniz? Bu büyük bir iş olmaz mı?

Mola bu mntakaya muhalif cepheye harbeden bir kumandandı.

— Bu meseleyi düşünün bakalım. Başkalarının Molanın yanına girmesi, benim girmem kadar kolay değildir. Bu işi yaptıktan sonra kaçmak güçtür.

Negus, öteki nüfuzlu tanıdıklarında S. S. i tanıyıp tanımadığını sordum. S. S. eski bir anarşist lideri idi ki, faşistlere kaçmış, buradaki faşist - sendikalist teşkilâtının lideri olmuştu.

Negus gülümsedi:

— Niçin sorduğunuzu biliyorum. S. S. i tanım. Rivagardayı da. Bu ismi ötekinin yanına getirmesinden de Negusun çok şeyler bildiği anlaşılıyordu. Fakat malumati noksandı. Rivagardayı faşist olduğu halde - tethişçi faşist teşkilâtlarının hafiyesi - bir ihtilâlciler olarak tanıyor. Negus bu gibi adamları tanıdığını söylemekle bize kendini iyi takdim ediyor sanıyordu. Bu adam iki sebeple tehlikelidir. Hâdiselerin cereyanına göre, her kim tarafından olursa olsun aleyhimize kullanılan bir adam olabilir. Namuslu görünmek istemesi bunun neticesi idi. Kendini deli gibi göstermesi de bu şüpheyi kuvvetlendirecek kuvvetli sebeplerden biri idi. Bize kendisinin daima akıl zordan bahsetmesi, bize harekâtından mesul olmayan bir adam olduğu hissini vermiye çalışması da bizim itimadımızı celbetmek için kullanılmış bir hile ola-

BOGAZ BOGAZA İSPANYA HARBİNİN HAKIKATI

Yazan: Ramon J Sender HİKÂYESİ

— 31 —

bilirdi. Albay P nin bana harbin hangi cephe olduğunu söylediğini acaba duymuş muydu? içime bir üzüntü çöktü. Bunu duyup duymadığını anlamak için harp cephesinin yerini unuttuğumu, halbuki arkadaşlara haber vermek lazım olduğunu söyledim. Negus hemen bana Gabeza Lijar olduğunu, Periguerinos'taki kamptan biraz uzakta olduğunu hatırlattı. Şaşırdım, ve dehşetli bir telâşa düştüm.

Arkadaşlarımız gelince, Negüsün burada olduğunu onlara haber verdim. Üzerine fazla şüphe çekmemek için fazla malumat vermektan çekindim. Onun üzerine en küçük bir hiyanet şüphesi çekmek, onun bir iki saat içinde mahvına kâfiydi, şimdilik ortada bu şekilde bir şüpheye düşmek için ehemmiyetli bir şey yoktu. O, çok yumuşak, ezilmiş, karmakarışık görünüyordu. Hattâ, ne mâsum, ne günahkâr olduğunu göserecek kendinde bir temayül dahi yoktu. İki casusu güle güle öldüren, Gasco'yu hatırlamak beni bu adama karşı daha ihtiyatlı olmaya sevketti. Gasco Madrid gruplarında çalışmış, isyan başlar başlamaz milis taburlarına iltihak etmiş, kısa boylu, kalın kemikli, kılı elleri göze çarpan bir adamdır. Saçları ni sifir numara ile başından kazımıştır, daima üzerinde yazılı bir kurdelesini hâki renginde bir kasket giyer. Bütün bunlar ona bir Amerikalı bahriyeli görünüşünü verir. Çok muvâhi içir, fakat hiç sarhoş olmaz. Alkol ve dağ havası ona öyle bir kırmızılık vermişti ki burnu, başından dışarıya fırlayan uzun

kulakları bile kırmızıydı. Mütemediyen küfür ederdi. Onda bir çocuğun zalimliği vardı. Hayatında okadar büyük mahrumiyetler ve küçülmelerin azabını çekmişti ki, bu onda, bir dilencinin herşeyi torbasına doldurmak istemesi gibi, bütün mühimmatı bataryalara, tanklara doldurmak mantığını uyandırmıştı.

Bu mantıkla bir gün bir eşeğin yanında yürüyen beyaz donlu bir çocukla, bir adamı da kamyonlara sokmaya çalışmıştı. Ona göre kim olursa olsun kamyonlara sokulup harbe gönderilmeliydi.

İki casus, divanharp kararile idama mahkûm edildikleri zaman Gasco hemen bunları yakaladı, götürdü, sonra içeriye döndüğü zaman, ölüleri kaldırmaya gelen Salibiahmer adamlarının bunların hâlâ canlı olduğunu söylemelerini nefretle, hiddetle protesto etti. O bize ölümün tefferuatını anlatıyor, biz susturmaya, çalışıyorduk. Vazifesini tamam yapan bir adam gururle idamı öyle bir anlatışı vardı ki, kalplerimiz burkuluyordu. Eğer Negus'un üzerine küçük bir şüphe kondurursam, onun ölümüyle neticelenecek bir hava yaratacaktım. Fakat herkesin ondan şüphelendiğini görüyordum. Genç bir doktor olan Ricardo, Negus'un tuhaf bir mahlûk olduğunu söylüyordu.

Bu onun aleyhine bir netice idi. Onu tanıyanlardan birinin onun hakkında küçük bir şüphe izharı, etrafımız casuslarla dolu ve bunlar sık sık keşfedildikleri için, onun hemen tevkif edilmesini kâfiydi. Ka-

rargâh, Guadarrama erkânı harbiyesinin emrinde idi. Fakat müstaklil salâhiyetler de vardı. Bir içtima yapıp albay P. nin vaziyetini münakaşa ettik. Hepimiz beraber gitmiye karar verdik, hareket için ertesi gün akşamını muvafık bulduk. Sertabip Ricarken saçlarını yoluyordu.

— Onun görüşü kısadır, dedi. O, bir generalin vazifesi taburlar ve bataryalar arasında dolaşmaktadır, sanır.

Sonra bana döndü:

— Bir erkânı harbin oturduğu binanın bahçesinde geceleyin oturup ta sigara içilir mi, dedi.

O günlerde erkânı harbiye binası mütemedi surette düşman tayyarelerinin, mitralyözlerinin hücumuna maruzdu. Erkânı harbiyede çalışan general R. sadece ellerini uğuşturuyor: "Ameli şekilde hiçbir şey yapmazlar,, demekten başka bir iş görmüyordu. Bereket versin çelik taburları, ve umumî erkânı harbiye sayesinde düşman hatlarını tayin etmek ve düşmanın yürümesini mâni olmak mümkün oluyordu. Fakat general R, vazifesinin yalnız alâkasızlık göstermek, toplar mitralyözler patlarken bahçede sigara içmekten ibaret olduğunu sanıyordu. Bereket versin generalî çabuk anladılar ve değiştirdiler.

O gece uyuduktan sonra, ertesi günü, yedişer kişilik iki otomobile Peguerinos'a gitmek üzere yola çıktık. Evvelâ Guadarrama'ya gidip, Escorial istikametine sola dönmek, oradan da zikkak yolu takip ederek Sierra ve Avila'nın üzerinden geçtikten sonra Peguerinos'a gitmiye mecburduk. Otomobiller Villalba depolarından geldiği için eski ve haraplılar. bir tanesinin kornası, pencerelemleri camları yoktu. Üzerleri açıldı. Mitralyöz ateşleri hemen üzerimize yağabiliirdi. Şoför, Amerikan filmlerindeki kahramanlar tavrında genç bir amele idi.

(Devamı var)

ŞEYH ŞAMİL

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

No: 53

“Gimrili Dostlar! Sizinle Konuşmağa Geldim,,

General Kuluk, bu haberi alırsa, derhal küçük ordusuna hareket emri vermişti. Çünkü bulunduğu mevki, harbe müsait değildi.

Fakat, hareket emri alan kitalar henüz ilerdeki köprüye vâsil olur olmaz, ilerden şiddetli bir tüfek ateşi işitilmisti. Sonra, şu haber gelmişti:

— Köylüler yolu kapamışlar. Yol, Gimri avulunun arkasından sarp ve çetin kayalıklar arasında dolaylıydı ve şimdi de köylülerin ateşi altında bulunuyordu.

General Kuluk, derhal askeri ni durdurmuştu. Etrafa çıkardığı küçük keşif postaları vaziyeti tetkike koyulmuştu.

Vaziyet vahimdi... Gimrililerin bir kısmı, yolun geçit yerini tutmuşlardı. Bir kısmı da, avuldan boşanarak dağa tırmayıyorlardı... Aynı zamanda Unsukullular da, bin kişiden fazla bir kuvvetle dereyi geçerek imdada geliyorlardı.

Artık bu vaziyet karşısında, hem general Kuluk, hem de onun küçük ordusu, mahvolmuş demektir. Eğer başka bir kumandan olsaydı, hiç şüphesiz ki, son derece telaş eder.. Hiç olmazsa, henüz yola girmemiş olan birkaç bölüğü kurtarmak için, onları derhal geri çekerdi.

Fakat general Kuluk, böyle yapmamıştı. Kafkas harplerinde gösterdiği cüretkârane hareketlerle ismini bihakkin ebedileştiren bu Rus generali burada da cidden mahvolmuş bir oyun oynamıştı.

Yamındaki emir atlarından birini, Gimrililerin pusu tuttıkları yere göndermiş:

— General, yalnız başına sizinle görüşmeye geliyor. İhtiyarlarımız toplansın.

Diye, haber yollamıştı

İhtiyarlar, bir ağacın altına birleşmişlerdi. Bu vahim vaziyet karşısında kumandanın, kendilerine teslim teklifinde bulunacağını zannederek sevinç içinde idiler.

Halbuki general Kuluk, kitaların süratle yürüyüşüne devam ederek bir an evvel boğazi geçmeleri için, bütün kitaların kumandanlarına emirler göndermişti. Sonra atını mahmuzlayarak tek başına Gimrililerin bulunduğu ağacın altına gitmiş.. Orada toplananlara teklifsizce bir selâm vererek, sükûnetle atından inmiş.. bir taşın üstüne oturarak:

— Ey Gimrili dostlar! Sizinle biraz konuşmaya geldim.

Demişti.

Yüzden fazla silâhlı, derhal düşman generalinin etrafını çevirmişti. Herkes derin bir hayret içinde, onun söyleyeceği sözleri beklemişti.

General Kuluk, büyük bir sükûnetle cebinden tabakasını çıkarıyordu. Bir sigara yakmıştı ve sonra ağır ağır söze başlamıştı.

— Dünkü sözlerimi, ne çabuk unuttunuz. Ben avlunuza bir fenalık yapmak için gelmediğimi söylemişim. Şuradan, hiç kimseye zararım dokunmadan, geçip gidecektim ve sonra da size, birçok iyilikler edecektim.. Bilirsiniz ki, ben, esasen iyiliği severim. Bir sene evvel, Unsallılar, bütün tarlalarını yakmışlar zaman ben size erzak gönderdim. Daha o zaman, sizinle dostluğa tesis etmek istedim ve bu dostluğa güvenerek, buraya kadar küçük bir müfreze ile geldim. Bakınız. İşte, tek başıma, içinde bulunuyorum ve sizden çekinmiyorum.. fakat siz, benim bu dostluğumu samimiyetimin mânasını anlamıyorsunuz. Lüzumsuz yere telaşa girerek, askerlerimin üzerine silâh atıyorsunuz. Maamafih,

ben size kabahat bulmuyorum. Unsallıların teşviklerine uyduğunuz biliyorum. Onun içindir ki, size son defa olarak şu sözleri söylemek istiyorum. Siz, dostluğun mükâfatını göreceksiniz. Unsallılar da, yaptıkları hareketin cezalarını çekecekler.

General Kuluk, bu sözleri söylerken zihninden askerlerinin o tehlikeli mîntakayı geçip geçmediklerini hesap ediyordu. Ve vakit kazanmak için sözü uzatıyordu.

Bu kurnaz ve cüretkâr Rus generali, askerlerinin nisbeten selâmete çıktıklarını tahmin eder etmez, ağır ağır yerinden kalktı. Büyük bir sükûnetle, bir sigara daha yaktı. Harikulâde bir soğukkanlılıkla:

— Verin, şu atımı..

Dedi. En mahir bir aktörün bile taklit edemeyeceği bir kayıtsızlık ile konuşmasına devam ederek, hiç telâş etmeden atına bindi:

— Eh.. yakında, tekrar görüşürüz. Şimdilik Allahaismarladık.

Dedi. Adı bir yürüyüşle yola kadar indikten sonra, artık uzaktan arkaları görünen bölüklerine doğru, dörtnala bir süratle akıp, gitti.

Gimrinin saf köylüleri, general Kulukun bu mahirane manevrasının daha hâlâ farkında değillerdi. Yüksek kaya parçalarının arasından bazan kaybolan, bazan görünen bu garip generali gözlerle takip etmekteydiler.

İşte tam o zaman, Unsallılar da, dereyi geçmişler, koşa koşa oraya gelmişlerdi.

Bunlardan biri, bağıra bağıra sordu:

— Burada ne duruyorsunuz.

Gimrililer cevap verdiler.

— Generalle konuşuyorduk.

— Ay, general buraya mı geldi.

— Evet.. Hem de, tek başına.

— Ne konuştunuz.

— General bize dostluğunu temin etti.

— Eh.. Asker?

— Asker de, geçip gitti.

— Geçip gitti, ha.. Yazık.. General, size iyi bir oyun oynamış..

Gimrililer ancak bu sözleri işittikten sonra, kendilerine gelmişler, generalin oynadığı oyunun ancak şimdi farkına varabilmişlerdi.

Gimrili ihtiyar, öfke ile yerinden sıçramıştı. Elindeki tüfeğini, biraz evvel generalin oturduğu taşın üstüne boşaltmıştı. Ve, içi yana yana:

— Gafil avlandık. Onu burada, bir karınca gibi ezibilirdik. Fakat acaba o, bu mertliğimizi takdir edecek mi?

Evet.. Gimrililer, çok gafilâne hareket etmişlerdi. Ellerine geçen çok iyi bir fırsattan, en küçük bir istifade temin edememişlerdi.

Unsallılar, çılınca bir tehevvüre kapılmışlardı. Derhal düşmanı takibe başlamışlardı.

Fakat general Kuluk, o badireden kurtulur, kurtulmaz, küçük ordusunu cebri bir yürüyüşe kaldırmış.. O tehlikeli mîntakadan bir hayli uzaklaşmakla beraber, derhal fevkalâde ihtiyat ve emniyet tedbirleri almıştı ve böylece, Aşiltaya doğru ilerlemeye başlamıştı.

Bu hâdise, generale iyi bir ders vermişti. Artık muhitin Şamilin mefkûresine ne kadar merbut olduğunu, derhal hissetmişti. Elindeki küçük kuvvetle, burada köylüler tarafından muhasara olunacağından korkarak derhal Honzağa haber göndermiş, imdat istemişti. Hunzahta muvakkat hükümdar olan Ahmet Han, Rus generalinin

bu talebini büyük bir memnuniyetle kabul etmişti. Çünkü kendisine rakip olan Şamilin bir an evvel ortadan kalkması, onun için de matlûp ve mültezimdi.

General Kulukun plânına nazaran, kendi küçük ordusile Honzahtan gelecek olan imdat kuvveti, Aşilta köprüsü denilen yerde birleşecekti ve ondan sonra, Şamilin merkezine girilecek.. onun yokluğundan istifade olunarak, Koca avul taş üstünde bırakılmamak şartıyla tahrip edilecekti.

Oesnada Andede bulunan Şamil, bütün bunları işittikten gecikmemişti. Yanına, henüz teşkil ettiği yüz kişilik müfrezeyi alarak, yıldırım süratle dağları, taşları aşmış.. Aşiltaya dayanmıştı. Fakat avula girmeden, düşmanın vaziyeti hakkında tahkikata başlamıştı.

General Kuluk, Şamilin merkezini birdenbire basmak ve ciddi bir mukavemete meydan bırakmak için burada da mahirane bir manevra tertip etmişti. İmdada gelecek Honzalıları takip etmek için biraz cenuba doğru inerek (İgale — Hekal) avuluna doğru ilerlemişti.

Şamil, bunu haber alır almaz, derhal dağ yollarından geçerek dar bir boğazda, general Kulukun önünü kesmişti.

Fakat Şamil, bu hareketi o kadar büyük bir maharetle setretmişti ki, böyle meselelerde son derece hassas olan Rus generali bile vaziyetten haberdar olamıyarak, o dar boğazdan ilerlemişti.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖGÜTLERİ

YEDİ ÇOCUK BİRDEN

Amerikada Küba adasının Şark vilâyetinden Bayamoda Bayan Rafaella Kasanova yedi çocuk birden doğurmuş.. Kendisine geçmiş olsun dedikten sonra, eşini tebrik etmek lâzım ama birden yedi çocuk babası olduğu için değil. Vâkıa bir insan çocuk babası olunca neslini devam ettirmek vazifesini yaptığın dolaylı tebrik edilmek ve çocuğu uzun ömür temenni etmek âdettir. Fakat birden yedi çocuk babası olan adamı, bilmem ki, tebrik mi yoksa taziyet mi etmeli?

Bence, bu zatın tebriki değer olmaz, adası meşhur Venedikli Kasanovadan daha mutlu kımasıdır. Venedikli Kasanova kendisine eş olan kadınlardan bazılarının hatırat defterine kaydetmiş olmakla beraber, unuttukları da pek çok olduğundan, kaç kadından kaç çocuk babası olduğunu, şüphesiz, bilemezdi. Ancak, çok çocuk doğurmuş başlıyan bir kadın bir defa ile kalmaz, Bayan Rafaella da bu sefer yaptığı marifeti tekrar gösterirse eşinin öteki Kasanovanın yolunu tutmayacağı temin edilemez.

Kübalı bayanın birden doğurduğu bu yedi çocuk - dünya politikası durulmuş başladığı bu sırada - yeniden bir karışıklığa sebep olursa bunun da günahı onun boyuna olacaktır. Çünkü böyle yedi çocuk birden şimdiye kadar pek te işitilmiş bir şey değildir. Milyonlar kazanan küçük Kanadalılar bile ancak beşiz olabilmişlerdi. Küba daki bayandan önce, en çok çocuk doğurmakla şöhret almış olan kadın Afrikada eski Alman kolonisi olan ve Kristiansborg'ta siyah bir kadındır. O da, 1903 yılında, yedi değil, yalnız altı çocuk doğurabilmişti. Şimdi, küçük Kazanovalar o altı küçük siyahları hatıra getirirler de Almanlar koloni davalarını daha şiddetlendirirlerse, bu

MEYVACILIK :

Almanyaya Taze Meyva Gönderilecek

Çilek ve kayısı konservesi için Türkiyenin hemen her tarafında yetişen, bilhassa orta Anadolu ile Malatyada en güzelleri çıkan kayısılarımız, şimdiye kadar hemen yalnız kuru olarak ihraç edilmekte idi. Taze kayısı ihracı ise çok azdır. Halbuki kayısılarımızın bir de konserve halinde ihracı ihtimali mevcuttur ki, bilhassa bu şekil zamanla daha çok ehemiyet kazanabilecektir.

Konserve halinde getirilen kayısılara Almanyada "Aprikosenpulp" adı verilmektedir. Bu şekil gayet basit ve nisbeten masrafsız elde edilmektedir. Taze kayısılar ortalarından ayrılarak çekirdekleri çıkarıldıktan sonra, leleri mükemmelen temizlenmiş taze fiçılara konmakta ve üzerlerine, bozulmamalarını temin için, hafif bir hâmız dökülmektedir. Bundan sonra fiçi sıkı bir surette kapatılarak sev-kolumaktadır.

Elde edilmesinin kadar kolay olan ve memleketimizde de kolayca istih-sal edilen Aprikosenpulp Almanya ya her yıl mühim miktarda da ithal olunmaktadır. Almanya bu şekildeki kayısı konservesi ithalâtını şimdiye kadara bilhassa İspanyadan yapmakta idi. Malûba muvafık mal elde edildiği ve fiyatlar da müsait bulunduğu takdirde, Almanya memleketimizden taze kayısı konservesi alabilecektir. Aprikosenpulp Almanya da tatlı ve reçel imalinde sarfolunmakta ve bir de çikolata ve benzeri sanayiinde kullanılmaktadır.

"Pulp" çilekten dahi yapılmaktadır. Memleketimizde en nefisleri yetiştirilen çileklerin ihracına bugüne kadar maalesef bir çare bulunamamıştır. Halbuki, komşumuz Bulgaristan, Almanyaya her yıl büyük miktarda çilek konservesi ihraç ettiği gibi, son yıllarda hususi vagonlarla doğrudan doğruya taze çilek ihracına dahi muvaffak olmuştur.

İHRACAT:

Tiftik Fiatları Biraz Düştü

Bu hafta içinde kısmen eski ve kısmen yeni kırkım tiftiklerden 500 balya kadar satılmıştır. Piyasa canlı değildir. Kalitelerine göre fiyatlar da 3—4 kuruş düşüklük vardır. Kırkımin her tarafa devam etmesi ve piyasalara fazla mal gelmesi fiyatları düşürmüştür. Sungurlu malları 109, Eskişehir 112,5, oğlak tiftikleri 127,5, Kayseri işlenmiş 105, Çorum 114, deri mallar 70—75 kuruş arasında satılmaktadır. Trakya kıvrık yaprakları gelesiye haziran teslimi 62—63 kuruştan yerli fabrikalar tarafından satın alınmıştır. İnce toklu seçme Karahisar malı 56,5 kuruştan yüz balya satılmıştır. Orta Anadolu kaba mallarından yeni mahsule devredilen stokların ismen fiyatları 47—48 kuruştur.

Deri ve Meşin Piyasası

Kuzu ve oğlak derilerinin mevsimi yaklaşmaktadır. Bundan dolayı kap-saplar ve derici müesseseleri tarafından fiyatları iki ay sonra tespit edilme üzere mandracılara avans para tevziine başlanmıştır. Yarım işlenmiş meşin deriler için Almanyadan permiler gelmeğe başlamıştır. Bu gibi mallardan bu hafta kilosu 107—110 kuruş arasında Almanya için 12 bin balya mal satılmış ve ihracına başlanılmıştır.

Arpa Kontenjani Bitiyor

İtalyaya Türk arparlarını göndermeği taahhüt eden ihracatçı tüccarlarımızın taahhüt müddeti bu ayın sonuna kadar devam edecektir. Ya-pılan angamamlardaki fiyatlara göre arpa piyasası gittikçe yükselmektedir. Taahhütlerin ifa edilmesi için yurdun her tarafından arpa toplanmaktadır.

DENİZCİLİK :

Limanımıza Yeni Bir Vapur Uğrıcacak

Hamburgta Orient - Schult ve pur kumpanyası Triyeste ile Türkiye, Yunanistan, Bulgaristan, Arnavutluk ve Filistin, Suriye limanları arasında vapur seferleri ihdas edecektir. Bu seferler şimdilik her on dört günde bir defa yapılacaktır.

Fransa Hububat Alacak

Fransa hükümeti nisanın 31—7—938 tarihine kadar hariceten 300 bin kental sert buğdayla ilk devre olmak üzere 4500 kental tohumluk yulaf ithaline müsaade vermiştir.

BORSA

7 - 5 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	28.3125	28.3125
New-York	0.792260	0.792260
Milano	15.0666	15.0666
Brüksel	4.70	4.70
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.46	3.46
Sofya	63.5714	63.5714
Amsterdam	1.4265	1.4265
Prag	22.7775	22.7775
Madrid	12.6984	12.6984
Berlin	1.9682	1.9682
Varşova	4.195	4.195
Budapeşte	3.9880	3.9880
Bükres	106.19	106.19
Belgrad	34.5238	34.5238
Yokohama	2.7250	2.7250
Stokholm	3.0790	3.0790
Londra	630.—	630.—
Moskova	23.8175	23.8175

P A R A L A R

	Alış	Satış
Frank		
Dolar		
Liret		
Belçika Fr.		
Drahm		
İsviçre Fr.		
Leva		
Florin		
Kron Çek		
Mark		
Zloti		
Pengo		
Ley		
Dinar		
Kron İsvic		

Borsadan paralar verilmemiştir.

KLİRING :

İsviçreye Gönderilecek Mallar

Türkiye — İsviçre hükümetleri arasında ticari mübadelelere ait tediyatın tesviye sureti hakkında yeni çıkan kararnameye göre: Kliring ve ya hususi takas yoluyla muamele yapılabilmektedir. Türkiye menşeli tütün, fındık, kuru üzüm ve kuru incir kliring yoluyla İsviçreye satılacak ve bedeli İsviçre frangı ile ödenecektir. Bu kararname iktisadi mahafile tebliğ olunmuştur.

HARİCTE:

İyi Buğday Yetiştirenlere Mükâfat

Yunan hükümeti, bu sene de en iyi cins ve en mükemmel kaliteli buğday yetiştirecek çiftçileri mükâfatlandırmaya karar vermiştir. Bu husus için hükümetçe bir kararnameler hazırlanmaktadır. Bu kararnamede bu sene hangi mîntaka çiftçileri arasında iyi buğday yetiştirme müsabakası yapılabileceği ve ne miktar para mükâfatı verileceği tesbit edilecektir. Bu usul ile Yunan çiftçilerinin fenni surette ziraat yapmaları ve iyi kaliteli buğday yetiştirmeleri teşvik edilmektedir.

Granit Taşı

Bulgaristanda fazla miktarda granit taşı çıkarılmaktadır. İhraç olunan taşlardan komşu memleketlere de satılması düşünülmüş ve alâkadarlara satış teklifleri gönderilmiştir.

KONGRE :

Balkan Demiryolları Toplantısı

Bu ayın içinde Bükreşte Balkan Antantına dahil hükümetlerin teknik şimendifer murahhasları bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantı şehrimizde toplanan ekonomi konseyinin kararı icabındandır. Konferansta Türkiye, Rumanya, Yunan ve Yugoslavya arazisinde trenle nakliyat meseleleri görüşülecektir. Konferans mukarreratı hükümetlerimize bildirilecek ve tabikati cihetine gidilecektir. Deniz nakliyatı için de yine aynı müttefik hükümetlerimiz murahhasları gelecek Eylül ayında Split şehrinde ayrıca bir toplantı yapacaklardır.

YUNANİSTANDA:

Soğan İthalı Serbest

Yunanistan maliye ve iktisat nezaretleri Yunanistandan peynir ihracını yasak etmiştir. Ayrıca bir kararnameye ile Yunanistana kuru soğan ithali tamamen serbest bırakılmıştır.

Hurda Demir İthal Edilecek

Yunan hükümeti hariceten ithal edilecek hurda demirlerin serbest olarak Yunanistana girmesine müsaade etmiştir. Bu demirler demir fabrikalarının müracaatı üzerine maliye nezareti tarafından verilecek müsaade ile ve yalnız demir fabrikalarında kullanılmak üzere ithal edilecektir.

BORSALARDA :

Bir Borsa Acentası İstifa Etti

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden: Ankara Menkul Kıymetler ve Kambyo Borsası acentelerinden doktor (Arif Etem Korle) istifa etmiştir. İlişigi olanların 1447 sayılı Borsalar Kanununun 18 inci maddesi hükmüne tevfiakan ilân tarihinden itibaren bir ay içinde komiserliğe müracaat etmeleri.

Başvekil Yeni Şileplerimizi Gezdi

Deniz Nakliyatı Millî İhtiyaçlarla Aynı Seviyeye Yükseltilecektir

(Baş 1 incide)

deniz ticaret mektebini ve yeni alınan şileplerimizi gezmiştir. Bu tetkikleri sırasında Hariciye Vekilimiz de beraberinde bulunmuştur.

B. Celâl Bayar ve B. Rüştü Aras, refakatlerinde Denizbank umumî müdürü Yusuf Ziya Öniş ve Deniz ticaret müdürü Müfit Necdet bulunduğu halde saat dörtte deniz ticaret mektebine gelmişler ve burada yarım saat kadar kalarak tetkiklerde bulunmuşlardır. B. Celâl Bayar, mektebin dersanelerini ve yeni yapılan binalarını gezmiş, talebe sayısı etrafında malumat almıştır. Başvekil, yanındaki zevat ile saat 4,30 da mektebin rihtımından motöre binerek şileplerin demirli bulunduğu yere gelmiş. Evvelâ Demir şilbeinin etrafını motörle dolaşmıştır. Bundan sonra Krom şilbeine çıkmış ve buradan da Bakır şilbeine geçerek daha evvel gelen davetliler tarafından karşılanmıştır.

B. Celâl Bayar, aralarında Denizbank müdürleri, gemileri, satın alınan sosyete şilep, İş Bankası, Etibank erkânı Türk ve ecnebi armatörlerin mümessilleri ile gazeteciler bulunan davetlilere iltifat etmiş ve şilebi gezmiştir.

Başvekilimiz, vapur hakkında da esaslı izahat almış memnuniyetini ifade etmiştir.

Gemideki tetkikler bittikten sonra Başvekiller Hariciye Vekili ve davetliler güverteye hazırlanan büfedeye izaz edilmişlerdir. Bu sırada sosyete şilep nâmına Etibank idare meclesi reisi Hâmit Başvekilimize hitaben şu sözleri söylemiştir:

— Yüksek Başbakanımızın lütüfen huzurlarile şerefledirdikleri bu günümüzün Türk deniz ticaretinde yeni bir dönemeç teşkil ettiği muhakkaktır. Milletimizin babadan miras büyük denizcilik kabiliyeti, vatanımızın dörtte üçünün denizle çevrili bulunması, ve bilhassa millî mahsullerimizi nakil zarureti denizcilikte büyük bir sürate ihtiyacı hissettiriyor. Ulu Önderimiz Atatürkün Türk vatani için her sahada olduğu gibi bu yolda da büyük ilhamları bizi yakının bir âtidede göşümümü kabartacak bir seviyeye çıkaracağından şüpheimiz yoktur.

Büyük Kurucumuz Celâl Bayarın çok uğurlu huzurları ve emirleri bizim için emin muvaffakiyet âmil olacaktır. Bizi taltiflerinden dolayı kendilerine bilhassa hürmet ve şükranlarımızı sunarım.

Bundan sonra Türk ve ecnebi armatörler nâmına bir armatör de bir kaç söz söylemiş ve deniz ticaret filomuz katılan bu yeni gemilerle sevinç duyduklarını anlatmıştır.

Başvekilin mühim sözleri

B. Celâl Bayar, bu sözlere çok güzel bir nutukla cevap vermiş ve şunları söylemiştir:

— Vapurlarımızı gördükten ve çok nazik misafirperverliğine mazhar olduktan sonra ilk duyduğum his ve heyecanla, size, üç büyük millî bankamıza teşekkür ediyorum.

Denizciliği bir arada, sporu, ticareti ve sanayi ile bir küll halinde tekâmül ettirmek için Büyük Şefimiz Atatürkün, Büyük Millet Meclisinin beşinci devre ikinci açılış nutkunda, irade ve ilhamları vardır. Hükümet te şefinin o yüksek iradesini yerine getirmek için programında deniz işlerine ayrıca, hususî bir ehemmiyet vermiştir. Denizcilik millî ekonomide en mühim yer alan elementleri itibariyle birbirini ikmal eden en mühim bir unsurdur. Nakliye olmadıkça ve bu nakliye millî ekonominin icaplarına uyacak iyi seroiti haiz bulunmadıkça, millî ekono-miyi istediğimiz gibi sevk ve idareye imkân yoktur. Bu tebarüz etmiş bir hakikattir.

Bizim gemiciliğimizin hali hazır vaziyeti kabotaj için ve bilhassa haricî ticaret noktasından da sıkıntılıdır. Bunu ikhtiham etmeye mecburuz. Bunun için yalnız gemi satın almak kâfi değildir. İyi eleman ve ekipaj ve bunları ekonomik surette idare etmek mecburiyeti vardır. Bunların iradesinde bu zihniyeti kavramış ve bu iktidarı gösterecek teşekküllerin bulunması lâzımdır.

Cumhuriyet rejiminin ilânından

Başvekil, Haydarpaşadan çıkarken halkı selâmlıyor

Başvekilimiz, Bakır şilbeinden motöre geçerken..

sonra bizde denizcilik eskisi ne nazaran şüphesiz ilerlemiştir. Fakat takdir ettiğimiz bu münferit teşebbüsleri, ihtiyacımızla mükayese ettiğimiz zaman kâfi görmememiz lâzımgelir. Ferdî sermayenin bu ihtiyacı tatmin edeceğinde şüphe edilirse haksızlık edilmiş olmaz. Bunun için devletin mürakabesinde ferdi ve hususî teşebbüslerde olduğu gibi himayesinde mühim bir teşekkül vücuda getirilmesi düşünüldü. Bu suretle üç büyük bankamıza; Etibank, Denizbank ve İş Bankasına bu vazife verildi. Bugün üç güzel vapurumuzu görüyoruz. Bu kadarın gayri kâfi olduğuna şüphe yoktur. Arkadaşlarımız, yeniden alınacak üç vapur için Londrada müzakereler yapıyorlar. Bu itibarla şu gördüğümüz gemilere yenilerin de yakında iltihakı ümit edilebilir.

Diğer taraftan kabotaj servisleri için hazırladığımız program neticelenmiştir. Bu aydan itibaren yeni gemiler peyderpey gelecektir. Bazıları yoldadır. Maamafih siparişlerimiz artan ihtiyaçlarımızı yetmiyor. Bunun için yeniden üç büyük geminin inşası için sipariş verildi. Diğer üç gemi için de müzakereler cereyan ediyor.

Millî ihtiyaçlarla deniz nakliyatını aynı seviyede götürmek azim ve kararındayız. Hükümet hesabına söylüyorum, biz, muvaffakiyetimizden eminiz. Çünkü bunu temin edecek elemanların kifayetine itimadımız vardır. Büyük bankaların liyakati âşikâr bir keyfiyettir. Aynı zamanda Türk denizciliğini temsil eden insanların vatanseverliklerine inanıyoruz. Çünkü bu işi millî bir mesele olarak ele alacaklar ve bizim arularımızı yerine getirmek için, bir millî izzeti nefis halinde uğraşacaklardır.

Gayret bir taraflı olmaz. Bu gayreti taltif etmek ve lâyik olduğu veçhile himaye etmek bizim vazifemizdir.

Hulâsa etmek icap ederse; bugünkü umumî tonaj miktarımız, millî ekonomimize nazaran dundur. Ya yakın bir zamanda, tonajımız yarım milyonu bulmalı ve geçmelidir.

Ayrıca bir jest olarak telâkki ettiğim bir nokta üzerinde duracağım: Bu, gemilerimize konan isimlerdir. Biz maden programımızın icrasını Eti Banka emanet etmiş bulunuyoruz. Üç sene içinde bakır, krom, kurşun ve simli kurşunu işletmeğe ait programımız tahakkuk mevkiine konulacaktır. Memleketimizin güzel bir talih eseri olarak yeni bulduğumuz Divrikideki demir madenini de hemen işletmeğe başlıyacağız. Bunların nakliyatı mühim bir meseledir. Bunların hepsi birbirini ikmal edecektir. Bu suretle birbirini tamamlayan diğer programları da aynı zamanda ve bir arada

yürütmüş oluyor ve denizciliğimizi yürüten diğer programların da icrasını temin etmiş bulunuyoruz.

Eti Bankın bu kıymetli hizmetinden Denizbankın bu himmetinden ve İş Bankasının bu işte yaptığı patronajdan dolayı mütehasşisiz. Bu üç millî bankamızın küll halinde Türk ekonomisine hizmetlerini takdir, tebrik ve tebeil ederim. Asıl büyük tebrikim, kendi elemanlarımız ve kendi iptidai maddelerimizle bu büyük vapurların inşasını Denizbankın tersanelerinde yapabildiğini gördüğüm zaman olacaktır. Bu atı uzak değil dir..

Başvekilimizin bu sözleri şiddetle alkışlandı. B. Celâl Bayar, bu sırada Denizbank müdürüne dönerek:

— İnşallah bu vapurlarla iyi par kazanırsınız, dedi. Ve gülerken ilâhaki ümit edilebilir.

— Görüyorum ki, para kazanacağınız da şüphe yok. Gayet ekonomik davranıyor ve bize şampanya yerine limonata içiriyorsunuz.

Yusuf Ziya Öniş: — Para kazanalım, onu da ikram ederiz, cevabını verdi.

Bu sırada, Hariciye Vekili Doktor Aras ta:

— Bize şampanya yerine limonata ikram etmek suretile, hem ekonomiyeye hem de sıhhatimize hizmet etmiş oluyorlar, dedi, çünkü şampanya baş ağrıtır.

Bu görüşmelerden sonra B. Celâl Bayar ve Dr. Aras, Krom şilbeini de gezmişler, ve burada da izahat almışlardır. Bundan sonra Denizbank umumî müdürü, Deniz ticaret müdürü beraberinde olduğu halde bir motörle vapurdan ayrılmışlardır. Motör uzaklaşırken her iki şilep te düdükle Başvekilî selâmlanmışlardır.

B. Celâl Bayar, Moda deniz klübü ne gitmiş ve akşam Perapalasa dönmüştür.

Üç yeni şilebimiz

Dün Başvekilimizin geldiği şilepler, Denizbank, Etibank ve İş Bankasının 3 milyon liralık bir sermaye ile müştereken kurdukları sosyete şilbeini ilk olarak İngiltereden satın aldığı Bakır, Demir ve Krom şilepleridir. Bunlardan Bakır 7350 tonluk ve 17 yaşındadır. 40 bin İngiliz lirasına alınmış ve 2500 liralık sigortası ile 42500 İngiliz lirasına mal olmuştur. Geminin bize maliyet fiyatı 252000 Türk lirasıdır. Bu şilep saatte on bir mil süratle gitmektedir ve dokuz vinci vardır. Vinçlerin çok olması geminin çok çabuk boşaltı doldurulması bakımından çok kulanışlıdır. Bakır şilebi, Grivoğ tez-gâhlarında yapılmıştır. Şimdiki halde kaptan Asımın kumandasında üç kaptan, bir mülâzım kaptan ile 33 mürettebat tarafından idare olunmaktadır.

Krom şilebi 5770 tonluktur. ve

Arap Gazeteleri Tahrikât Yapıyor Antakyada Türklere Karşı Ateş Açıldı

(Baş 1 incide)

ma ve polis kumandanının mütearrızlar aleyhine takibatta bulunacağı hakkındaki sözünü tutmamış olmasından acı acı şikâyet ediyorlar.

Yeniğün gazetesi, Fransızca neşrettiği dördüncü sayfasında, Halepte mukim Suriyeliler ve Lübnanlıların kamyonlarla Hataya gönderilerek nüfusa kaydedildiklerini ve İttihadı Vatanî cemiyetine dahil yabancıları da hem Antakya hem İskenderun dairelerinden nüfus kâğıdı verildiğini ve bu cemiyetin köylere silâhlı adamlar göndererek tetiş hareketleri yaptıklarını itiraz götürmez vesikalarla ispat edecek vaziyette olduğunu yazmakta ve buna ehemmiyetle komisyon reisinin dikkati çekilmektedir.

Delege Garo, Antakyada

Antakya, 7 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Delege Garo ile baş konsolosumuz Celâl Karasapan, dün gece Ankara dan buraya geldiler.

Son hâdiselerden heyecana ve sarsılızlığa düşen halk bütün alâka ve dikkatini Garonun Ankara seyahatinden sonra vaziyette hâsıl olması icabeden salâha tevcih etmiş görünüyor. Garonun Ankaradan hareketinden evvel Hatayda Cenevre anlaşmasının harfiyen ve katiiyen tatbik edileceği hakkında Türk gazetelerine yaptığı beyanatı memnuniyet verici ve yatıştırıcı mahiyette addedilmekle beraber, bu beyanatın fiilî sahalarında tezahürlerine intizar edilmektedir.

Delege Garo, katî emirler almak üzere yarın sabah Beruta hareket edecek ve vaziyet paratizesi tamamen aydınlanış olacaktır.

Arap gazeteleri hâlâ tahrikât yapıyorlar

Antakya, 7 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Arap gazeteleri tahrikâtlarına devam ediyorlar. Bu meyanda Antakya'da çıkan "Elurube", gazetesinde "Necip Alevî milletine" başlığı altında ve "Sancak Arap teşkilâtı âli komisyonu, imzasiyle nesredilen beyannameye Türklere şiddetle hücum edildikten sonra "Ey Alevî, Türklere ez, kuramı kerim de böyle buyuruyor, aranızda fitne olmamak için onları öldürün çünkü fitne katilden daha fenadır..", deniliyor ve Eti Türkleri açıktan açığa katle teşvik ediliyor.

İskenderunda çıkan "Ellivç", gazetesinde "hiyanetin cezası..", başlığı altındaki yazısında "Türk diyen Ale-

43600 İngiliz lirasına satın alınmıştır. On yaşındadır ve Mehmet kaptanın idaresindedir. Saatte 14 mil sürat temin eden 1200 beygir kuvvetinde makinelerle mücehhezdir.

Demir şilebi de 6300 tonluktur ve 13 yaşındadır. 47000 İngiliz lirasına satın alınmıştır. Bu son iki gemi Glaskovda yapılmışlardır. Her üç gemide iki katlı beşer ambar vardır ve hem silo eşyası, hem de parça eşya nakledebileceklerdir. İlk seferlerini Marsilya ile limanlarımız arasında kömür taşımak suretile yapacaklardır. Hazırlanan bir programa göre bu sene sonuna her üç gemi ile 40 bin ton kömür ecnebi limanlara taşınacaktır. 939 başından itibaren de beş sene içinde, her sene 100 bin ton kömür taşınmak suretile yarım milyon ton kömür taşınacaktır.

Bu üç gemide, henüz, Türkiye'deki ticaret gemilerinin hiçbirinde bulunmayan telsiz kerteriz aleti de vardır. Bu aletlerle, geminin sahile olan mesafeleri kolaylıkla tayin oluna bilmektedir.

Bu gemilerin satın alınması Türk deniz ticareti için kıymetli bir kazanç olmuştur. Şileplerimiz çoğalınca başlıca ihraç maddelerimizi kendi gemilerimizle taşımak suretile harice döviz kaçtırmaktan ve her ihraç mevsiminde navlunları yükselten ecnebi vapur kumpanyalarına muhtaç olmaktan kurtulacağız.

Şimdiki halde senelik ihraçat tonajımız yarım milyonu geçmektedir. Bunun ancak yüz bin tonu kadarı bizim hususî armatörler elindeki şileplerimiz tarafından taşınmaktadır.

vilerin son hâdiselerde nasıl döğül-dükleri, yaralandıkları, teziye edildikleri diğer Eti Türklerine ibret olmalıdır., diyor.

Türkiyeden giden Hataylılar
İskenderun, 7 (A.A.) — İntihabatta reylerini kullanmak üzere Türkiye'de oturan Antakyalıların gelmesi devam ediyor. Dün gece gelen 300 Türk istasyonda coşkun tezahüratla karşılanmıştır. Bu suretle bu hafta içinde gelenlerin sayısı yedi yüzü bulmaktadır.

Sel tahribatı büyük

Antakya, 5 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Yağmur ve sel âfeti tahribatının henüz bilânçosu yapılmamış olmakla beraber, tahminden çok fazladır. Dağdibi mahallesinde evleri basan sular, yataklara varıncaya kadar bir çok eşyayı sokaklara sürüklemiştir. Sulardan müteessir olmaları bina yok gibidir. Yaralananlar çoktur. Şimdiye kadar bir kadını bir çocuğun öldüğü tespit edilmiştir. Garajda bulunan bir otomobil selin önüne katılarak Asi nehrine gitmiştir. Seylâptan yuvasız kalanlara yardım için halk partisi tarafından bir komisyon kurulmuştur.

Almanya, Triyesteden İstifade Edecek

(Baş 1 incide)

tiyazlarda bulunmaya razı olmadıkça, Avusturyaya verdiği imtiyazları bilhassa Triyeste limanından istifade etmek hakkını Almanya devretmeyecektir.

Diğer cihetten İtalyan - Alman müzakereleri esasında Çekoslovakya meselesine temas edileceği öğrenilmiştir.

Roma, 7 (A.A.) — Havas Ajansı muhabiri bildiriyor: İtalya Kral ve Kraliçesinin gelecek sene Almanya'yı ziyaretleri şimdiden derpiş edilmektedir.

Sureti umumiye zannedildiğine göre Hitler Alman devletinin şefi sıfatıyla İtalyandan ayrılmadan evvel İtalyan hükümdarlarını Almanya davet edecektir.

Mussolini'nin sözleri

Roma, 7 (A.A.) — Mussolini bu akşam Hitler şerefine Venedik sarayında büyük bir ziyafet vermiştir. Mussolini söylediği nutukta, Hitler'e çok hararetli bir hoşgönderimde bulunduktan sonra hulâsaten demiştir ki:

"Romayı ziyaretiniz iki memleketimiz arasındaki antantı tamamlamış ve teyit etmiştir. Katî bir azimle tahakkuk ettirdiğimiz ve büyük bir sebatla tarsin eylediğimiz bu dostluğun kökü inkişaplarımızdadır. Kuvveti, iki milletimizi birbirine bağlayan dünya görüşümüzdeki birliktir. Tarihi vazifesi, iki milletimizin devamlı menfaatlerindedir.."

Mussolini, Alman ve İtalyan milletleri arasındaki sarsılmaz dostluk şerefine kadehini kaldırarak nutkunu bitirmiştir.

Hitler'in sözleri

Hitler verdiği cevapta Mussolini'nin şahsında büyük Alman dostunu selâmlamış ve demiştir ki:

"Almanya ve İtalyanın menfaatleri aydın ve bu iki memleket dünyaya görüşmeleri itibariyle de birbirine sıkı sıkıya bağlı bulunuyorlar. Bu suretle Avrupada, ebedî yaşam haklarını müdafaaya ve tabii inkişaplarına mâni olmak istiyebilecek bütün kuvvetlerle mukabeleye azmetmiş olan 120 milyonluk bir kütle vücut bulmuştur.."

Duğu, nasıl siz ve sizin milletiniz Almanya olan dostluğunuzu koruyarak günlerimizde muhafaza etmiş, ben ve benim milletim de İtalyaya karşı müşkül anlarında aynı dostluğu ispat edeceğiz.."

Triyeste meselesinde prinsip itibarile anlaşıldı!

Roma, 7 (A.A.) — Røyter: Roma — Berlin mihveri yalnız teyit etmekle kalmamış hattâ mühim

Südetler Meselesinin Halli

(Baş 1 incide)

muşlar ve gamalı haç taşıyan bir çuğun tevkifine sebep olan Çek polisinin şehirden atılmasını istemişlerdir.

Viyanadan alınan haberlere göre orada bulunan Südetler dün toplanmışlar ve Henlaynin doğum yıldımünü tesit etmişler, Hitler'e Avusturyanın ilhakından dolayı şükretmelerini bildirmişlerdir. Ziyafette Avusturya Valisi Says İnkart ta'zir bulunmuştur

Berlinde asabiyet

Berlin, 7 (A.A.) — Havas Ajansı muhabiri bildiriyor:

Bütün gazeteler son günler zarfında Bohemyada Çeklerle Südet manları arasında cereyan ettiğindia ettikleri hâdiselerden hiddetle bahsetmektedirler. münasebetle gazetelerde çıkan belâklar şunlardır:

Fölkiser Beobachter'den: "Çek İtali Südet Almanlarını mütemyen sopalarla dövüp öldürüyor. Askerler bu tahrikâta iştirak ediyorlar.."

Berliner Tageblatt'dan: "Hâdiler gittikçe çoğalıyor.. Lokal zeiger'den: "İşitilmemiş tahrikâdet Almanlarını bilâ mücazat Çeklerin keyfine terk edilmiş bir şekilde oldukları devir geçti.."

"Südetler işi, İtalyayı alâkadar etmez.."

Berlin, 7 (A.A.) — Göring'in fiillerini neşrettiği söylenen Essen münteşir Naçyonel Zeitung, Hitler'e İtalya seyahati hakkında tefsirle bulunarak ezcümle şöyle yazmaktadır:

"Südetler meselesi hiç bir zaman doğrudan doğruya İtalyanları alâkadar eden bir mesele haline gelmemiştir.

Führer Mussoliniye gönderdiği mektupla Brenner hududu hakkındaki teminat vermiştir. Buna mukabil deniz bir Alman menfaat muntazı değildir. Bu sebeple Berlin İtalya İngiliz anlaşmasını memnuniyetle karşılamıştır. Berlin ile Roma de bloklarile askeri ittifaklar vü getirilmesini arzu temektedir. Çünkü bu kombinezonlar da harpçuyane temayüller gizlemeyendirler.."

Budapeşte, 7 (A.A.) — Siyasî hafilin kanaatine göre ekalliyet meselesi hakkında Çekoslovakya yapılacak müzakereleri ekalliyet için Çekoslovak hükümetince ne lunacak nizamnamenin tanzimim sonraya bırakmak daha muvafıktır. O Bükreş ve bilhassa Belgrad ile girişilen müzakerelerin bir anlaşma ile neticeleneceği ve bu melekelerle dostluk münasebatına açacağı ümit edilmektedir.

Yeni statü hazırlanıyor

Prag, 7 (A.A.) — Fransız ve İngiliz eçileri tarafından Çekoslovakya Hariciye Nazırı Krofta nezdinde gün yapılan teşebbüsler hakkı salâhiyyetler mahfilde beyan olacağına göre, eçiler kendisine Lokonumsalarnın neticesini şifahenlatmışlar ve ekalliyetlerin muhtleplerinin isafı hususunda hükûmleri nâmnâ dostça tesviyede bulmuşlardır.

Krofta verdiği cevapta ekalliyetler statüsünün tanzim edilmekte olduğunu bildirmiş bu yeni statü muntakavî ademi merkezîyetle tasdas eden tarzda idare teşkilâtı tadilini derpiş eyleyeceğini söylemiştir.

Diğer taraftan öğrenildiğine bütün nezaretlere ait zat işleri kâni toplanarak Çekoslovakya kalarındaki Alman memurların alınması meselesini tetkik etmiş başlamıştır.

surette kuvvetlendirilmiştir. Bir askeri ittifakın mevzuu bulunmayacağıın Alman mahafiz bilhassa kaydedilmesine rağmen memleketi müştereken alâkadar den bazı askeri meselelerin bilâ rüşûlmüş olduğu zannediliyor.

Diğer taraftan, Triyestenin İtalya bali de dahil olmak üzere iki meket arasında çıkan muhtelif melekeler hakkında da prinsip anlaşıl matik yollarla devam etmektedir.

KAN, KUVVET, İŞTEHA

Sihhat Vekâletimizin resmî ruhsatını haiz olan

FOSFARSOL

doktorların büyük kıymet verip beğendikleri bir şuruptur. Kansızlık, iştahsızlık, kuvvetsizlik, bilhassa nevrasteni, ademi iktidar, mide ve barsak tembelliğinden doğan hazımsızlık ve kabızlarda en birinci devadır. Tifo, Grip, Zatürree, Sitma nekahatlerinde şayanı hayret tesir gösterir. Vücuda dinçlik, pembelik, saçlara, gözlerle parlaklık veren bu KUVVET İLACI her eczanede bulunur.

Suretî istimali: Büyüklük için sabah, öğle, akşam yemeklerinden bir çeyrek evvel yarım bardak suda bir tatlı kaşığı, küçük çocuklar için aynı veçhile kahve kaşığı.

KURU SİSTEM

YENİ KONTRPLAK LİPŞTİ

Yeni Kontr - Plâk Ltd. Şirketi Fabrikasında

KURU SİSTEMLE

yapılan KELEBEK marka

KONTR - PLAKLAR

Çarpılma, çatılma, kabarma ve saire gibi hiçbir arıza göstermez. Kontr-Plâklar bu gibi arızalara karşı garanti ile satılır.

KIZIL, KAYIN, KARAAĞAÇ'dan mamul Kontr - plâklar stok olarak her zaman mevcuttur.

Satış Yerleri:

- Istanbulda : RUŞTU MURAT OĞLU, Mahmudpaşa Kürkçü Han No. 28 - ISAK PİLAFIDIS, Galata, Mahmudiye caddesi No. 21.
Ankarada : VEHBİ KOÇ Ticarethanesi.
İzmirde : KARL HORNFELD.
İHSAN KAYIN ve NEJAD TEZOL, Keresteciler.
YUSUF ve KADRI İŞMAN.
ŞABAN MAHMUD KÖKNER.
Samsunda : GÖÇMEN OĞLU KARDEŞLER.
Umumi satış yeri: İstanbul, Sirkeci, Mühürdarzade Han No. 3 YENİ KONTR - PLAK Ltd. Şirketi. Tel. 22401

Türk Hava Kurumu

25. Cİ TERTİP

Büyük Piyangosu

Birinci Keşide: 11 - Mayıs - 938 dedir.

Büyük İkramiye: 40.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz.

Teknik Okulu Müdürlüğünden:

Teknik okulu mühendislik kursu kabul imtihanları 24 Mayıs 938 salı ve 25 Mayıs 938 çarşamba günleri yüksek mühendis mektebinde yazılı olarak yapılacaktır. 3074 sayılı kanunun 3 ü maddesi ahkâmına istinaden yüksek vekâlet makamınca adları, 26-2-938 tarih ve 1518-2726 sayılı tamime ek liste ile, mensup oldukları dairelere bildirilmiş olan (Nafia fen mektebi) mezunu fen memurlarının bu husustaki talimatnameyi okuyup bilgi edinmek ve imtihan günlerinde ibraz edecekleri hüviyet vesikalarnı almak üzere merbut buldukları daire reislerine müracaatları ilân olunur. (2515)

VİROZAPATI

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dola-ma, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, er-genlikler, koltuk altı çıbanları, ANTİVİRÜS ile tedavisi en erken ve en emin bir surette temin eder.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUARI T. A. Ş.

Bir doktorun şayanı hayret keşfi

solmuş ve buruşmuş bir cilde

Gençliği İade Ediyor

Viyana Tıp mecmuası, bütün dünyayı hayrette bırakacak fen-nin en son zaferini ilân ediyor:

Buruşuklukların yalnız se-bebi zuhurunu değil, onları iza-le etmek çaresini de bulmuşlar-dır. Bu sayede anneler, hattâ bü-yük anneler bile gençliklerinin taze ve açık tenlerine nail ola-bilirler. 50 ve 60 yaşlarındaki kadınlar, gençliklerinin buruşuk-suz ve yumuşak ciltlerine kavu-şabilirler. Buruşukluklar, ihti-yarladığımızda teşekkül eder.

İhtiyarlıkta cilt, besleyici ve ihya edici bazı unsurları kaybe-der. Bu unsurları şimdi kemali itina ile seçilmiş genç hayvan-lardan istihale muvaffak olmuş-lardır. Cilt, bunlarla beslenince yeniden gençleşir ve tazeleşir. İşte, Profesör Doktor Stejskal idaresinde Viyana Üniversitesin-de yapılan tetkikat ve taharri-yatın şayanı hayret semereleri... Profesörün keşfi hakkındaki bü-

tün hukuk, münhasıran Tokalon müessesesi tarafından fevkalâde malî fedakârlıklarla temin edil-miştir. "Biocel", tabir edilen bu canlı hüceyrelere hülâsası, yalnız pembe rengindeki Tokalon kre-mi terkinde bulunur, hastaha-nelerde 60 ve 70 yaşlarındaki kadı-nlar üzerinde bu hülâsalarla yapılan tecrübeler neticesinde, altı hafta zarfında buruşuklukla-rın kaybolduğu görülmüştür.

Her akşam, yatmadan evvel, cilt unsuru olan pembe rengin-deki Tokalon kremi kullanı-nız. Siz uyurken, o cildinizi bes-ler ve gençleştirir.

Buruşukluklarınızı tamamen giderir. Bir kaç hafta zarfında bir kaç yaş gençleşmiş olursu-nuz.

Gündüz için (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kul-lanınız. Siyah noktaları eritir, a-çık mesameti sıklaştırır ve en çirkin ve en esmer bir cildi yu-muşatıp beyazlatır.

BAYANLARIN NAZARI DİKKATİNE:

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiniize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, aynı zamanda kıymetli mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

Diyarbakır Nafia Müdürlüğünden:

- 1 — Talibi çıkmıyan D. Bakır Lisesi Pavyonunun (35,375) İra (4) kuruşluk esas keşfinden (32,200) liralık inşaatı bir ay müddetle pazarlığa konmuştur.
- 2 — Bu işe ait evrak şunlardır:
 - a) Eksiltme şartnamesi,
 - b) Mukavele Projesi.
 - c) Hususî Bayındırlık ve yapı işleri genel ve fennî şartnamesi.
 - d) Bu evrak Nafia dairesinde görülebilir ve istenilebilir.
- 3 — Bu işin ihalesi 9 Mayıs 1938 pazartesi günü saat 11 re kadar pa-zarlıkla Nafia müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için (2415) liralık muvakkat teminat, cari senet, Ticaret odası vesikası, Nafia Vekâletinden alınmış (10,000) lira-lıktan yukarı ehliyet vesikası.
- 5 — Taliplerin 9 Mayıs 1938 Pazartesi günü saat 11 re kadar mür-aaatları ilân olunur. (2065)

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden:

Sinema Koltuğu Yapıtılacak:

Ankarada yaptırmakta olduğumuz sinema için 600 — 700 koltuk yap-tırılacaktır. Şeraiti öğrenmek isteyenlerin 10 gün zarfında genel merkez muhasebe müdürlüğüne müracaat etmeleri. "2616,,

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu

Başkanlığından:

Teminatı	Keşif bedeli
Lira	Lira

Soğuk Hava Mahzeni İnşası 138 916

Galatasaray lisesi binasında yapılmasına lüzum görülen keşif bedeli ve teminatı yukarıda yazılı soğuk hava mahzeni inşasının 12-5-938 per-şembe günü saat 15 de İstanbul kültür dikertörlüğü binasında Liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda pazarlıkla eksiltmesi yapıla-caktır

İsteklilerin en az 700 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idare-lerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafia veya Yü-ksek Mühendis mektebi direktörlüğünden eksiltme tarihinden evvel yazıl-mış ehliyetname ve Ticaret odası vesikası ve teminat makbuzlarıyla bel-li gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2531)

Güzel, Sağlam ve Neş'eli

Çünkü

RADYOLİN

Kullanıyor.

Dişlerdeki leke, pas ve kü-fekileri temizler. Ağızdaki mikrobları imha eder. Diş-lerin çürümesine mani olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi muntazaman fırçalayınız.

Zengin olmak için

Mutlaka MALÛL CEMAL Gişesinden

Bir bilet almanız kâfidir. Adres: İstanbul İş Bankası kar-sısında No. 15. Tel. 22954.

SILKO
RUMATİZMA
SILKO
LUMBARGO
SILKO
SİYATİK

Silko

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları TESKİN ve İZALE EDER

TÜRKİYE AÇENTALIĞI
RENKER KARDEŞLER
Karaağaç Hanı 11 567 TELEF 80694
SULTAN HAMAM İSTANBUL

Kayıp: Arabamın 3086 numaralı plâkasını kaybettim. Yenisini alaca-ğımдан hükmü yoktur. Bakırköyde arabacı İslâm.

Egzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN

kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Siz de bu kremden şaşmayınız

KANZUK

BALSAMIN KREMLERİ

Sihhat Bakanlığının resmî ruh satını haiz bir fen ve bilgi mah-sulüdür. Bütün cihanda elli se-nedir daima üstün ve eşsiz kal-mıştır.

KREM BALSAMIN

Uzun bir tecrübe mahsulü o-larak vücuda getirilmiş yegâne sihhî kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sihhî evsafını Londra, Pa-ris, Berlin, New York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acı badem ile ya-pılmış gündüz ve gece şekilleri vardır.

KREM BALSAMIN; ötedenberi tanınmış hususî vazo ve tüp şeklinde satılır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU — İSTANBUL

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilaç budur. İsmine dikkat buyurulması